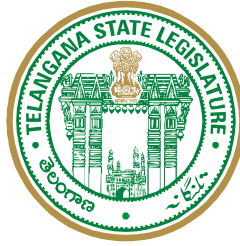

సమావేశము - IX
వాల్తూము - I
నెం. 9

వెల : రూ. 42-00
24 మార్చి, 2018
శనివారం,
(శక సం. 1940,
చైత్ర శు. 7)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

I. ప్రశ్నోత్తరాలు	...	1
II. సభా కార్యక్రమం:	...	20
1. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు		
2. పిటిషన్స్		
3. PRESENTATION OF SUPPLEMENTARY ESTIMATES		
III. లఘు చర్చ - కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు పనుల పురోగతి	...	21

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ కె. స్వామిగాడ్
డెప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్ శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. కమలాకర్ శ్రీమతి అలివేలు శ్రీ ఎమ్. కృపాకర్ రావు శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ కె. భాస్కర్ శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము - తొమ్మిదవ రోజు)

శనివారం, మార్చి 24, 2018

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

మిస్టర్ చైర్మన్:- అందరికీ నమస్కారం. ఇప్పుడు ప్రశ్నోత్తరాలు.

జిల్లా కేంద్రాలలో ట్యాంక్ బండ్ల సుందరీకరణ
ప్రశ్న నెం.2734(71)

సర్వశ్రీ పూల రవీందర్ మరియు కాటేపల్లి జనార్థన్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సిలు:- గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) హైదరాబాదు నగరంలో మాదిరిగానే జిల్లా ప్రధాన కార్యస్థానాలలో ఉన్న ట్యాంకుబండ్లను సుందరీకరించి, పరిరక్షించే విషయం పరిశీలనలో ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి ?

గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి (శ్రీ. టి. హరీష్ రావు):- అ) అవునండీ, ప్రభుత్వం ప్రతి నియోజకవర్గంలో ఒక ట్యాంక్ బండ్ ను సంరక్షించి, సుందరీకరిస్తున్నది.

ఆ) & ఇ) మిసీ ట్యాంక్ బండ్ జాబితాను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

మంజూరయిన మిసీ ట్యాంక్ బండ్స్ జాబితా			
వరుస సంఖ్య	జిల్లా	నియోజకవర్గం	మిసీ ట్యాంక్ బండ్ పేరు
1	సంగారెడ్డి	నారాయణ్ పేట	కమలాపూర్ రిజర్వాయర్ యొక్క మిసీ ట్యాంక్ బండ్ నిర్మాణం, కమలాపూర్ గ్రామం, మామూరు (మండలం)
2	మెదక్	మెదక్	పిట్లం మరియు గోనమ్మపేట మిసీ ట్యాంక్ బండ్ నిర్మాణం చేయడం, మెదక్ (గ్రామం) మెదక్ (మండలం)
3	సిద్దిపేట	దుబ్బాక	రామనమ్మపేట ట్యాంక్ బండ్ మెరుగుదల మరియు సుందరీకరణలు, దుబ్బాక (గ్రామం & మండలం)
4	సిద్దిపేట	సిద్దిపేట	ఎర్ర చెరువుకు మెరుగుదల మరియు సుందరీకరణలు, సిద్దిపేట (గ్రామం) సిద్దిపేట (మండలం)

5	సంగారెడ్డి	అందోల్ (ఎస్సి)	మిసీ ట్యాంక్ బండ్, పెద్ద చెరువు, అందోల్ (గ్రామం), అందోల్ (మండలం)
6	సిద్దిపేట	గజ్వేల్	పెద్దచెరువు సుందరీకరణకు మెరుగుదలలు అప్పాడిపూర్ (గ్రామం), అప్పాడిపూర్ (మండలం)
7	మెదక్	నర్సాపూర్	రాయారావు చెరువు, నర్సాపూర్ (గ్రామం), నర్సాపూర్ (మండలం)
8	సంగారెడ్డి	సంగారెడ్డి	ఉభయ చెరువు / ఒబ్బా చెరువు సుందరీకరణ సదాశివపేట (గ్రామం), సదాశివపేట (మండలం)
9	సిద్దిపేట	చుస్సాబాద్	ఎల్లమ్మ చెరువు
10	సంగారెడ్డి	పలాసచెరువు	పెద్ద చెరువు యొక్క ట్యాంక్ బండ్ పునరుద్ధరణ, అమినపూర్ (గ్రామం), అమినపూర్ (మండలం)
11	రంగారెడ్డి	మహేశ్వరం	మంత్రాల చెరువు (మంచినాటి తలావ్) మీరపేట (గ్రామం), సరూర్ నగర్ (మండలం)
12	రంగారెడ్డి	చేపల్లి (ఎస్సి)	పైలాన్ చెరువు షాబాద్ (గ్రామం) షాబాద్ (మండలం)
13	రంగారెడ్డి	కల్వకుర్తి	సూర్య సముద్రం, అమన్ నగర్ (గ్రామం & మండలం)
14	మేడ్చల్ మల్కాజగిరి	మేడ్చల్	లక్ష్మీనారాయణ చెరువు ఎదులాబాద్ (గ్రామం), ఘట్టకనర్ (మండలం)
15	వికారాబాద్	వికారాబాద్ (ఎస్సి)	కొంపల్లి చెరువు, కొంపల్లి గ్రామం, వికారాబాద్ (మండలం)
16	రంగారెడ్డి	షాద్ నగర్	బాబుల్ చెరువు, రాజమల్లెనూడం హెచ్/ఓ ఫార్మాట్ నగర్ (గ్రామం & మం.)
17	వికారాబాద్	కొడంగల్	పెద్ద చెరువు, దోలతాబాద్ (గ్రామం & మండలం)
18	సూర్యాపేట	సూర్యాపేట	బాదరి చెరువు, సూర్యాపేట (గ్రామం), సూర్యాపేట (మం.)
19	భువనగిరి యాదాద్రి	తుంగతుర్తి (ఎస్సి)	పెద్ద చెరువు, మోత్కూరు (గ్రామం), మోత్కూరు (మండలం)
20	భువనగిరి యాదాద్రి	ముసుగోడు	భార చెరువు, చౌటుప్పల్ (గ్రామం), చౌటుప్పల్ (మండలం)
21	భువనగిరి యాదాద్రి	భువనగిరి	పెద్ద చెరువు, భువనగిరి (గ్రామం), భువనగిరి (మండలం)
22	నల్గొండ	మిర్యాలగూడ	యాదగారపల్లి చెరువు పునరుద్ధరణ, యాదగారపల్లి (గ్రామం), మిర్యాలగూడ (మండలం)
23	నల్గొండ	నకిరేకల్ (ఎస్సి)	నల్ల చెరువు, నకిరేకల్ (గ్రామం), నకిరేకల్ (మండలం)
24	భువనగిరి యాదాద్రి	అలేరు	పిన్ చెరువు, కొలనుపాక (గ్రామం), అలేరు (మండలం)
25	సూర్యాపేట	కోదాడ	పెద్ద చెరువు, కోదాడ (గ్రామం), కోదాడ (మండలం)
26	నల్గొండ	నల్గొండ	బతుకమ్మ చెరువు, (పల్లభరావు చెరువు, అల్లలాబాది (గ్రామం), నల్గొండ (మండలం)
27	నల్గొండ	చేపరకొండ	భీమనపల్లి ప్రాజెక్టు, భీమనపల్లి (గ్రామం), చేపరకొండ (మండలం)
28	నల్గొండ	నాగార్జున సాగర్	నల్ల బొట చెరువు, నిడమనూరు (గ్రామం & మండలం)
29	మహబూబ్ నగర్	మహబూబ్ నగర్	పెద్ద చెరువుకు మెరుగుదలలు & సుందరీకరణలు పాలమూరు (గ్రామం), మహబూబ్ నగర్ (మండలం)
30	నాగర్ కర్నూలు	నాగర్ కర్నూలు	కీసర్ సముద్రం చెరువు పునరుద్ధరణ & సుందరీకరణ, నాగర్ కర్నూలు (గ్రామం), నాగర్ కర్నూలు (మండలం)
31	వనపర్తి	వనపర్తి	నల్లచెరువు పునరుద్ధరణ & సుందరీకరణ, వనపర్తి (గ్రామం), వనపర్తి (మండలం)
32	మహబూబ్ నగర్	చేపరకల్	పెద్ద చెరువు పునరుద్ధరణ, చేపరకల్ (గ్రామం), చేపరకల్ (మండలం)
33	మహబూబ్ నగర్	మక్తల్	పెద్దచెరువు పునరుద్ధరణ, మక్తల్ (గ్రామం), మక్తల్ (మండలం)
34	మహబూబ్ నగర్	నారాయణపేట	పెద్దచెరువు పునరుద్ధరణ మురికల్ (గ్రామం), ధన్ వాడ (మండలం)

35	జోగులాంబిగద్వార	గద్వార	సంగల చెరువు పునరుద్ధరణ మరియు మార్పిడి గద్వాల టౌన్ (గ్రామం), గద్వాల (మండలం)
36	నాగర్ కర్నూలు	అచ్చంపేట	మల్లమ్మకుంట్ల పునరుద్ధరణ అచ్చంపేట (గ్రామం), అచ్చంపేట (మండలం)
37	జోగులాంబి గద్వార	అలంపూర్	పెద్దచెరువు, పునరుద్ధరీకరణ, చింగిబొడ్డి (గ్రామం), ఐజా (మండలం)
38	మహబూబ్ నగర్	జడ్చర్ల	నల్ల చెరువు పునరుద్ధరణ, జడ్చర్ల (గ్రామం), జడ్చర్ల (మండలం)
39	మంచిర్యాల	బెల్లంపల్లి	చోవమ్మ చెరువు, బెల్లంపల్లి
40	మంచిర్యాల	చెన్నూరు	ఊర చెరువు, మందమర్రి (గ్రామం & మండలం)
41	అసిఫాబాద్	సిరిపూర్ (బి)	నాగమ్మ చెరువు, సిరిపూర్ (బి)
42	మంచిర్యాల	మంచిర్యాల	పెద్ద చెరువు ఇటిక్యాల (గ్రామం) లక్ష్మణ్ పేట్ (మండలం)
43	అదిలాబాదు	ఖానాపూర్	గోపయ్య చెరువు, ఉట్నూరు (గ్రామం & మండలం)
44	అసిఫాబాద్	అసిఫాబాద్	మర్లవాయి రాఘవపూర్, సిర్పూర్ (గ్రామం & మండలం)
45	నిర్మల్	నిర్మల్	ధర్మాసాగర్ చెరువు, నిర్మల్
46	నిర్మల్	ముద్దేల్	గడ్డెన్నవగు, బైంపా (గ్రామం & మండలం)
47	అదిలాబాదు	అదిలాబాదు	ఖానాపూర్ చెరువు, అదిలాబాదు (గ్రామం & మండలం)
48	అదిలాబాదు	బోత్	బోత్ ప్రాజెక్టు కర్తవాడ (గ్రామం), బోత్ (మండలం)
49	జగిత్యాల	ధర్మపురి	చింతామణి చెరువు, ధర్మపురి (గ్రామం & మండలం)
50	కరీంనగర్	మనకొండూరు	మినీ ట్యాంక్ బండ్ గా పెద్దచెరువు,
51	సిరిసిల్ల రాజన్న	సిరిసిల్ల	కొత్త చెరువు, సిరిసిల్ల (గ్రామం & మండలం)
52	పెద్దపల్లి	మంథని	తమ్మ చెరువు
53	కరీంనగర్	హజూరాబాద్	మోడల్ చెరువు, హజూరాబాద్ (గ్రామం & మండలం)
54	పెద్దపల్లి	పెద్దపల్లి	ఎల్లమ్మ గుండమ్మ చెరువు, పెద్దపల్లి (గ్రామం & మండలం)
55	జగిత్యాల	కోరుట్ల	మద్దుల చెరువు, కోరుట్ల (గ్రామం & మండలం)

56	జగిత్యాల	జగిత్యాల	చింతల చెరువు, జగిత్యాల (గ్రామం & మండలం)
57	కరీంనగర్	కరీంనగర్	మినీ ట్యాంక్ బండ్ కొత్తపల్లి (గ్రామం & మండలం)
58	పెద్దపల్లి	రామగుండం	మల్కాపూర్ చెరువు, మల్కాపూర్ (గ్రామం), రామగుండం (మండలం).
59	కరీంనగర్	చెప్పదండి	పెద్ద చెరువు, రాగంపేట (గ్రామం)
60	సిరిసిల్ల రాజన్న	వేములవాడ	గుడి చెరువు, వేములవాడ (గ్రామం & మండలం).
61	సిరిసిల్ల రాజన్న	సిరిసిల్ల	గిడ్డె చెరువు, ఎల్లారెడ్డి పేట (గ్రామం & మండలం).
62	సిరిసిల్ల రాజన్న	సిరిసిల్ల	పెద్ద చెరువు, ముస్తాబాద్ (గ్రామం & మండలం).
63	సిరిసిల్ల రాజన్న	సిరిసిల్ల	నమాజ్ చెరువు, గంభీరాపు పేట (గ్రామం & మండలం).
64	జనగాం	జనగాం	ధర్మవాణి కుంట్ల, జనగాం (గ్రామం & మండలం).
65	వరంగల్ (రూరల్)	పరకాల	దామర చెరువు, మాధవరం (గ్రామం) పరకాల (మండలం).
66	వరంగల్ (అర్బన్)	వరంగల్ తస్	రంగ నమ్మద్రం, ఉరుసు (గ్రామం) వరంగల్ (మండలం).
67	వరంగల్ (రూరల్)	నర్సంపేట	పెద్ద చెరువు, మాదన్న పేట (గ్రామం) నర్సంపేట (మండలం).
68	వరంగల్ (అర్బన్)	వరంగల్ వెస్ట్	బంధం చెరువు, కాజీపేట (గ్రామం) హనుమకొండ (మండలం).
69	జయశంకర్ భూపాలపల్లి	ములుగు	తోపు కుంట్ల, ములుగు (గ్రామం & మండలం)
70	జయశంకర్ భూపాలపల్లి	భూపాలపల్లి	తుమ్మల చెరువు, పుల్లరామయ్య (గ్రామం) భూపాలపల్లి (మండలం).
71	మహబూబాబాద్	డోర్నకల్	కొండ నమ్మద్రం, మరీపేడ (గ్రామం & మండలం)
72	మహబూబాబాద్	మహబూబాబాద్	మైనమ్మ చెరువు అనంతారం, మహబూబాబాద్.
73	జనగాం	శ్రీశైవ్ ఘనాపూర్	పుట్టలమ్మ చెరువు శ్రీశైవ్ ఘనాపూర్ (గ్రామం & మండలం)
74	మహబూబాబాద్	పాలకుర్తి	పెద్ద చెరువు, తోర్రూరు (గ్రామం & మండలం)

75	కామారెడ్డి	కామారెడ్డి	పెద్ద చెరువు, కామారెడ్డి.
76	కామారెడ్డి	ఎల్లారెడ్డి.	పెద్ద చెరువు, ఎల్లారెడ్డి.
77	కామారెడ్డి	బాన్సువాడ	కల్గి, వాగు, బాన్సువాడ
78	నిజామాబాదు	నిజామాబాదు (అర్బన్)	రఘునాథ చెరువు
79	నిజామాబాదు	అర్బూర్	గుండ్ల చెరువు, అర్బూర్ (గ్రామం & మండలం)
80	నిజామాబాదు	బాలకొండ	రథం చెరువు, భీష్మగల్ (గ్రామం & మండలం)
81	కామారెడ్డి	జుక్కల్	కమ్మరి చెరువు, చివ్వుకుండ్ (గ్రామం & మండలం)
82	నిజామాబాదు	నిజామాబాద్ (రూరల్)	ఊర చెరువు, దర్శి (గ్రామం & మండలం)
83	ఖమ్మం	ఖమ్మం	లక్కారం చెరువు, ఖమ్మం (గ్రామం & మండలం)
84	ఖమ్మం	మధిర	పెద్ద చెరువు, మధిర (గ్రామం & మండలం)
85	ఖమ్మం	సత్తుపల్లి	దామర చెరువు, అయ్యగూరిపేట (గ్రామం), సత్తుపల్లి (మండలం)
86	భద్రాచలం (కొత్తగూడెం)	కొత్తగూడెం	చింతల చెరువు, చెంచుపల్లి (గ్రామం), కొత్తగూడెం (మండలం)
87	భద్రాచలం (కొత్తగూడెం)	పినపాక	నాయుడు కుంభ, మణుగూరు (గ్రామం & మండలం)
88	ఖమ్మం	పాలేరు	బాల నమ్మదం ముజ్జగూడెం (గ్రామం), నేలకొండపల్లి (మండలం)
89	ఖమ్మం	వైరా	ఎమ్మిపి - వైరా
90	ఖమ్మం	అక్కారాపుపేట	వెంకమ్మ చెరువు, అక్కారాపుపేట (గ్రామం & మండలం)

శ్రీ పూల రవీందర్ (ఉపాధ్యాయుల నియోజక వర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, కాకతీయుల కాలం నాటి గొలుసుకట్టు చెరువుల పూడికతీత కార్యక్రమాన్ని మిషన్ కాకతీయ అనే బృహత్తర కార్యక్రమం ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మరియు సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు చాలా చక్కటి, అద్భుతమైన పనిని చేపట్టినందుకు వారిని నేను మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. సుమారు 9500 చెరువులకు గాను ఇప్పటికే 70 శాతం పనులను పూర్తి చేయడం వలన గత రెండు సంవత్సరాలుగా కురిసిన వర్షాల వలన వాటి ఫలితాలు కూడా ఇప్పటికే ప్రజలకు అందుతున్నాయి. ఇది చాలా మంచి కార్యక్రమం. గత ప్రభుత్వాలు తట్టేడు మట్టి తీయలేదు. ఈ విషయంలో మన సాగు నీటి శాఖ మంత్రిగారు నిర్విరామంగా, ఒక యంత్రంలాగా పని చేస్తున్నారు.

చెరువుల పూడికతో పాటు, ట్యాంక్ బండ్లను కూడా చాలా అందంగా తీర్చి దిద్దడమనేది చాలా ప్రయోజనకర కార్యక్రమం. దీని వలన ప్రజలకు ఉదయం వేళ వాకింగ్ చేసుకోవడానికి, సాయంకాల వేళ ప్రజలు ఆహ్లాదకర వాతావరణంలో గడపడానికి ఒక రిక్రియేషన్ స్థలం లాగా ఉపయోగపడుతుంది. ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో, ప్రతి నియోజక వర్గంలో ఇప్పటికే కొన్ని చోట్ల నీటిని ప్రారంభించడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నేను మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే మిగిలిన అన్ని ప్రాంతాలలో కూడా ఈ ట్యాంక్ బండ్లను ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని నా మనవి.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, మొత్తం 119 నియోజక వర్గాలలో ఇప్పటికే 90 మంజూరు చేయడం జరిగింది. హైదరాబాద్ మరియు సికింద్రాబాద్ కు జంటనగరాలు పరిధిలో మొత్తం 21 శాసన సభ నియోజకవర్గాలున్నాయి. హైదరాబాద్ పట్టణ పరిధిలో ఉండే చెరువులు కొన్ని జిహాచ్ ఎంపి పరిధిలో ఉండి, వారి నిర్వహణలో కొనసాగుతున్నాయి. ఈ విషయమై సంబంధిత మంత్రి శ్రీ కెటిఆర్ గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. జంటనగరాల పరిధిలో ఉన్న చెరువులను మిసీ ట్యాంక్ బండ్లుగా మార్చడం కోసం ఒక 20 చెరువులను రూ.287 కోట్లతో అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అతి త్వరలో ఈ జంట నగరాల పరిధిలో ఉన్న చెరువుల పరిరక్షణ, చెరువుల సుందరీకరణ, చెరువులలోకి మురికి నీరు రాకుండా ఆ నీటిని డైవర్ట్ చేసి విధంగా రూ.287 కోట్లతో ఈ పనులను చేపడుతాము. ఇప్పటికే జంట నగరాలలో 63 చెరువులను జిహాచ్ ఎంపి నిధుల నుండి రూ.94 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి, పనులు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి నియోజకవర్గంలో, పట్టణ ప్రాంతాలలో ఈ మిసీ ట్యాంక్ బండ్లను ఏర్పాటు చేయాలని ఎందుకు నిర్ణయం తీసుకున్నామంటే - దాని వలన అనేకమైన ప్రయోజనాలుంటాయి. ప్రతి పట్టణంలో కూడా పిల్లలు ఆడుకోవడానికి ఆట స్థలాలు, రిక్రియేషన్ వసతులు, ఉదయం వేళ ప్రజలు వాకింగ్ చెయ్యాలంటే సౌకర్యాలు లేకుండా పోతున్నాయి. ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని, పిల్లల రిక్రియేషన్ ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రతి పట్టణంలో ఒక మిసీ ట్యాంక్ బండ్ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము.

ఆ దిశలో ఇప్పటికే ఖమ్మం పట్టణంలో లక్కారం చెరువుని చాలా బాగా అభివృద్ధి చేసి, అక్కడ ఒక మిసీ ట్యాంక్ బండ్ పనులు మొత్తం పూర్తి చేసి, ప్రజల వినియోగం లోకి

తీసుకురావడం జరిగింది. ఒక కార్పొరేషన్ స్థాయిలో ఉండే పట్టణంలో ప్రజలు కనీసం వాకింగ్ చేసే సౌకర్యం లేని పరిస్థితి ఉండేది. కాబట్టి, ఆ టౌన్ చుట్టూ బండను పటిష్ఠపరిచి, దానిని మరింత విస్తరించి, అవసరమైన రక్షణ చర్యలు తీసుకుని డెవలప్ చేశాము. ఈ మిసీ ట్యాంక్ బండలలో వాకింగ్ బ్రాక్లు ఏర్పాటు చేయడము, బోటింగ్ సౌకర్యాన్ని కల్పించడము, అదే విధంగా అక్కడ సాయంత్రం పూట కూర్చోవడానికి వీలుగా కొన్ని సీట్లు ఏర్పాటు చేయడము, కొన్ని చోట్ల అడ్వెంచర్ స్పోర్ట్స్ కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మొత్తంగా ప్రజల సౌకర్యం కోసం చేస్తున్నాము. ఈ విధంగా చెరువులను అభివృద్ధి చేయడం వలన ఆ పట్టణంలో ఉండే బోర్లు, బావులు, మోటర్లలో నీటి లభ్యత పెరుగుతుంది. అంటే భూగర్భ జలాల నీటి మట్టం పెరుగుతుంది. ఇంతకుముందు పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉండే చెరువు ప్రాంతాలలో ఆయకట్టు లేదు కనుక, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వాళ్లు ఆ పనులను చేసే వాళ్లు కాదు. కాని ఆయకట్టు లేకపోయినా కూడా, ఆ చెరువు నిండా నీళ్లు ఉంటే పట్టణ ప్రజలకు గ్రౌండ్ వాటర్ పెరిగి, వాళ్ల బోర్లలో నీటి లభ్యత పెరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో, ఆయకట్టు లేకపోయినా కూడా, భూగర్భ జలాల పెంపు కోసమైనా ఉపయోగపడుతుందని, ఆ చెరువులను అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. పట్టించుకోకపోతే రానురాను క్షాంతిపోయి, అసలు చెరువే కనుమరుగయ్యే ప్రమాదం ఉంది. పట్టణ ప్రాంతాలలో చెరువులను కాపాడుకోవలసిన అవశ్యకతను ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించి, వాటి రక్షణ కొరకు మేము చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానికసంస్థలు - ఆదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన అసిఫాబాద్ జిల్లాలో గోవిందాపూర్ అనే ఒక చెరువు వుంది. ఈ చెరువు అసిఫాబాద్ కు నడిబొడ్డున ఉంది. మిషన్ కాకతీయ-IV క్రింద చెరువుల అభివృద్ధి పనులలో భాగంగా ఈ చెరువుకి సంబంధించి ప్రతిపాదనలు పంపడం జరిగింది. దీనిని టేక్ చేసినట్లయితే ఈ అసిఫాబాద్ ప్రాంత పట్టణ ప్రజలందరికీ కూడా సౌకర్యంగా, ఆహ్లాదకరంగా ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ ఈ మిసీ ట్యాంక్ బండను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అసిఫాబాద్ విషయంలో గౌరవ శాసన సభ్యురాలు శ్రీమతి కోవా లక్ష్మిగారి సూచన మేరకు మర్లవాయి రాఘవాపూర్ లో ఉన్న చెరువును అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయించాము. హేమన్ డర్ఫ్ నిర్మించిన చెరువుని వారి

జ్ఞాపకార్థం ఆ చెరువుని టేక్ చేయడం జరిగింది. సభ్యులు శ్రీ సతీష్ కుమార్ గారు చెప్పిన అంశాన్ని ఇప్పటికిప్పుడు కాకపోయినా, రాబోయే రోజుల్లో పరిశీలించడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా వారికి హామీ ఇస్తున్నాను.

సంచార పశు వైద్యశాలలు

ప్రశ్న నెం.64-సి (72)

శ్రీ ఉల్లేళ్ళ గంగాధర్ గౌడ్ మరియు డా. మాదిరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సీ.లు:- గౌరవనీయులైన పశు సంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్న మొబైల్ వెటర్నరీ క్లినిక్ల సంఖ్య ఎంత;

ఆ) ఇప్పటి వరకు అందిన కార్స్ సంఖ్య ఎంత; ఈ మొబైల్ క్లినిక్ల ద్వారా హాజరైన కేసుల సంఖ్య ఎంత;

ఇ) ఇట్టి మొబైల్ వాహనాల సంఖ్యను పెంచేందుకు ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా?

గౌరవ పశు సంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్):- అ) రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 99 మొబైల్ వెటర్నరీ క్లినిక్లు పని చేస్తున్నాయి.

ఆ) 19-3-2018 తేదీ నాటికి

అందిన కార్స్ సంఖ్య : 2,84,921

చికిత్స చేసిన కేసుల సంఖ్య : 2,28,899

ఇ) అవునండీ. ఈ ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ ఉల్లేళ్ళ గంగాధర్ గౌడ్ (శాసనసభ నియోజక వర్గ):- అధ్యక్షా, గతంలో అయితే 108, 104 వాహనాలు మనుషుల వైద్య అవసరాల కొరకు ఉండేవి. కాని ఈ రోజు నోరు లేని జీవాల కొరకు 1962 అనే నెంబర్ తో సంచార పశు వైద్యశాలను ఏర్పాటు చేయడం చాలా గొప్ప విషయం. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత దేశంలోనే ఎక్కడా లేని విధంగా ఈ వాహనాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనిలో అవసరమైన మందులు, శస్త్ర చికిత్సలు చేయడానికి కావలసిన వైద్య పరికరాలతో అధునాతనమైన సంచార వైద్యశాలను ఏర్పాటు చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని మరియు మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను.

సాధారణంగా పశువులు అంటే ఎడ్లు, బ్రెయిల్ పాటు ఈ సంవత్సరం నుండి అధిక సంఖ్యలో గొర్రెలు జత కలవడం

జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 50 లక్షల గొర్రెల పంపిణీ చేయడం జరిగింది. వాటికి పుట్టిన పిల్లల సంఖ్యతో కలుపుకుంటే మొత్తం ఒక కోటి వరకు గొర్రెలు ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి సందర్భంలో ఈ సంచార వైద్యశాలలకు చాలా ప్రాముఖ్యత ఏర్పడింది. ఇంతకుముందు మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ఈ 1962 నెంబర్ కు వచ్చిన మొత్తం కౌల్స్ 2.80 లక్షలు అని, 2.30 లక్షల పశువులకు వైద్యం అందించడం జరిగిందని చెప్పారు. సంతోషం.

ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే అనేక పశు వైద్యశాలలు పురాతన భవనాలలో కొనసాగుతున్నాయి. దీనిని గత అరవై సంవత్సరాలలో ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పాత భవనాల స్థానంలో కొత్త భవనాలను నిర్మించడానికి నిధులు కేటాయించినట్లయితే బాగుంటుంది. అదే విధంగా డాక్టర్లను కూడా తగిన సంఖ్యలో నియమించాలని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. శ్రీనివాస రెడ్డి (నామినేటెడ్):- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. మన గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నియోజక వర్గానికి ఒకటి చొప్పున ఏర్పాటు చేసినందుకు సంతోషం. దేశంలోనే ఇన్ని పశు సంచార వైద్య శాలలు ఉన్న రాష్ట్రం మరొకటి లేదు. దీనిని బట్టి ఈ వెటర్నరీ రంగం మీద ప్రభుత్వానికి ఎంత శ్రద్ధ ఉన్నదో తెలుస్తున్నది. అయితే, వంద పశు వైద్య సంచారశాలలు ఉంటే 70 మంది మాత్రమే క్వాలిఫైడ్ వెటర్నరీ డాక్టర్లు ఉన్నారు. మిగిలిన చోట్ల కాంపౌండర్లు చికిత్సలు చేసి, పంపుతున్నట్లు తెలిసింది. మన రాష్ట్రంలో అర్జులైన డాక్టర్లు ఉద్యోగాల కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు కాబట్టి ఖాళీలను వెంటనే భర్తీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మరొక అంశం, లేవెస్ట్ వైద్య పరికరాల ఏర్పాటు. పశువులను ఊరికే చూసి, వాటికి ఉన్న జబ్బుని కనుగొనడం చాలా కష్టం. అందుకొరకు డయాగ్నస్టిక్ కిట్స్ ఉంటే వ్యాధిని గుర్తించడం తేలికవుతుంది. ఒకసారి జబ్బుని నిర్ధారించగలిగితే మంచి ట్రీట్ మెంటు ఇవ్వడానికి అవకాశముంటుంది. కాబట్టి ఈ కిట్లను ఏర్పాటు చేసి, సిబ్బంది వాటిని తగు రీతిగా వాడేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. మరొక అంశం ఈ 1962కి ఫోన్ చేయగానే వెంటనే అంబులెన్సులు వస్తున్నాయా, అలాగే ఏ జంతువుకి ఎలాంటి వ్యాధి ఉంది, దానికి సంబంధించిన పశు వైద్యులను పంపుతున్నారా, గైనకాలజిస్టుని పంపుతారా, లేక వెండికల్ స్పెషలిస్టుని పంపుతున్నారా నిర్ణయించి పంపిస్తున్నారా? అలా పంపినప్పుడే ఈ మొబైల్ వెటర్నరీ క్లినిక్

పెట్టిన ఉద్దేశం నెరవేరుతుంది. అలాగే ఈ వెటర్నరీ మందులు మనమే సప్లై చేస్తున్నామా లేక రైతులనే కొనుక్కోమని చెబుతున్నామా? సాధారణంగా లార్జ్ యానిమల్స్ కి ఏదన్నా ఆరోగ్య సమస్య వచ్చినప్పుడు ఒక వేళ దానికి ఏదైనా ఆపరేషన్ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు దానిని ఆసుపత్రికి తీసుకుపోతారా, లేక రైతుల దగ్గరకే వచ్చి, చికిత్స చేస్తారా? ఈ ప్రశ్నలకి సమాధానం చెబుతారని ఆశిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

JANAB MOHAMMED SALEEM (ASSEMBLY CONSTITUENCY):

جناب محمد سليم (Janab Mohammed Saleem): چر میں

صاحب! آج جو جانوروں کو بازاروں سے لارہے ہیں تو بعض شریعت پرستوں کو راستہ میں روک کر غنڈہ گردی کر رہے ہیں۔ اگر گائے ہے تو روک سکتے ہیں۔ لیکن اگر بیل، بھینس، گورنٹ روک کر Slaughter کے ذریعہ آرہا ہے تو بھی روک رہے ہیں۔ مگر اس میں یہ ہو رہا ہے کہ قحطی کے غیر قانونی مسلح خانے چل رہے ہیں بالاپور، بٹلہ، گڑھ سے وہ گوشت کو درآمد کر رہے ہیں اس کو جلد سے جلد روکنے کی ضرورت ہے۔ اس حرکت سے دوسرے لوگ بدنام ہو رہے ہیں۔ چیرمین صاحب اگر اس کو نہیں روکا گیا تو گلگلی میں مسلح خانے کھل جائیں گے۔ اس کی وجہ سے جو قانونی طریقہ سے کام کر رہے ہیں ان کو مسائل پیش آرہے ہیں۔ گورنٹ Slaughter میں کام ہونا چاہیے اور جو شہر کے مسلح خانے چل رہے ہیں وہ مسلح خانے والے گورنٹ کو پیسے نہیں دے رہے ہیں کروڑوں روپے میڈیکل کارپوریشن کو باقی ہیں اور ان کو کوئی پوچھنے والا نہیں ہے۔ اس پر بھی serious کارروائی ہونی چاہیے۔ مسلح خانے کے ذریعہ میڈیکل کو 50 تا 60 کروڑ روپے وصول طلب ہیں لیکن پانچ پیسے بھی وصول نہیں ہوئے۔ اس کے باوجود میڈیکل کارپوریشن اس پر خاموش ہے۔

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, 1105 వెటర్నరీ అసిస్టెంటు పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్యారా వెటర్నరీ సిబ్బందితో ఆసుపత్రులను నడుపుతున్నట్లు తెలిసింది. కాబట్టి ఈ వెటర్నరీ అసిస్టెంటు పోస్టులను భర్తీ చేసే అవకాశం ఉందా తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ(స్థానిక సంస్థలు - ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు మన తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా సంచార పశు వైద్య శాలలను ఏర్పాటు చేసి, చాలా ఉపయోగకరమైన కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. 108 మాదిరిగానే 1962 కూడా బాగా పనిచేస్తున్నది. కాని పెద్దలు చెప్పినట్లు, ప్రతి మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఒక ఆసుపత్రి ఆధునికీకరించి, కంపల్సరీగా డాక్టరు ఉండేటట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. సంచార పశు వైద్యశాలల మీదనే పూర్తిగా ఆధారపడకుండా, వాటిని కేవలం ఎమర్జెన్సీ కేసులకు

ఉపయోగించుకుంటే బాగుంటుంది. శాశ్వత ప్రాతిపదికన ప్రతి మండలానికి ఒక పశు వైద్యశాలను ఏర్పాటుచేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ గారు, పెద్దలు శ్రీనివాస రెడ్డిగారు, సలీంగారు, రామచంద్రరావు గారు మరియు బలసాని లక్ష్మీనారాయణ గారు అనేక అంశాల గురించి చెప్పారు. అయితే మన రాష్ట్రంలో సంచార పశువైద్యశాలలు అన్ని జీవాల కొరకు ఉద్దేశించబడినాయి. మన రాష్ట్రంలో అనేక జీవాలు కొన్ని లక్షల్లో ఉన్నాయి. అయితే దీనిలో ప్రభుత్వం యొక్క లక్ష్యం, ముఖ్యమంత్రిగారి యొక్క ఆశయం - మొదట డిపార్టుమెంటులో ఉన్నటువంటి ఖాళీలను అన్నిటినీ భర్తీ చేయాలి. ఇప్పటి వరకు మనం 160 మందిని తీసుకుని, ఒక 100 మందిని కాంట్రాక్టు పద్ధతిన నియమించుకున్నాము. మరొక 560 మందిని కూడా పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ ద్వారా తీసుకోబోతున్నాము. అయితే కోర్టు కేసుల వల్ల కొద్దిగా ఆలస్యం జరిగింది. త్వరలోనే ఆ కేసు క్లియర్ అవుతుంది. ఈ సంచార పశు వైద్యశాలలు అనేది భారతదేశానికి ఒక మోడల్ గా చెప్పుకోవచ్చు. అటువంటివి ఈ దేశంలో చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. తమిళనాడులో రెండు, గుజరాత్ లో మూడు మాత్రమే ఉన్నాయి.

అయితే మన దగ్గర సంచార వైద్య శాలలను పంపడమే కాకుండా, దానికి 1962 నెంబర్ తో కాలే సెంటర్ ను పెట్టాము. దీనికి కాలే చేస్తే వెంటనే వాళ్ల గ్రామంలో, జీవాలు ఎక్కడైతే ఉన్నాయో అక్కడికే వైద్యులు వెళ్లి, అవసరమైన సేవలు అందజేస్తారు. ఎమర్జెన్సీ సర్వీస్ కే కానివ్వండి, లేదా సాధారణ జబ్బులే కానివ్వండి. ఆ వెళ్లే వాహనంలో ఒక డాక్టర్, ఒక అటెండర్, Para Vet. ఉంటారు. రెండవది మొత్తం మెడిసిన్ కిట్ వారితో ఉంటుంది. పెద్దలు శ్రీనివాసరెడ్డిగారు అడిగినట్లు మెడిసిన్స్ ఎవరూ కొనుక్కునే అవసరం లేదు.

10.20 | ఇవన్నీ చేసుకుంటూ మనం ముందుకెళుతున్నాం.

ఉ. | డిమాండును దృష్టిలో పెట్టుకొని గత సంవత్సరంలో వీటిని ప్రారంభించడం జరిగింది. వీటికి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో విపరీతమైన డిమాండు ఉంది. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ సంవత్సరం కూడా మరొక వంద మొబైల్ క్లినిక్ లను ప్రారంభించాలనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రపోజల్ ని పంపించడం జరిగింది. ప్రధానంగా ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీ పశువైద్య శాల ఉంది. జిల్లా పశు వైద్యశాలలు 8, ప్రాంతీయ పశు వైద్యశాలలు 101, ప్రాథమిక పశు వైద్యశాలలు 906,

యానిమల్ హెల్త్ సెంటర్లు 1101, సంచార పశు వైద్యశాలలు 100, 1187 పట్టభద్ర పశు వైద్యశాలలు మరియు 2074 ప్యారా వెటర్నరీ సిబ్బంది మనకుంది. గతంలో ఈ మూగ జీవాలను ఆదుకునే వాడు లేక, పశు వైద్యుల ఖాళీలను భర్తీ చేయకపోవడంతో గ్రామాలలో చాలా ఇబ్బందులు వడ్డారు. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత, కెసిఆర్ గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత, గొల్ల కురుమలను ప్రమోట్ చేయడమే గాకుండా, ఈ పశు సంపద మీద ఇతర కులాల వారు కూడా ఆధారపడి ఉంటారు. కాబట్టి, వ్యవసాయ రంగానికి అనుబంధంగా ఉన్నది కాబట్టి అన్ని ముందస్తు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. గతంలో నట్టల మందు, వ్యాక్సిన్స్ సంవత్సరానికి ఒకసారి మాత్రమే ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు మనం సంవత్సరానికి మూడుసార్లు ఇస్తున్నాం. పశు గ్రాసం విషయంలో గానీ, పశు వైద్యంలో కానీ ముందస్తు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

సభ్యులు లక్ష్మీనారాయణ గారు ఇతర సభ్యులు కొన్ని విషయాలు అడిగారు. ఈ వెటర్నరీ హాస్పిటల్స్ వడావుగా పడి ఉన్నాయి, శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి, వాటిని పునరుద్ధరించడం లేదా కొత్తవి ఏర్పాటు చేయాలని అడిగారు. అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని గడచిన మూడు సంవత్సరాల నుంచి స్పెషల్ డ్రైవ్ టేక్ చేశాం. వాటికి ఫేస్ లిఫ్ట్ ఇవ్వాలని, కొత్తగా కట్టాలని ఈ బడ్జెటులో రూ.17 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. మీ నియోజకవర్గాలలో ఎక్కడా శిథిలావస్థలో ఉన్న పశువైద్యశాలలు ఏవైనా ఉంటే, కొత్తగా కట్టవలసిన అవసరం ఉంటే వాటి ప్రతిపాదనలు/వివరాలు మాకు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జీవాలకు సంబంధించి మేము ఎన్నో ముందస్తు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం వల్ల వీటి మీద ఆధారపడిన ఎన్నో కుటుంబాలు నేడు సంతోషంగా ఉన్నాయి. గోపాల మిత్ర జీతాలు పెంచాలని ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి డిమాండు ఉంది. అతి త్వరలో వారి జీతాలు పెంచబోతున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

పెద్దలు శ్రీనివాసరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 70 అంబులెన్సులలో డాక్టర్లు పని చేస్తున్నారు. ఉదయం 9 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు అటెండ్ చేస్తారు. సాయంత్రం 5 గంటల తర్వాత వచ్చిన కాల్యాలని సంబంధిత కేంద్రానికి కమ్యూనికేట్ చేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి సర్వీసులు బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయి. ఎక్కువ కాల్యాల రావడం వల్ల ఈ కాలేసెంటర్ జామ్ అవుతోంది. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇంకా అడిషనల్ గా తీసుకోవాలని అనుకుంటుంటున్నాం.

గౌరవ సభ్యులు సలీం గారు మాట్లాడుతూ, జిహాద్ ఎంపి లో స్లాటర్ హౌస్ ల గురించి చెప్పారు. అది మున్సిపల్

డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించింది. అయినప్పటికీ వారు నా దృష్టికి తీసుకొచ్చారు కాబట్టి సంబంధిత అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. డాక్టర్ ఆధ్వర్యంలో ఏ విధంగానైతే మనం మనుష్యులను కాపాడుకుంటామో, మేము జీవాలను కూడా అంతే సమానంగా కాపాడుతూ, జీవాలకు కావలసిన అన్ని వెండిసిగ్స్ అందుబాటులో పెట్టడం జరుగుతోంది. ఎవ్వరికీ ఇబ్బందులు లేకుండా అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాం.

మిస్టర్ చైర్మన్:- సభ్యుల కోరిక మేరకు క్వశ్చన్ నెం.2838(73) ను వాయిదా వేయడమైంది.

రాచకొండ ఎత్తిపోతల పథకం

ప్రశ్న నెం.65-సి(74)

సర్వశ్రీ కర్నె ప్రభాకర్, పట్నం నరేందర్ రెడ్డి మరియు సుంకరి రాజు, ఎమ్మెల్యేలు:- గౌరవనీయులైన సాగునీటి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) శివన్నగూడెం రిజర్వాయరు నుండి రాచకొండ ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకం ద్వారా నారాయణపూర్ మండలం, మునుగోడు, ఇబ్రహీంపట్నం, మహేశ్వరం అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలలోని చెరువులను నింపాలనే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఈ విషయంలో ఏదేని సర్వేని నిర్వహించడం ముందిరా;

ఈ) అయితే, ఎప్పటిలోగా పనులను పూర్తి చేయడమవుతుందా?

గౌరవ సాగునీటి శాఖామంత్రి (శ్రీ టి. హరీష్ రావు):-

అ) అవునండీ.

ఆ) & ఇ) మునుగోడు, ఇబ్రహీంపట్నం, మహేశ్వరం నియోజకవర్గాలలో సాగునీటి సదుపాయాలను సమకూర్చడానికి రాచకొండ ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకం యొక్క దర్యాప్తు, సర్వే పనిని చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం 20.3.2018 తేదీ గల ఐ అండ్ సిడి శాఖ, జీఓఆర్ టి నెం.496 లో అనుమతిని ఇచ్చింది.

ఈ) నాలుగు నెలల్లో సర్వే పూర్తవుతుందని ఆశించడమైంది.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, నిజానికి నేను ఈ ప్రశ్న వేసి నాటికి జీ.ఓ. విడుదల కాలేదు. సరే, హౌస్

నడుస్తున్న సందర్భంలో మంత్రి గారి చొరవతో ఈ జీఓ తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది చాలా అత్యవసరమైన ప్రాజెక్ట్ నే విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చినపుడు, వారు వెంటనే రెస్పాండ్ అయ్యారు. మంత్రిగారికి మాప్రాంతం మీద కొంత ప్రేమ ఉంది. మాది బాగా వెనకబడిన ప్రాంతం. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత మంత్రిగారు మా ప్రాంతానికి రెండు సార్లు వచ్చారు. మాప్రాంతం గుండా పోతుంటే ఎడారిలాగా కనిపిస్తుంది, పచ్చటి పైర్లు ఎక్కడా కనబడవు. మంత్రిగారికి చెబితే చాలా సానుకూలంగా, సానుభూతితో స్పందించి జీఓ తీసుకురావడం జరిగింది, నాలుగు నెలల్లో పూర్తి చేస్తామని చెప్పినందుకు ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి గారికి ఒక విజ్ఞప్తి ఏమంటే - ఇప్పుడు చెర్లగూడెం రిజర్వాయర్ పనులు జరుగుతున్నాయి. రాచకొండ ఎత్తిపోతల పథకం సర్వే నాలుగు నెలల్లో పూర్తి అవుతుంది కాబట్టి, వెంటనే టెండర్లు పిలిచి, సమాంతరంగా కాలువలు మరియు లిఫ్టులు పూర్తి చేస్తే, మనం ఆశించినట్లుగా చెర్లగూడెం రిజర్వాయరు పనులు పూర్తి అయ్యే నాటికి ఇది రెడీ చేసి పెట్టుకుంటే మాకు తొందరగా రిలీఫ్ వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి సమాంతరంగా పనులు జరిగేలా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నరేందర్ రెడ్డి (స్థానికసంస్థలు - రంగారెడ్డి):- అధ్యక్షా, శివన్నగూడెం రిజర్వాయర్ నుండి రాచకొండ ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా ఇబ్రహీంపట్నం, మహేశ్వరం నియోజకవర్గాలకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి అనుమతి ఇచ్చినందుకు మంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇబ్రహీంపట్నం, మహేశ్వరం నియోజకవర్గాలలో గత 15 సంవత్సరాల నుంచి వర్షాలు లేక అవి పూర్తిగా ఎడారిగా మారిపోయాయి. ఆ నియోజకవర్గాలలో ఉన్న మండలాలను ప్రతి సంవత్సరమూ కరువు మండలాలుగా ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తోంది. అక్కడ పశువులకు కూడా తాగునీరు లేని పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి ఇబ్రహీంపట్నం చెరువు, మహేశ్వరం నియోజకవర్గంలోని రావిర్యాల చెరువు - ఈ రెండు చెరువులకు రాచకొండ ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా నీళ్లు ఇస్తే ఆ ప్రాంతం సస్యశ్యామలం అయ్యే అవకాశం ఉంది. ఇబ్రహీంపట్నం చెరువు క్రింద 1400 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. చెరువు పైభాగాన ఊట కాలువల క్రింద మరొక 1600 ఎకరాలు పొరడానికి అవకాశం ఉంది. ఇబ్రహీంపట్నం చెరువు క్రింద మొత్తం 3000 ఎకరాల ఆయకట్టుకు ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా అందించే అవకాశం ఉంది కాబట్టి తొందరగా దీన్ని సర్వే చేసి పూర్తి చేయాలని,

ఎన్ని ఎకరాలకు దీని క్రింద సాగునీరు అందిస్తారో చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కర్నె ప్రభాకర్ గారు చెప్పినట్లుగా, ఈ ప్రాంతమంతా కూడా ఫ్లోరైడ్ తో ఉండి, సాగునీరు కాదు కదా, కనీసం తాగు నీరు లేక ఇబ్బందులు పడుతున్న ప్రాంతం. ఇంతకు ముందు మా శ్రీనివాస యాదవ్ గారు చెప్పినట్లుగా మూగ జీవాలకు నీరు దొరకక, ఎండాకాలం వచ్చిందంటే వాటిని తీసుకొని యజమానులు ఇతర ప్రాంతాలకు వలసలు పోయే పరిస్థితి ఉన్న ప్రాంతం అది. హైదరాబాదుకి అతి దగ్గర్లో ఉన్నప్పటికీ కూడా సాగునీరు, తాగునీరు లేని అత్యంత దుర్భిక్ష ప్రాంతం. గతంలో నేను అక్కడికి పోయినప్పుడు ప్రభాకర్ గారు మాట్లాడిన సందర్భంగా అక్కడే మేము హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా మొన్న ఈ జీడి ను ఇవ్వడం జరిగింది. రోజుకు 0.1 టీయంసిల చొప్పున 60 రోజుల్లో 60 టీయంసిలను శివన్నగూడెం జలాశయం నుంచి నీరు తీసుకొని, రంగారెడ్డి మరియు యాదాద్రి జిల్లాల్లోని ప్రాంతాలకు నీరు ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాం. మొట్టమొదట బోడగల్లు తండా బ్యాలెస్సింగ్ రిజర్వాయర్ నుంచి ప్రభాకర్ గారి సొంత మండలం, సొంత గ్రామం అయిన నారాయణపూర్ కి నీరిచ్చే అవకాశం ఉంది. చిట్టాపూర్, నారాయణపూర్, మహ్మదాబాద్, దేవలమ్మ నగర్, తంగేడుపల్లికి నీళ్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మండలాల వారిగా చూసినప్పుడు, ప్రాథమిక సమాచారం ప్రకారం నారాయణపూర్ మండలంలో 6 చెరువులు, చిట్టాలలో 2 చెరువులు, మొత్తం 8 చెరువులకు నీళ్లు అందించే అవకాశం ఉంది.

ఎమ్మెల్సీ నరేందర్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఇబ్రహీం పట్నం చెరువు గురించి చెప్పారు. చాలా ప్రాశస్త్యం ఉన్న చెరువు ఇది. మనం అటువైపు వెళ్లాలంటే ఆ చెరువు మీద నుంచే వెళతాం. ఇబ్రహీంపట్నం చెరువు ఎండిపోయిన పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాం. ఈ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ క్రింద ఇబ్రహీంపట్నం చెరువు కూడా పెట్టాం. ఆ చెరువులో నీరుంటే చుట్టూ పదుల సంఖ్యలో గ్రామాలకు సాగునీరు, తాగునీరు ఇబ్బంది ఉండదు. ఈ రెండవ ఎత్తిపోతల పథకం క్రింద 20 చెరువులకు నీరు ఇవ్వబోతున్నాం. మంచాల మండలంలో 7, కడ్డూల్ మండలంలో 2, ఇబ్రహీంపట్నంలో 2, కందుకూరు మండలంలో 4, యాచారం మండలంలో 4, కొత్తగా ఏర్పడిన నోముల మండలంలో ఒకటి. మొత్తంగా 20 చెరువులకు సీఫీస్టాం. మీరు అన్నట్లుగా ఇబ్రహీంపట్నం, యాచారం చెరువులు ఈ స్కీములో ఉన్నాయి.

సభ్యులు కర్నె ప్రభాకర్ గారు మాట్లాడుతూ, చెర్లగూడెం రిజర్వాయర్ పనులు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి రాచకొండ ఎత్తిపోతల పథకం యొక్క సర్వే, డిజైన్ పూర్తి చేసి సమాంతరంగా పనులు చేపట్టి వెంటనే పూర్తి చేయాలని కోరారు. తప్పకుండా చేస్తాం. కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు నీరు ఇవ్వాలన్నదే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి లక్ష్యం. దానికి అనుగుణంగా వేగవంతంగా సర్వే పనులు పూర్తయిన వెంటనే దీనికి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ తీసుకొని, టెండర్లు పిలిచి పనులు ప్రారంభిస్తాం.

తెలంగాణ క్రీడా ప్రాధికార సంస్థలో ఒప్పంద శిక్షకులు

ప్రశ్న నెం.2565 (75)

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు, ఎమ్మెల్సీ:- గౌరవనీయులైన ఆట్రా, క్రీడలు, యువజన సర్వీసుల శాఖామంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) తెలంగాణ రాష్ట్ర క్రీడా ప్రాధికార సంస్థలో గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా కోచ్లు ఒప్పంద ప్రాతిపదికన పని చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, వారి సర్వీసులను క్రమబద్ధీకరించి మంజూరు చేసిన పదవులలో వారిని చేర్చుకోవాలని ఉద్దేశించడమవుతున్నదా;

ఇ) అయితే, ఎప్పటిలోగా దీనిని పూర్తి చేయడమవుతుంది?

ఆట్రా, క్రీడలు, యువజన సర్వీసుల శాఖామంత్రి

(శ్రీ టి.వద్దారావు):- అ) తెలంగాణ రాష్ట్ర క్రీడా ప్రాధికార సంస్థలో మూడు బ్యాచ్లలో అంటే 1993, 1999 అండ్ 2009 లో కాంట్రాక్ట్ కోచ్లు పని చేస్తున్న విషయం వాస్తవం.

ఆ) 2014, ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్ వ్యవస్థీకరణ చట్టంలో 9వ షెడ్యూలు జాబితా క్రింద ఉన్న సంస్థలు, కార్పొరేషన్, ఇతర ప్రభుత్వ సంబంధ సంస్థలలో పని చేస్తున్న ఒప్పంద ఉద్యోగుల క్రమబద్ధీకరణకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, వాస్తవానికి తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత క్రీడలకు ఎక్కువ ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలనుకున్నారు. క్రీడల్లో మంచి మంచి పతకాలు తెచ్చారు మన క్రీడాకారులు. దాన్ని హర్షించవలసిన, అభినందించవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే వాళ్లకు శిక్షణ ఇచ్చే కోచ్ల పరిస్థితి

సరిగా లేదు. మొన్న ఒక క్రిడాకారిణి పతకం తీసుకొస్తే, ఆమెకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున రూ.2 కోట్లు బహుమతిగా ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ ఆమెకు బ్రెయినింగ్ ఇచ్చిన కోచ్ కేన్సర్తో బసవ తారక రామం హాస్పిటల్ లో ట్రీట్ మెంటు తీసుకుంటున్నాడు. డబ్బులు లేక చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నాడు. ఆ విషయం మంత్రిగారికి తెలుసు. కోచ్ లకు ఈ రాష్ట్రంలో ఒక రకమైన అన్యాయం జరుగుతోందనే భావన ఉంది. 1993, 1999, 2009 బ్యాచ్ లకు చెందిన కాంట్రాక్ట్ కోచ్ ల సర్వీసులు రెగ్యులరైజ్ కాలేదు. క్రిడలను ప్రోత్సహించాలనుకున్నపుడు కోచ్ ల సర్వీసులను రెగ్యులరైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

రెండు - స్పోర్ట్స్ కోటాలో ఎంబిబిఎస్ సీట్లకు ఫలానా క్రిడాకారులు క్వాలిఫై అవుతారని తయారు చేసే లిస్టుపై సంతకం పెట్టే అధికారం కోచ్ లకు లేదు. కానీ ఆవిధంగా సంతకాలు పెట్టి అక్రమాలకు పాల్పడ్డారు. దీనిపై ఎంక్వైరీ చేయమని చీఫ్ అడ్వయిజర్, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ తెలంగాణా చెప్పారు. స్పోర్ట్స్ కోటాలో మెడికల్ మరియు ఇంజనీరింగు సీట్లను పొందడంలో అవకతవకలకు పాల్పడిన వారి మీద ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

ఆల్ ఇండియా సర్వీసెస్ స్పోర్ట్స్ మీట్ కి వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన అధికారులు వెళ్లి పాల్గొంటుంటారు. దీంట్లో పాల్గొనే అధికారులకు ప్రయాణం నిమిత్తం సెకండ్ ఎ.సి. సౌకర్యం ఇతర రాష్ట్రాలలో కల్పిస్తున్నారు కానీ మన రాష్ట్రంలో అటువంటి సౌకర్యం లేదు. మన రాష్ట్రం నుండి వెళ్లే అధికారులకు కూడా ఆ సౌకర్యం కల్పిస్తే బాగుంటుందని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. వడ్డారావు:- ఛైర్మన్ సార్, వరల్డ్ జిమ్నాస్టిక్స్ లో అరుణారెడ్డి అనే మన రాష్ట్ర క్రిడాకారిణి బ్రాంజ్ మెడల్ సాధిస్తే నేనే ఆమెను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి దగ్గరకు తీసుకెళ్లి ప్రభుత్వం తరపున రూ.2 కోట్లు ఇప్పించడం జరిగింది. కానీ ఆమె కోచ్ ఆరోగ్య పరిస్థితి సరిగా లేదు, నేను అనుకుంటున్నాను ఒక నెల కూడా బతుకుతాడో లేదో. ప్రభుత్వం తరపున ప్రోత్సాహకం క్రింద రూ.25 లక్షలు ఇస్తామని ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు నేను పర్సనల్ గా చెప్పాను. ఆయన ఉన్నప్పుడే ఈ మొత్తాన్ని ఇస్తే, తన కుటుంబానికి ప్రభుత్వం అండగా ఉందనే ధైర్యం ఆయనకు వస్తుంది.

స్పోర్ట్స్ కోటాలో మెడికల్ సీట్లు అక్రమంగా పొందారనే విషయం ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంది. ఒక ఐఏఎస్ ఆఫీసరతో ఎంక్వైరీ కమిటీ వేశాము. అవకతవకలు జరిగాయని రిపోర్టు

వస్తే, ఎట్టి పరిస్థితుల్లో వాళ్లను వదిలే ప్రసక్తే ఉండదు. చట్టపరంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

కోచ్ ల విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. గతంలో వీళ్లకు నెలకు రూ.2400, రూ.2500 ల శాలరీ ఉంది. అంత తక్కువ జీతాలతో తినడానికి తిండి లేని పరిస్థితిలో కోచ్ లు ఉంటే మంచి క్రిడాకారులను తయారు చేయడం కుదరదు. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఒక్కరోక్కరికి దాదాపుగా రూ.40 వేల శాలరీ ఇస్తున్నాం. వాళ్ల సర్వీసు రెగ్యులరైజేషన్ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉంది. త్వరలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో మాట్లాడి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎల్ బి స్టేడియంలో కార్యక్రమాలున్నపుడు నేను పోతే వాళ్లు మూడు, నాలుగు సార్లు కలిశారు. వాళ్ల సర్వీసు రెగ్యులరైజేషన్ విషయం నా పరిధిలో లేదు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే దాని మీద నిర్ణయం తీసుకోవాలి. వాళ్లకు ఖచ్చితంగా న్యాయం జరిగేలా నిర్ణయం తీసుకుంటాం.

ఆల్ ఇండియా సర్వీసెస్ స్పోర్ట్స్ మీట్ కు వెళ్లే వారికి జీఏడి నుంచి సౌకర్యాలు కల్పించడం జరుగుతోంది. ఇది స్పోర్ట్స్ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించింది కాదు. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా క్రిడాకారిణి అరుణారెడ్డి కోచ్ బిర్లు కిషోర్ గారి కుటుంబ సభ్యులను కలిసి ఈ సమావేశాలు ముగిసే లోపు, వీలైతే మూడు, నాలుగు రోజుల్లో వారికి రూ.25 లక్షలు ప్రభుత్వం తరపున నేను పర్సనల్ గా వెళ్లి ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

ఆహార పరీక్ష ప్రయోగశాలలు

ప్రశ్న నెం.2589(76)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీ:- గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలోని ఆహార నాణ్యత పరీక్షా కేంద్రాల సంఖ్య ఎంత; వీటిలో పని చేస్తున్న సిబ్బంది సంఖ్య ఎంత;

ఆ) సదరు కేంద్రాలు, సిబ్బందిని పెంచడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉన్నదా;

ఇ) రాష్ట్రంలో సంచార ఆరోగ్య పరీక్ష లేబరేటరీలను(ఆహార భద్రత వాహనాలు) ప్రారంభించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఈ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఉ) నిర్వహించిన స్పాట్ పరీక్షల సంఖ్య ఎంత, ఇప్పటి వరకు అపరాధులపై తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గారు వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా.సి. లక్ష్మారెడ్డి):-

అ) రాష్ట్రంలో ఒక ఆహార పరీక్ష ల్యాబ్ ఉన్నది. ల్యాబ్‌లో 32 మంది సిబ్బంది పని చేస్తున్నారు.

ఆ) మరియు ఇ) అవునండీ. ఫిబ్రవరి 5వ తేదీన ఆహార భద్రత వాహనాన్ని ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది.

ఈ) కొత్త ఢిల్లీలోని భారత ఆహార భద్రత, ప్రమాణాల ప్రాధికార సంస్థ ఒక మొబైల్ ఆహార పరీక్ష ల్యాబ్‌ను రాష్ట్రానికి సమకూర్చింది.

పాలు, పాల ఉత్పత్తులు, వంట నూనెలు, క్రొవ్వు, మసాలాలలో కల్తీని సంచార ఆహార పరీక్ష లేబరేటరీ విశ్లేషిస్తుంది/కనుగొంటుంది. ఇతర ఆహారాలలో కల్తీని కూడా కనుగొంటుంది. సంచార యూనిట్ సత్వరంగా ఫలితాలను సమకూర్చి, శాంపిల్ సేకరణ, విశ్లేషణ, రిపోర్టింగ్ మధ్య కాల వ్యవధిని కూడా తగ్గిస్తుంది. మరింత విస్తృత పరీక్షలు అవసరమున్న శాంపిల్స్‌ను నిర్దిష్ట ప్రదేశంలో ఉన్న లేబరేటరీకి పంపడమవుతుంది.

రాష్ట్రంలోని సంచార ఆహార లేబరేటరీ మారుమూల ప్రాంతాలు, అధిక జన సాంద్రతలకు వర్తింపు అవుతుంది. పండుగలు, భారీ జన సమూహాలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, ఇతర అత్యవసరాలలో చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

ఉ) 20 శాంపిల్స్‌ను పరీక్షించడమయింది. వీటిల్లో 8 విఫలమయ్యాయి. ముందుగా లోపాలను సవరించాలని ఆదేశాలను జారీ చేయడమయింది.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సవివరంగా జవాబు ఇచ్చినప్పటికీ కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత సామాజిక రుగ్మతలైన పేకాట, గుడుంబా వంటి వాటిని అరికట్టడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బ్రహ్మాండమైన ఫలితాలు సాధించింది. నిజంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత వీటిని అరికట్టడంలో సఫలీకృతం అయ్యామనే నమ్మకం ప్రజల్లో కలిగింది, ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా ప్రజలు ఆ విషయం చెబుతున్నారు.

ఇక ఆహార పదార్థాల విషయానికి వస్తే - ఏది అసల్ ఏది నకిలీదో తెలియని పరిస్థితి వచ్చింది. ఆహార పదార్థాలను పరీక్షించడంలో స్వయంగా మీకైతే బాగా అనుభవం ఉంది. ఆహార పదార్థాలను తనిఖీ చేసే కేంద్రం కేవలం హైదరాబాదులో

మాత్రమే ఉంది. ఏది చెయ్యాలన్నా హైదరాబాదుకు పంపించి నిర్ణయం తీసుకోవలసి వస్తోంది. మన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగారు మొదలే చెప్పారు. ఆహార పదార్థాల కల్తీ వల్ల ప్రజలు అనారోగ్యానికి గురవుతున్న విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, కల్తీ మీద యుద్ధం చేస్తామనే మాట చెప్పారు. రాష్ట్రంలో కేవలం ఒక ఆహార పరీక్ష ల్యాబ్ హైదరాబాదులో ఉందని మంత్రిగారు తన సమాధానంలో చెప్పారు. కేవలం 16 జిల్లాల్లోనే అధికారుల నియామకం చేశాం. ఇంకా 15 జిల్లాల్లో నియామకాలు చేయాలి. అధికారులను నియామకం చేస్తే కల్తీ నివారణకు చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి మంత్రిగారిని కోరేదొక్కటే. మిగతా 15 జిల్లాల్లో ఎప్పుడు ఆహార తనిఖీ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తారు? వాటిల్లో ఎప్పుడు అధికారుల నియామకం చేస్తారు? ఆహార పదార్థాల కల్తీ జరగకుండా ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

11.40 | డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డి (స్థానికసంస్థలు - ఉ. నిజామాబాద్):- అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. మా నిజామాబాద్ పట్టణంలో 5 లక్షల జనాభా నివసిస్తున్నారు.

మునిసిపల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ ఒక్కరు కూడా లేరు. కొన్ని వందల టీస్టాల్స్, స్లాటర్ హౌసెస్, హోటల్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్స్ ఉన్నాయి. మినిమమ్ శానిటేషన్ ఉందా, లేదా, ఫుడ్ క్వాలిటీ ఎలా ఉంది అనే మానిటరింగ్ అసలే లేదు. ఇది పబ్లిక్ హెల్త్ కాబట్టి, కనీసం ఇద్దరు మునిసిపల్ హెల్త్ ఆఫీసర్లను నియమించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్లు (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షా, కౌన్సిల్‌లో హెల్త్ సబ్జెక్టుకు సంబంధించి ప్రశ్న వేస్తే, మొన్న ఇరిగేషన్ సబ్జెక్టు క్రింద ఆ ప్రశ్న వచ్చింది. ప్రధానంగా మామిడి పండ్లు, ఇతర పండ్లు మగ్గబెట్టడానికి మందు వాడుతున్నారు. దానివల్ల చాలా ప్రమాదాలు కలిగే అవకాశాలున్నాయి. మళ్ళీ సీజన్ రాబోతోంది. పెద్ద ఎత్తున మామిడి పండ్లు కూడా రాబోతున్నాయి. కాబట్టి, పండ్లు మగ్గబెట్టే విషయంలో తీసుకోబోయే ముందు జాగ్రత్తలు ఏమిటి, ఏమైనా ప్రణాళిక ఉందా అని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఫుడ్ స్టాండర్డ్స్ అండ్ సెక్యూరిటీ యాక్ట్ అనేది కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టం. ఈ చట్టాన్ని మరి కొంత బలోపేతం చేయవలసిన అవసరముంది. ఈ మధ్యన ఢిల్లీలో రాష్ట్రాల ఆరోగ్య శాఖామంత్యులతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ సమావేశంలో కూడా ఈ చట్టాన్ని

బలోపేతం చేయవలసిన అవసరముందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున సూచనలు చేయడం జరిగింది. అది ప్రాసెస్ లో ఉంది. ఇప్పుడున్న చట్టానికి అనుగుణంగా రాష్ట్రంలో తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

గౌరవ సభ్యులు పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు అడిగినట్లుగా, ప్రజల్లో కల్తీల విషయమై కొంత మేర అపోహలున్న మాట వాస్తవం. కొంత వాస్తవాలు కూడా ఉన్నాయి. కాకపోతే ఎంతగానైతే అపోహలున్నాయో, ఆ అపోహలన్నీ కూడా నిజం కాదు. ఈ విషయంలో ప్రజలకు కూడా స్పష్టత ఉండాలి. ప్రతిదాంట్లో కల్తీ అని అక్కడక్కడా కొన్నింటిలో రావడంతో ప్రజలు కూడా అయోమయానికి గురవుతున్నారు. ప్రజలు ఊహిస్తున్నట్లుగా, అపోహలు పడుతున్నట్లుగా అన్నింటిలో కల్తీ అనేది నిజం కాదు. అక్కడక్కడా కొన్నింటిలో కల్తీ జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. ఆ కల్తీలను నివారించేందుకు తగిన ప్రయత్నాలు ఇప్పటికే చేస్తున్నాం. ఫుడ్ సేఫ్టీ ఆఫీసర్లను పెంచడం జరుగుతోంది. రిక్రూట్ మెంట్ ప్రాసెస్ లో ఉంది. త్వరలోనే ఫుల్ ఫీల్ చేయడం జరుగుతుంది.

తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశాల మేరకు తెలంగాణలో కల్తీ అనేటువంటిది లేకుండా చూసేందుకు సీరియస్ గా చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ఇప్పటికే కల్తీ విత్తనాలు, కల్తీ పురుగు మందుల విషయంలో పి.డి.యార్డ్స్ పెట్టాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని ప్రాంతాలలోని ప్రజలకు ముందుగా అవగాహన కల్పించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఫుడ్ సేఫ్టీ విషయంలో, మొన్ననే నేను నారాయణగూడలోని ఒక హోటల్ కు నేరుగా వెళ్ళి, అక్కడి పరిస్థితులను పరిశీలించి అక్కడున్న హోటల్ యజమానులకు సూచనలివ్వడం జరిగింది.

(బల్లలు చరచడం ద్వారా సభ్యులు తమ హర్షాన్ని వ్యక్తపరిచారు)

పరిస్థితి మళ్ళీ ఇలానే ఉంటే మీపైన సీరియస్ గా చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుందని వారితో చెప్పడం జరిగింది. మేము ముందుగా వ్యాపారస్థులకు గానీ, వినియోగదారులకు గానీ ఈ చట్టాల పట్ల, కల్తీల పట్ల, ఆహార నియమాల పట్ల అవగాహన ఉండాలనే దిశగా చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. అందరికీ అవగాహన కలిగించే చర్యలు చేపట్టి, తదుపరి నియమ, నిబంధనలను పాటించని వాళ్ళపై సీరియస్ గా చర్యలు తీసుకుంటామని మొట్టమొదటిసారి వాళ్ళకు వార్నింగ్ ఇస్తున్నాం.

ఈ ఫుడ్ సేఫ్టీ యాక్ట్ కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టం కాబట్టి, దానికి వారే సవరణ చేస్తున్నారు. ఆ సవరణ జరిగితే సీరియస్ యాక్షన్స్

తీసుకునేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఖచ్చితంగా ఈ చట్టాన్ని సీరియస్ గా అమలు చేసి రాష్ట్రంలో కల్తీ ఆహారం లేకుండా, కల్తీని నిరోధించడానికి తగిన చర్యలు చేపడతాం.

ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో ఉన్న ల్యాబ్ లను బలోపేతం చేస్తున్నాం. కేంద్రం నుండి కొంత నిధులు కూడా వచ్చాయి. ఆ నిధులతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిధులు కూడా కలిపి ల్యాబ్ లను బలోపేతం చేస్తున్నాం. గౌరవ సభ్యులు భూపతి రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా, మునిసిపాలిటీలతోపాటు, జిహచ్ ఎంసి పరిధిలో కూడా ఉండే ఫుడ్ సేఫ్టీ ఆఫీసర్లతో కోఆర్డినేట్ చేసుకుని ఈ కార్యక్రమాలను చేపడతాం.

కార్పొరేట్ గురించిన అవగాహన ఇప్పటికే ప్రజలలో కలిగింది. గతంతో పోలిస్తే, ప్రస్తుతం కార్పొరేట్ వాడకం చాలా వరకు తగ్గింది. ఈ విషయంలో మార్కెటింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ తో, హెల్త్ డిపార్ట్ మెంట్ కలిసి సంయుక్తంగా కొన్ని చర్యలను కూడా చేపట్టడం జరిగింది. రైతులకు కూడా కార్పొరేట్ వాడకూడదని చెప్పడం జరిగింది. వండ్లను సహజ వద్దతిలో పండించడానికి కార్యక్రమాలను కూడా చేపట్టడం జరిగింది. మార్కెటింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ తరపున కొన్ని గోడౌన్లను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. వాళ్ళతో మేము కూడా కలిసి కార్పొరేట్ వాడకాన్ని నియంత్రించేందుకు తగు చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ప్రస్తుతం కార్పొరేట్ వాడకం బాగా తగ్గింది.

మురికివాడల్లో 'బస్తీ దవాఖానాలు'

ప్రశ్న నెం.66-సి(77)

సర్వశ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు మరియు సుంకరి రాజు, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవనీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) పేద ప్రజల ఇంటి వద్దకి వైద్య సదుపాయాలను తీసుకురావడానికి హైదరాబాదు జంట నగరాల మురికివాడలలో 'బస్తీ దవాఖానాల'ను ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) ఎప్పటిలోగా సదరు ప్రతిపాదనను అమలు చేయడముపుతుంది?

గౌరవనీయులు వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి):- అ) అవునండీ.

ఆ) ప్రాథమిక ఆరోగ్య సంరక్షణ సర్వీసులను ఏర్పాటు చేయడానికి జిహచ్ ఎంసి పరిధిలో ప్రత్యేకించి మురికివాడలలో 45 బస్తీ దవాఖానాలను ప్రతిపాదించడముపుతున్నది.

ఇ) 2018, ఏప్రిల్ నుండి 17 బస్టి దవాఖానాలు పని చేయడం ప్రారంభిస్తాయి. మిగిలిన వాటిని 2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏర్పాటు చేయడమవుతుంది.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానికసంస్థలు - హైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, జిహచ్ఎంసి పరిధిలో 45 బస్టి దవాఖానాలను త్వరలోనే ఏర్పాటు చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను, దాన్ని స్వాగతిస్తున్నాను.

గతంలో కూడా జిహచ్ఎంసిలో 'అర్బన్ హెల్త్ పోస్ట్' పేరుతో ప్రతి స్లమ్ ఏరియాలో ఇలాంటి పోస్ట్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కానీ, మొత్తంగా ఆది ఫెయిల్యూర్ అయ్యింది. అక్కడ డాక్టర్లు ఉండేవారు కాదు. మందులు కూడా ఉండేవి కాదు. కేవలం అవి పేరుకే ఉండేవి. అప్పట్లో, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వస్తున్న నిధులను ఏ విధంగా ఉపయోగించుకోవాలి అనే చూశారు గానీ, ప్రజలకు ఉపయోగమిచ్చిందా, లేదా అనే దృష్టితో చూడలేదు. ఇప్పుడు కూడా నేషనల్ హెల్త్ మిషన్ నుంచే నిధులు వస్తున్నాయి కాబట్టి, కేవలం నిధుల కోసమే ఇలాంటి పథకాలను పెట్టకుండా, ప్రజలకు మెరుగైన ఆరోగ్యం ఏర్పడాలనే ఉద్దేశంతో చేపట్టిన ఈ బస్టి దవాఖానాలను ఖచ్చితంగా బాగా నిర్వహిస్తారనే గట్టి నమ్మకం నాకు ఉంది. అయితే, స్లమ్ ఏరియాలు చాలా ఇరుకైనవిగా ఉంటాయి. అక్కడ కమ్యూనిటీ హాల్స్ తరహా భవనాలు కూడా ఉండవు. మరి అటువంటి ఇరుకు ప్రాంతాలలో మీరు ఏ విధంగా బస్టి దవాఖానాలను ఏర్పాటు చేస్తారు? డాక్టర్ల నియామకాన్ని హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్ చూస్తుందా, లేదా జిహచ్ఎంసి చూస్తుందా? ఒక్కొక్క క్లినిక్ కి ఎన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది? ఆ డాక్టర్లను కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ లో తీసుకుంటారా? లేదా రెగ్యులర్ డాక్టర్లను నియమిస్తారా? వంటి వివరాలను గౌరవ మంత్రిగారు స్పష్టతనివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

جناب محمد سليم (Janab Mohammed Saleem): چیر میں صاحب!

میں ہمارے کے سی آر صاحب کوڈل کی گہرائیوں سے مبارکباد دیتا ہوں۔ کیوں کہ تلنگانہ حکومت slum علاقوں میں ہسپتال کے قیام اور ماڈرل کیمز کے انتظام میں پیچیدگی کا مظاہرہ کر رہی ہے۔ آج Corporate Hospitals ہیں ان میں 1) کیر (2) ہیٹرو دھارا (3) اپلو ہسپتال بھی ہیں ان کے تعلق سے یہ شکایتیں عام ہیں کہ وہ معمولی بیماریوں کے باوجود عوام کو پیچیدہ بنا کر خوفزدہ کر کے ان سے پیسے بٹور رہے ہیں۔ ان private ہسپتالوں میں کوئی غریب علاج نہیں کرا سکتا ان دواخانوں کا inspection کرنا چاہئے۔ منسٹر صاحب سے اپیل ہے کہ اس کو serious لے کر غریبوں کیلئے بڑے ہسپتالوں میں علاج کی سہولت کو یقینی بنائے۔ دوسری چیز یہ ہے کہ جو بڑے بڑے ہسپتال ہیں مریضوں کو problems کے نہ ہونے کے باوجود ڈاکٹر ان کا آپریشن کر دیتے ہیں، ایسے مریضوں کا جن کی بیماریاں injection and tablets سے ٹھیک ہو سکتی ہیں اس کے باوجود ان کا operation کر دیا جاتا ہے۔ مریضوں کے پیسے کا لے لے کے غلط

کام ہو رہا ہے۔ آج پورے طریقے سے کیر ہسپتال بدنام ہے ہیٹرو دھارا ہسپتال اپلو ہسپتال پیسے بٹورنے میں تین ہسپتال بدنام ہیں۔ اس کے لئے serious enquiry ہونا چاہئے۔ سی ایم صاحب آج عوام کے لئے اچھا کام کر رہے ہیں۔ میں ان کو مبارکباد دیتا ہوں اور slum علاقوں میں ایسے ویسے نہیں بلکہ اچھے ہسپتال بنانا چاہئے اور غریبوں کے لئے جتنا ممکن ہو سکے معیاری علاج کیا جائے۔ کے سی آر صاحب ایسی کوشش کر رہے ہیں مگر اور اچھے طریقے سے کام کرنا ہے۔ سرکاری ہسپتالوں میں اچھا کام ہو رہا ہے لیکن اور بھی اچھا ہونا ہے۔ سرکاری ہسپتالوں میں بعض اوقات ڈاکٹرز موجود نہیں رہتے۔ جب مریض آتے ہیں تو کبھی ایسا بھی ہوتا ہے کہ ان کی تشخیص کیلئے کوئی ڈاکٹر موجود نہیں رہتا۔ سرکاری ہسپتالوں پر سختی کرنا چاہئے۔ ایسا کرنے سے ان کی کارکردگی میں بہتری آئے گی جس کی انہیں امید ہے۔ منسٹر صاحب سے اپیل ہے کہ corporate hospitals میں ہونے والی بے قاعدگیوں پر serious action لیا جائے۔

డా. سی. లక్ష్మారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పట్టణ ప్రాంతాలలో జనాభా రోజు రోజుకీ పెరుగుతోంది. దాదాపు 40 శాతం ప్రజలు పట్టణాలలో జీవిస్తున్నారు. పట్టణాలలో ఉండే స్లమ్స్ లో, బస్టిలో ఉండే వారి పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి కంటే కూడా అధ్వాన్నంగా బస్టిలో, స్లమ్స్ లో ఉండే వారి ఆరోగ్యం ఉంది. అటువంటి వాళ్ళను దృష్టిలో పెట్టుకొని హైదరాబాద్ నగరంలో పాటుగా మిగతా పట్టణాలలో కూడా బస్టి దవాఖానాలను ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు ప్రభాకర్ రావు గారు చెప్పినట్లుగా, మేము ఈ బస్టి దవాఖానాలను చాలా బాగా నిర్వహిస్తాం. ఇప్పటికే 45 సెంటర్లను గుర్తించడం జరిగింది. వాటిలో 17 సెంటర్లు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. స్లమ్ ఏరియాలో కమ్యూనిటీ హాల్స్ ఉన్న చోట్ల వాటికి మరమ్మత్తులు చేసి, వాటిని సిద్ధపరచడం జరిగింది. కమ్యూనిటీ హాల్స్ లేని చోట్ల ప్రీఫ్యాబ్రికేషన్ తో శాశ్వతంగా సెల్స్ చేయడం జరిగింది. ఒక డాక్టరు, ఒక స్టాఫ్ నర్సు, ఒక సపోర్టింగ్ స్టాఫ్ ఉంటారు.

ఈ బస్టి దవాఖానాలలో ఓ.పి. సేవలుంటాయి, ఏ.ఎన్.సి. చెక్ప్స్ ఉంటాయి, ఎన్.సి.డి. చికిత్స ఉంటుంది. కొన్ని టెస్ట్ లను చేయడం జరుగుతుంది. అవసరమైన మందులు కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని సబ్ సెంటర్లు పోషించే పాత్రనే ఈ బస్టిలో ఉండే దవాఖానాలు కూడా పోషిస్తాయి. వీటిని అర్బన్ ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లకు అనుసంధానం చేసి, వాటి ద్వారా సేవలు అందించడం జరుగుతుంది. పగడ్బందీగా వీటిని అమలు చేస్తాం. వీటి వల్ల పట్టణ ప్రాంతాలలోని బస్టిలో ఉన్న నిరుపేదలకు చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

స్టేట్ హెల్త్ ప్రొఫైల్ తయారు చేయాలి, ప్రజలందరికీ ఆరోగ్య పరీక్షలు చేయించాలి, మంచి ఆరోగ్య సేవలు అందించాలనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనకు తగినట్లుగా

ఈ బస్టి దవాఖానాలు పనిచేస్తాయి. ఇవి వెల్ నెస్ సెంటర్లు లాగా పనిచేస్తూ, బ్రహ్మాండంగా సేవలందిస్తాయి. వీటిని నిర్మించేందుకు రూ.7.00 లక్షలు ఖర్చవుతుంది. వీటిని నిర్వహించడానికి నెలకు రూ.9.60 లక్షలను ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది.

గౌరవ సభ్యులు సలీమ్ గారు మాట్లాడుతూ, కార్పొరేట్ ఆసుపత్రుల్లో పేదలకు వైద్యం అందించాలని కోరారు. ఆరోగ్యశ్రీ కార్యక్రమంలో ఇప్పటికే కార్పొరేట్ వైద్య సేవలను అందించడం జరుగుతోంది. కొన్ని ఆసుపత్రుల్లో అనవసరంగా సర్జరీలు చేస్తున్నారని సభ్యులు తెలిపారు. మన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుండి మన ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల మూలాన అటువంటి సంఘటనలు చాలా వరకు తగ్గాయి. ప్రభుత్వ ఆలోచనా విధానానికి తగ్గట్టుగా వాళ్లు కూడా మెలగుతూ ఉన్నారు. అటువంటి సంఘటనలు ఏమైనా మా దృష్టికి వస్తే, తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, 'మొహాలా క్లినిక్స్' పేరుతో ఇటువంటి పథకం ఇప్పటికే డిల్లీలో అమలులో ఉంది. కానీ, అక్కడ పేద వాళ్ల దగ్గర నుండి ఫీజు వసూలు చేస్తున్నారు. మన దగ్గర కూడా ఫీజు కలెక్ట్ చేసి ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా అని గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- అధ్యక్షా, డిల్లీలో ఉన్న వాటిని ఇంప్రూవ్ వెర్షన్తో బస్టి దవాఖానాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. దానికంటే బ్రహ్మాండంగా పనిచేస్తాయి. ఫీజు వసూలు చేయము. ఉచితంగా వైద్యం అందిస్తాం.

15వ ఆర్థిక సంఘం క్రింద రాష్ట్రానికి ఆర్థిక సహాయం

ప్రశ్న నెం.2687(78)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవనీయులైన ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రప్రయోజనం కోసం అత్యంతానుకూలమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని కోరుతూ ప్రతిపాదనలను 15వ ఆర్థిక సంఘానికి పంపారన్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

ఇ) 15వ ఆర్థిక సంఘం నుంచి సాగునీరు, మిషన్ భగీరథ ప్రాజెక్టు కోసం గరిష్ట నిధులను పొందే ఏదేని అవకాశమున్నదా?

గౌరవనీయులు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి.లక్ష్మారెడ్డి):- అ) లేదండీ. 15వ ఆర్థిక సంఘానికి ఆర్థిక సహాయం

కోసం ప్రతిపాదనలతో పాటుగా ఇతర విషయాలు కలిగివున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మెమోరాండమాన్ని రూపొందించడమవుతున్నది.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ) అభివృద్ధి ప్రాజెక్టుల కోసం నిధులను ఆర్థిక సంఘం సాధారణంగా సిఫారసు చేయదు. అందువల్ల మిషన్ భగీరథ, సాగునీటి కోసం నిధులను పొందే అవకాశం పరిమితంగా వుంది.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క పని తీరుని ఆధారంగా చేసుకుని 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధులను మంజూరు చేయడం సర్వ సాధారణం. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేనటువంటి పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలు పరుస్తున్నటువంటి రాష్ట్రం, తెలంగాణ రాష్ట్రం. అందరూ ప్రశంసిస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ మంత్రులు ప్రశంసిస్తున్నారు. అధికారుల ప్రశంసిస్తున్నారు. కాబట్టి, ఆ విధంగా ప్రశంసలు పొందినటువంటి పథకాల మీద, పనితీరు ఆధారంగా 15వ ఆర్థిక సంఘం నుండి మాకు నిధులు ఎక్కువగా రావలసిన అవసరముంది అనే ఆశ ప్రజలకు ఉన్నది. ఆ విషయంపై స్పష్టత ఉండాలనే ఉద్దేశంతో ఈ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది.

పత్రికల్లో వస్తున్న సమాచారాన్ని బట్టి, జనాభా ప్రాతిపదిక మీదనే నిధులు విడుదల అవుతాయని తెలుస్తోంది. దక్షిణ భారత దేశంలో, కుటుంబ నియంత్రణ అమలు పరచడంలో గానీ, జనాభా పెరుగుదలను నియంత్రించడంలోగానీ మనం అత్యధికమైన ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నాం. దానివల్ల ఆ పనితీరు ఆధారంగా తీసుకున్నా కూడా మనకు నిధులు ఎక్కువగా రావాలి. ఈ విషయంలో ప్రజలకు స్పష్టత రావాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ ప్రశ్నను వేయడం జరిగింది. కానీ, మంత్రి గారు ఇచ్చిన సమాధానం సంతృప్తికరంగా అనిపించడంలేదు.

స్వయంగా ఫైనాన్స్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ అరవింద్ అగర్వాల్ గారు ఇక్కడకు విచ్చేసి, మిషన్ భగీరథ, మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమాలను వారే ప్రశంసించారు. అటువంటి పథకాలకు 15వ ఆర్థిక సంఘం నుండి ఎక్కువ నిధులు వస్తాయని ఆశ ఉంటుంది. అసలు ఏ ప్రాతిపదిక మీద 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధులు విడుదల చేస్తుంది అనే విషయంలో సవివరమైన జవాబు ఇస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి నిధులు వస్తాయా, రావా, ఎందుకు రావడం లేదు అనే విషయం ప్రజలకు తెలుస్తుందని తెలియజేస్తూ, స్పష్టత కొరకు వివరంగా సమాధాన మివ్వాలిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, భారత రాజ్యాంగం ప్రకారంగా ఈ దేశంలో ఫైనాన్స్ కమిషన్ ఆవిర్భవించింది. ఈ ఫైనాన్స్ కమిషన్ ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి కాన్స్టిట్యూట్

అవుతుంది. 5 సంవత్సరాల పాటు అమలు జరుగుతుంది. 15వ ఆర్థిక సంఘాన్ని ఎన్.కె.సింగ్ గారి నాయకత్వంలో 27 నవంబర్ 2017 నాడు కాన్ఫిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ సంతృప్తికరమైన సమాధానం చెప్పాలి, అసమగ్రంగా సమాధానం చెప్పారని అన్నారు.

అధ్యక్షా, వాస్తవంగా ఇది చాలా పెద్ద సబ్జెక్టు. ఇప్పటికీ క్లారిటీ లేక డిబేట్ జరుగుతున్నటువంటి సబ్జెక్టు కూడా. 14వ ఆర్థిక సంఘం 2020 మార్చి 31 కల్లా అయిపోయే అవకాశమున్నది. 15వ ఆర్థిక సంఘం ఏప్రిల్ 1, 2020 నుండి 2025 మార్చి 31 వరకు పనిచేస్తుంది.

అధ్యక్షా, నిన్న కాక మొన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా ఒక మాట చెప్పారు. మూస పద్ధతి వద్దు. 70 సంవత్సరాల స్వతంత్ర భారత దేశంలో ఈనాటికీ కూడా కనీస సౌకర్యాలకు నోచుకోకుండా, వకాలిక సదుపాయాలు కల్పించకుండా ప్రజల దృష్టిలో రాజకీయ వ్యవస్థ విఫలం చెందినటువంటి ఈ సందర్భంలో, దీన్ని సమీక్షించుకోవలసిన అక్కర ఉందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. చెప్పడమే కాకుండా వారు కొన్ని సూచనలు కూడా చేశారు. రక్షణ రంగం కావచ్చు, ఎక్స్టర్నల్ అఫైర్స్ విషయాలలో కేంద్రం అజమాయిషీ ఉండాలి తప్ప, వైద్య రంగంలో గానీ, విద్యా రంగంలో గానీ, మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ రంగాలలో కూడా కేంద్రానికి పెత్తనం ఎందుకు ఉండాలనే భావనను వారు వ్యక్తపరిచారు. **Most of the welfare activities are implemented by the State Governments.** ఇలాంటి సందర్భంలో రాష్ట్రాలకు లిబరల్ గా నిధులిచ్చే పరిస్థితి ఉండాలి తప్ప, దాని మీద పెత్తనం చెలాయించే పరిస్థితి ఉండొద్దని నేను కూడా అనేకసార్లు చెప్పడం జరిగింది.

14వ ఆర్థిక సంఘం హైదరాబాదుకు వచ్చినప్పుడు, నాకు తెలిసి, దేశంలో ఒక కొత్త సాంప్రదాయానికి తెరలేపే పద్ధతిలో రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసినటువంటి రాష్ట్రం కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఆనాడు గ్రాండ్ కాకతీయ హోటల్ కి ఫైనాన్స్ కమీషన్ వస్తే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారితో పాటు నేను కూడా అక్కడికి వెళ్ళి రిపోర్టును సబ్మిట్ చేశాం.

అధ్యక్షా, వారు ఒక మాట చెప్పారు. అది సత్యం. భారతదేశంలో **progressive States are southern States.** జనాభా నియంత్రణ విషయంలో గానీ, ఎం.ఎం.ఆర్. విషయంలో గానీ, ఐ.ఎం.ఆర్. విషయంలో గానీ, లేదా ఇతరత్రా

డెవలప్ మెంటల్ యాక్టివిటీస్ లో గానీ, వర్క్ యాసిటా ఇన్ కంలో గానీ దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు ఉన్నటువంటి పేరఫార్మెన్స్ ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకు లేదు.

11.00 అధ్యక్షా, ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, విద్యకు **ఉ.** సెస్ వేశారు. ఆ నిధుల్ని రాష్ట్రాలకు పంపే పద్ధతి ఉంటుంది. ఉదాహరణకు కేరళ రాష్ట్రాన్ని తీసుకుంటే, వంద శాతం అక్షరాస్యతతో దేశంలోనే ప్రథమ రాష్ట్రంగా ఉన్నటువంటి ఆ రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాలకు నిధులిస్తామనే పద్ధతి అసంబద్ధం. కేరళ రాష్ట్రానికి ఏమి కావాలో ఆ పద్ధతిలో నిధులివ్వాలి. ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఏమి కావాలో ఆ పద్ధతిలో నిధులివ్వాలి. ఒక రాష్ట్రంలో హెల్త్ కి అవసరం పడుతుండవచ్చు, మరో రాష్ట్రంలో ఎడ్యుకేషన్ కి అవసరం పడుతుండవచ్చు. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి సంబంధించినటువంటి విషయంలో త్రాగే నీటి కోసం అవసరం ఉండవచ్చు, లేదా సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కొరకు అవసరం ఉండవచ్చు. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. మొన్న కూడా కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రివర్యులు శ్రీ అరుణ్ జైట్లీ గారు రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రులతో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయగా, అందులో నేను ఒక సూచన చేయడం జరిగింది. అయ్యా, కేవలం వెనుకబాటుతనం మీద ఆధారపడి మాత్రమే, కేవలం జనాభా ప్రాతిపదిక మీద ఆధారపడి మాత్రమే, కేవలం ప్రాంతం మీద ఆధారపడి మాత్రమే, కేవలం అటవీ ప్రాంతం మీద ఆధారపడి మాత్రమే, ఎమ్.ఎమ్.ఆర్., ఐఎంఆర్ మీద ఆధారపడి మాత్రమే కాకుండా, ఏ రాష్ట్రాలైతే దేశంలో గొప్ప, గొప్ప సంస్కరణలు చేసి ఒక విప్లవాత్మకమైనటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకొని అమలు చేస్తున్నాయో, ఆ రాష్ట్రాలకు చేయూతనివ్వండి, ఆ రాష్ట్రాలను ప్రోత్సహించండి. ఆ రాష్ట్రాలను చూసి ఇతర రాష్ట్రాలు ఫాలో అయ్యేటువంటి ఆస్కారముందని చెప్పి సూచించడం జరిగింది. కానీ, ఎందుకో వారు పెద్దగా పట్టించుకున్నట్లు కనిపించలేదు.

అలాగే ఇంకోమాట కూడా చెప్పాను. అయ్యా, ఈ అభివృద్ధి చెందుతున్న రాష్ట్రాలకు గనుక చేయూతనివ్వకపోతే మీరు ఏమి గౌరవించినట్లు అని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ప్లానింగ్ కమీషన్ విఫలమైందని మోదీ గారి ప్రాతినిధ్యంలోని ఎన్ డిఐ ప్రభుత్వం భావించి నీతి ఆయోగ్ అనే ఒక కొత్త సంస్థను ఏదైతే తెచ్చిందో, ఆ నీతి ఆయోగ్ ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా, నీతి ఆయోగ్ ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వచ్చి ఇక్కడ అమలు చేస్తున్న మిషన్ భగీరథ చాలా గొప్పది, దేశానికి ఆదర్శవంతం అని చెప్పి దాని క్రింద రూ.19,205 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులివ్వాలని

సిఫారసు చేశారు. ఇక్కడ జరుగుతున్న మిషన్ కాకతీయ దేశానికే ఆదర్శవంతమని చెప్పి, జీవితం గురించి, జీవం గురించి ఆలోచించే గొప్ప ప్రభుత్వం ఇది, దీనిని చూసి ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా నేర్చుకోవాలని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ.5,000కోట్లు నిధులు మంజూరు చేయాలని సిఫారసు చేయడం జరిగింది. కానీ, బాధ అనిపించే అంశం ఏమిటంటే, ఒక్కసింగిల్ పైసా కూడా సపోర్టు చేయలేదు.

15వ ఆర్థిక సంఘం, 1970 జనాభా ప్రాతిపదికన ఇది కొనసాగుతోంది కాబట్టి, 2011 జనాభా ప్రాతిపదికన తీసుకొనే ఆస్కారం ఉందని వారు చెప్పింది నిజం. ఒకవేళ 2011 గనుక తీసుకుంటే తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ట్యాక్స్ డెవల్యూషన్ లో 2.43శాతం తగ్గిపోయే ఆస్కారం ఉంది. మనలాంటి రాష్ట్రాలకు కొంత నష్టం వచ్చే ఆస్కారముందనేది మన భావన. కాబట్టి, 15వ ఆర్థిక సంఘానికి తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వపరంగా అనేక రకాల constructive సూచనలు చేయడానికి, constructive report సబ్మిట్ చేయడానికి ఇప్పటికే కసరత్తు చేస్తున్నాము. తప్పకుండా ఆ కర్తవ్యాన్ని తెలంగాణ ప్రభుత్వం బాధ్యతాయుతంగా చేయడమే కాకుండా దేశంలోనే అనేక రాష్ట్రాలు కూడా మనల్ని, మన పద్ధతిని చూసి ఆచరిస్తారనే విశ్వాసం ఉంది. తప్పకుండా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ఒక గొప్ప రిపోర్టుని 15వ ఆర్థిక సంఘానికి సబ్మిట్ చేస్తామని చెప్పి మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

“ధూప, దీప, నైవేద్య” పథకం క్రింద

నూతన దేవాలయాలు

ప్రశ్న నెం.67-సి (79)

సర్వశ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ మరియు బలసాని లక్ష్మీనారాయణ, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవనీయులైన గృహ నిర్మాణ, దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకంలోనికి నూతన దేవాలయాలను చేర్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి;

ఇ) ఎప్పటిలోగా సదరు ప్రతిపాదనలను అమలు చేయడమవుతుంది?

గౌరవనీయులైన గృహ నిర్మాణ, దేవాదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ.ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి):- అ) అవునండీ.

ఆ) 3000 నూతన దేవాలయాలకు ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని విస్తరింపచేయడం కోసం ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

ఇ) ఎంపిక ప్రక్రియ పూర్తయిన వెంటనే పథకాన్ని అమలు చేయడమవుతుంది.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- అధ్యక్షా, నిరాదరణకు, నిర్లక్ష్యానికి గురైనటువంటి పురాతన దేవాలయాల్లో భగవంతుడు కనీసం నైవేద్యానికి నోచుకోక, ఆ భగవంతుడి కృపవలన మనందరం పుష్టిగా భోజనం చేస్తూ ఆ దేవాలయాల్లో ఉండేటువంటి దేవుడు మాత్రం నైవేద్యానికి నోచుకోకుండా ఉపవాసం ఉంటున్నటువంటి పరిస్థితి.

ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం మా దేవుడైనటువంటి గౌరవ మంత్రివర్యుల ద్వారా ప్రవేశపెట్టడం చాలా సంతోషం. అధ్యక్షా, ఈ 3000 నూతన దేవాలయాలకు కొత్తగా ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని అమలు చేయడం జరిగింది. ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని అమలు చేసేందుకు దేవాలయాలు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ రిజిస్ట్రేషన్ కట్ ఆఫ్ డేట్ పెట్టారు. ఆ కట్ ఆఫ్ డేట్ తరువాత కూడా కొన్ని ప్రపోజర్స్ వస్తున్నాయి. కాబట్టి, ఆ రిజిస్ట్రేషన్ డేట్ ను పొడిగించే వెసులుబాటు కల్పించాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

గిరిజన ప్రాంతాల్లో పద్మల్ పురి కాకూబాయ్, జంగూ బాయ్, జోడేఘాట్, నాగోబా లాంటి దేవాలయాలన్నీ కూడా జాతర దేవాలయాలని వాటికి ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని వర్తింపజేయడం లేదు. జాతర సందర్భంలో అక్కడికి ప్రజానీకం ఎక్కువగా వచ్చి అక్కడ జాతరలు జరుగుతాయి. కానీ, రోజూ ఈ ఆదివాసి గిరిజనులు నిత్యం అక్కడికి వెళ్లి మొక్కులు చెల్లించుకుంటారు. మామూలుగా మనం మైదాన ప్రాంతంలోని దేవాలయాలకు ఎలాగైతే వెళుతామో, ఆదివాసి గిరిజనులు కూడా ఈ నాగోబాకు, పద్మల్ పురి కాకూబాయ్, జంగూబాయ్, జోడేఘాట్ దేవాలయాలకు వెళ్లి నిత్యం పూజలు చేస్తుంటారు. కాబట్టి, ఆ గిరిజన దేవాలయాలను కూడా ఈ ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రిందకు తీసుకువస్తే ఆ గిరిజనుల మనోభావాలను కాపాడినవారమవుతామని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అర్చకుల వేతనాలు కూడా ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల వేతనాల మాదిరిగానే బ్రెజరీ ద్వారా చెల్లించేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, ధూప, దీప, నైవేద్యం గురించి గతంలో కూడా ఈ ప్రశ్నను అడగడం జరిగింది. గౌరవ మంత్రివర్యులు చెబుతున్నటువంటి ఈ 3000

దేవాలయాలకు ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం అమలు చేసేందుకు వెంటనే నిధులు మంజూరు చేయాలని మీద్యారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా చాలా దేవాలయాలకు కొన్ని వందల ఎకరాల భూములున్నాయి. దేవదాయ చట్టం ద్వారా ఆ భూములను గనుక ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని కౌలుకు ఇచ్చి, డబ్బుల్ని వసూలు చేస్తే, ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకానికి అవసరమయ్యే నిధులను ఇవ్వాలని అవసరం లేదు. వేల ఎకరాల దేవాలయాల భూములను చాలామంది ఎంజాయ్ చేస్తున్నారు, కానీ కౌలు ఇచ్చేటటువంటి పరిస్థితుల్లో లేరు. ఖమ్మంలో గుంటిమల్లేశ్వరం అనే ఒక దేవాలయం ఉంది. దానికింద దాదాపు 2వేల ఎకరాల స్థలం ఉంది. ఆ స్థలాన్ని వాళ్లు, వీళ్లు ఆక్రమించుకుంటున్నారు. అలా ఆక్రమణకు గురి కాకుండా ఎవరైనా ప్రైవేటు వారికైనా అద్దెకివ్వాలని సూచించాను. అద్దెకిస్తే దేవదాయ శాఖకి ఆదాయం వస్తుంది, భూమి ఆక్రమణకు గురికాకుండా కూడా ఉంటుందని నేను చాలాసార్లు దేవదాయ శాఖాధికారులకు, దేవదాయ కమిషనర్ కు లేఖలు వ్రాయడం జరిగింది.

అలాగే భద్రాచలం రామాలయం క్రింద కొన్ని వందల ఎకరాల భూములు ఉన్నాయి. అలాగే రాష్ట్రంలోని ఇతరత్రా దేవాలయాల క్రింద చాలా ఎకరాల భూమి ఉంది. మాములుగా అయితే, రెవెన్యూ చట్టం కంటే కూడా దేవదాయ శాఖ చట్టం చాలా పవర్ ఫుల్ గా ఉన్నది. కాబట్టి, ఈ దేవదాయ శాఖ భూముల ఆక్రమణపై ప్రభుత్వం తరఫున ఏదైనా స్పెషల్ స్క్వాడ్ గానీ, టాస్క్ ఫోర్స్ గానీ వేసి అన్ని దేవాలయాలకు సంబంధించినటువంటి అస్తులను కాపాడమనిందిగా మీద్యారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. దాంతో దేవదాయ శాఖకు కూడా మంచి ఆదాయం వస్తుందని, తద్వారా దేవాలయాలు బాగా అభివృద్ధి చెందే అవకాశాలు మెరుగ్గా ఉన్నాయని తెలియజేస్తూ, గౌరవ మంత్రివర్యులు దీనిమీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సబావల్ రాములు నాయక్ (నామినేటెడ్):-

అధ్యక్షా, గిరిజనుల దేవాలయాల్లో ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని అమలు చేయాలనే డిమాండ్ చాలా రోజుల నుండి ఉంది. నూతనంగా 3000 దేవాలయాలకు ఈ ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని అమలు చేస్తామనడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు అన్నట్లుగా కొన్ని గిరిజన దేవాలయాలకు ఈ ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని వర్తింపజేయడం లేదు. ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని అమలు

చేయాలంటే దేవదాయ శాఖలో దేవాలయాల పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలనే కండిషన్ పెట్టారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో వందల సంవత్సరాల పాత దేవాలయాలు ఉన్నాయి. కొన్ని, నలభై, యాభై సంవత్సరాల పాతవి కూడా ఉన్నవి. వాటిని ఇప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలంటే, అందులో ఒక్కటి కూడా సెల్క్ట్ కాదు. కాబట్టి, అటువంటి వాటికి ముందుగా ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని వర్తింపజేసి తదుపరి రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునే మెసులుబాటు కల్పించాలని మీద్యారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, మన దగ్గర హైదరాబాద్ లో కూడా చాలా పురాతన దేవాలయాలున్నాయి. కానీ, ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం ఈ సిటీలో ఉన్నటువంటి దేవాలయాలకు వర్తించదని అధికారులు అంటున్నారు. అది ఎంతవరకు వాస్తవమో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఎన్ఎండిసి దగ్గర దేవునికుంట వేంకటేశ్వర స్వామి అనే ఒక వంద సంవత్సరాల పురాతన దేవాలయం ఉంది. దాని ఆధీనంలో దాదాపు ఎనిమిది ఎకరాల స్థలం ఉంది. అందులో 6 ఎకరాల స్థలం ఒక ఇండివిడ్యువల్ చేతిలో ఉంది. మొత్తం క్లబ్బాకు గురైంది. దీనికి కారణాలు ఏమిటని కొంత లోతుగా వెళితే అక్కడ ఉన్నటువంటి దేవదాయ శాఖ అధికారులే అతనికి సహకరిస్తున్నారని తెలిసింది. కోట్ల రూపాయల విలువగల భూమి ఈరోజు కొంతమంది ప్రైవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లో ఉండిపోతోంది. అధ్యక్షా, తమరు కూడా ఆ గుడిని సందర్శించడం జరిగింది. దాని వివరాలు కూడా మీకు తెలియజేయడం జరిగింది. అందులో ఇంకొంత భూమిని ఒక గ్యాస్ గోడౌన్ కి లీజ్ కు ఇచ్చారు. ఆ గ్యాస్ గోడౌన్ లో ప్రతిరోజూ 25,000 గ్యాస్ సిలిండర్లు లోడింగ్, అన్ లోడింగ్ అవుతుంటాయి. ప్రమాదవశాత్తు అక్కడ ఏదైనా గ్యాస్ పీలితే అక్కడ గుడి ఉండదు, భక్తులుండరు. ఒక దేవాలయం ప్రక్కన గ్యాస్ గోడౌన్ కి లీజ్ కి ఎలా ఇస్తారు? గ్యాస్ గోడౌన్ వారు లీజ్ పీరియడ్ క్రింద దేవాలయానికి రూ.60,000/- చెల్లించేది ఉండగా, దానిని కాస్తా రూ.30,000/- చెల్లించాల్సిందిగా తగ్గించారు. ఈ విషయాన్ని నేను మూడోసారి ప్రస్తావించడం. కానీ, దేవదాయ శాఖ అధికారులు ఎప్పుడు కూడా అక్కడ పర్యటించలేదు, చర్యలు తీసుకోలేదు. ఏదైనా జరగరానిది జరిగితే అక్కడి హిందువుల మనోభావాలు దెబ్బతినే విధంగా పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి, దీనిపైన ఖచ్చితంగా సీరియస్ గా యాక్షన్ తీసుకోవాలని మీద్యారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ.ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు, శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ

గారు, శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ గారు, శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ గారు వీరందరు కూడా ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకానికి సంబంధించిన దేవాలయాల గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. గతంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆవిర్భావానికి ముందు 1805 దేవాలయాలకు ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రింద రూ.2,500/- ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో రూ.1,000/-లు ఆలయ ధూప, దీప, నైవేద్యానికని, రూ.1,500/- ఆలయంలో పని చేస్తున్న అర్చకుని వేతనంగా ఇవ్వడం జరిగింది.

ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రింద అందిస్తున్న రూ.2,500/-లు సరిపోవని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావం అనంతరం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దానిని రూ.6,000/-లకు పెంచడం జరిగింది. అందులో రూ.2,000/-లు ధూప, దీప, నైవేద్యానికని, మిగతా రూ.4,000/-లు ఆలయ అర్చకునికి ఇవ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. దాంతో అందరు సంతోషంగా ఉన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దేవాలయ సబ్ కమిటీ వేసిన తరువాత ఇంకా అదనంగా 3,000 దేవాలయాలకు ఈ ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని వర్తింపజేస్తే బాగుంటుందని ఐదుగురు మంత్రులతో కూడిన దేవాలయ సబ్ కమిటీ నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ నిర్ణయానికి అనుగుణంగా ఈ మూడు వేల దేవాలయాలను ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రిందకు తీసుకురావడం జరిగింది.

దేవాదాయ చట్టం ప్రకారం మొత్తం 12,302 ప్రాచుర్యం గల దేవాలయాలుండగా, దీనిలో 646 దేవాలయాలు మాత్రమే అసెస్మెంట్ కలిగి ఉన్నవి. 8,151 దేవాలయాలకు ఎటువంటి ఆదాయం లేదు. అలాగే ప్రస్తుతం 1,805 దేవాలయాలకు మరియు 3,000 దేవాలయాలకు ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రిందకు తీసుకువచ్చేందుకు అప్లికేషన్స్ కాలఫర్ చేయగా, 5,289మంది అప్లై చేసుకున్నారు. జిల్లాల్లోని జాయింట్ కలెక్టర్ గారి ఆధ్వర్యంలో కమిటీ కూడా వేయడం జరిగింది. సంబంధిత జిల్లాల్లోని అసిస్టెంట్ కమిషనర్ గారు దరఖాస్తుదారుల నుండి వచ్చిన దరఖాస్తులను పరిశీలించి జాయింట్ కలెక్టర్ల ద్వారా సంబంధించి దరఖాస్తులను ప్రభుత్వానికి పంపించాలని కోరడం జరిగింది. అందులో భాగంగా ఇప్పటికే ఉన్నట్టి 4 జిల్లాల నుండి సదరు దరఖాస్తులను ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. మిగతా ఉమ్మడి 5 జిల్లాల నుండి రావాల్సి ఉంది. ఇందులో హైదరాబాద్ జిల్లాను మినహాయించడం జరిగింది. ఎందుకంటే, హైదరాబాద్ లో మంచి దేవాలయాలు ఉన్నాయని, వాటికి ఆదాయం కూడా బాగానే వస్తుందని హైదరాబాద్ జిల్లాను

మినహాయించడం జరిగింది. మిగతా తొమ్మిది పాత జిల్లాల నుండి దరఖాస్తులను కోరడం జరిగింది.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా అర్చకులకు వేతనాలు చెల్లించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయించడం జరిగింది. అందులో భాగంగానే వేతనాలు చెల్లించేందుకు గానూ, తాత్కాలికంగా 5,600 అర్చకులు ఉన్నట్లుగా నిర్ధారించగా, అందులో 2,300 మంది అర్చకులకు ప్రభుత్వం ద్వారా వేతనాలు అందిస్తున్నాము, 2,004 మంది అర్చకులకు జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నెం.121 ద్వారా ప్రభుత్వ వేతనాలు వర్తింపజేసేందుకు నిర్ణయించడం జరిగింది. మిగిలిన అర్చకులకు 2015 పిఆర్ డిని నెల రోజుల్లో అమలు చేయడం జరుగుతుందని మీద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయడం జరుగుతుంది.

అర్చకుల వేతనాలకు మరియు ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రింద రూ.95కోట్లు బడ్జెట్ లో కేటాయించడం జరిగింది. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ మరియు శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ గారు గిరిజన దేవాలయాలకు కూడా ఈ ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం వర్తింపజేయాలని కోరడం జరిగింది. రిజిస్ట్రేషన్ అసెస్మెంట్ లో ఆ గిరిజన దేవాలయాలు లేవు. కాబట్టి, మేము వాటి దరఖాస్తులను కూడా తీసుకోవడం లేదు. అయినప్పటికీ, ప్రత్యేకంగా గిరిజనులు గానీ, విశ్వకర్మలు గానీ, ఇతరత్రా కొంతమంది కొన్ని దేవాలయాల్లో పూజారులుగా ఉన్నారు. కాబట్టి, వాటిని ఏ రకంగా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలనే కోణంలో ప్రయత్నం చేస్తామని మీద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

82,000 ఎకరాల భూమి అధికారికంగా దేవాదాయ శాఖ క్రింద ఉన్నట్లుగా తేలింది. భూసర్వే ప్రకారం 74,155 ఎకరాల 89 గుంటల దేవాదాయ శాఖ భూమి రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వద్ద ఉన్నట్లు గౌరవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు తెలియజేయడం జరిగింది. పట్టాదారు పాస్ బుక్ లు ఇచ్చిన తరువాత ఎవరైతే ఎన్ ట్రోప్ మెంట్ లో ఉన్నారో, వారిపై లీగల్ గా చర్యలు తీసుకొని, ఎండోమెంట్ భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడం జరుగుతుంది. దేవాదాయ శాఖ క్రింద ఎండోమెంట్ ట్రైబ్యూనల్ కూడా ఉంది. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఎండోమెంట్ అధికారులే లీజ్ కు ఇచ్చిన వారికి సహకరిస్తున్నారని అన్నారు. అటువంటి వాటిపై ప్రత్యేకంగా దరఖాస్తు ఏదైనా మాకు పంపినట్లయితే దానిపై చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (మైకు లేకుండా):- అధ్యక్షా, దేవదాయ శాఖ అధికారులకు మూడు సార్లు వ్రాత పూర్వకంగా లేఖలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ.ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు దేవదాయ శాఖ అధికారులకు అందించిన లేఖపై చర్యలు తీసుకొని వారం రోజుల్లో వాటి వివరాలు గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, క్షేత్రస్థాయిలో జరుగుతున్న విషయాలపై గౌరవ మంత్రివర్గులకు అధికారులు రాంగ్ ఫీడింగ్ చేస్తున్నారేమో అనే భావన ఉంది. కాబట్టి, దయచేసి గౌరవ మంత్రివర్గులు ఒకసారి క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రివర్గులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ.ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సమావేశాల అనంతరం ఏదైనా పండుగ సందర్భంలో గానీ, ఖాళీ సమయంలో గానీ తప్పకుండా క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటిస్తానని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఖమ్మంలోని గంటి మల్లేశ్వర స్వామి దేవాలయానికి సంబంధించిన రెండు ఎకరాల భూమి గురించి గౌరవ సభ్యులు తెలియజేయడం జరిగింది. దానిపైన కూడా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, భద్రాద్రి సీతారామ స్వామి దేవాలయానికి గానీ, యాదాద్రి దేవాలయానికి గానీ, వేములవాడ రాజరాజేశ్వర స్వామి దేవాలయాలకు మొత్తంగా ఒక్కొక్క దేవాలయానికి ఒక్కో వంద కోట్లు బడ్జెట్ లో కేటాయించుకోవడం జరిగింది. బాసరలోని జ్ఞాన సరస్వతీ దేవాలయానికి మరియు ధర్మపురి దేవాలయాలకు ఒక్కోదానికి రూ.50 కోట్లు బడ్జెట్ కేటాయించుకోవడం జరిగింది. గతంలో సమైఖ్య రాష్ట్రంలో దేవాలయాల అభివృద్ధి జరగలేదు. కాబట్టి, ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలోని అన్ని దేవాలయాలను ప్రాచుర్యంలోకి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో పునరుద్ధరణ కార్యక్రమం పెద్ద ఎత్తున జరుగుతోంది. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా అర్చకులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా వేతనాలు అందించడం జరుగుతోంది. నిజంగా కూడా ఇది చరిత్రాత్మకమైనటువంటి నిర్ణయం. ధూప, దీప, నైవేద్యం కార్యక్రమంలో భాగంగా దాదాపు ఐదు వేల మందికి లాభం జరుగుతోంది. అంటే, మొత్తంగా దాదాపు 10వేల మంది అర్చకులకు ప్రభుత్వమే అన్ని రకాలుగా సహాయపడుతోంది. వారి కొరకు బడ్జెట్ లో రూ.95వేల కోట్లు కేటాయించుకోవడం జరిగింది.

11.20 ఉ. | ఈ విధంగా దేవాలయాల్లోని పూజారులు తమ విధి, విధానాలను సక్రమంగా నిర్వహించి, భక్తులకు అందుబాటులో ఉండి, ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు:- సీట్ లో ఉన్న దేవాలయాలకు ఎవరు ఇస్తున్నారు?

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- సీట్ లో ఉన్న దేవాలయాలకు ఇప్పటివరకైతే ఎక్కడా ఇవ్వడం లేదు. ఏమైనా దరఖాస్తులు వస్తే మాత్రం పరిశీలించి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కోట్ల ఆదాయం ఉన్నటువంటి గుళ్లు ఇక్కడ ఉన్నాయి. బ్రష్ బోర్డులు కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ బ్రష్ సభ్యులు సక్రమంగా నిర్వహించుకుంటే బ్రహ్మాండమైన ఆదాయం వస్తుంది. ప్రభుత్వం వద్దకు ప్రతిపాదన వస్తే తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- అధ్యక్షా, రెండింటికీ నాకు సమాధానం, క్లారిటీగా రాలేదు. ఒకటి - అర్చకులకు బ్రెజర్ ద్వారా చెల్లింపులు వర్తింపజేస్తారా? రెండు - ఈ ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకానికి రిజిస్ట్రేషన్ డేట్ అయిపోయింది. అయ్యగార్లకు రిజిస్ట్రేషన్ డేట్ తెలిసేటప్పటికే పుణ్యకాలం గడిచిపోయింది. ఆ రిజిస్ట్రేషన్ డేట్ పొడిగించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దగ్గర ఏమైనా ఉన్నదా తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బ్రెజర్ ద్వారా జీతభత్యాలు ఇవ్వాలని అర్చకుల యొక్క డిమాండ్ ఉండేది. మేము ఎన్నో పరిశీలనలు చేసి, ఈ బ్రెజర్ ద్వారా జీతాలు ఇవ్వాలని అనుకున్నప్పుడు రోస్టర్ సిస్టంలో ఉద్యోగం రావలసిన అవసరముంటుంది. దాంట్లో బ్రెజర్ ద్వారా 010 క్రింద జీతాలు రావాలంటే రిజిస్ట్రేషన్ ను పాటించాలి. దాంట్లో రోస్టర్ సిస్టం రాలేదు, ఎవరు బ్రష్ చైర్మన్ గా ఉంటే, వాళ్లు ఇష్టానుసారంగా ఇ.ఓ.ల వంటి ఉద్యోగస్తులను అపాయింట్ చేసుకుంటున్నారు. దానికి 010 క్రింద ఎట్టి పరిస్థితుల్లో జీతాలు ఇవ్వడానికి కుదరదు. మనం ఇచ్చినట్లయితే, ఎవరైనా కోర్టుకి వెళితే ఆటోమేటిక్ గా నిలిచిపోతుంది. అందుకొరకు మేము అన్ని రకాలుగా ప్రయత్నం చేసి, వాళ్లకు ఎలాంటి ఇబ్బంది కలుగకుండా ప్రభుత్వం ఇటువంటి చర్య తీసుకోవడం వలన సాఫీగా జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ప్రతి నెల 1వ తేదీన ఏ విధంగా జీతం వస్తుందో, అదే పద్ధతిలో మేము కూడా నిర్వహిస్తున్నాము. అడ్వాన్స్ గా వాళ్లకోసం డబ్బు కూడా రిజర్వ్ చేసి పెట్టడం జరుగుతోంది.

అదే విధంగా ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకం క్రింద రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునేందుకు అర్హులకు సమయం అయిపోయిందని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు అన్నారు. ఈ పథకానికి కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. నిబంధనల ప్రకారం దరఖాస్తు చేసుకున్న వారికి ఈ పథకాన్ని వర్తింపజేస్తాం. అటువంటి అర్హులకు ఆ గుళ్లోనే జీతాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. 5 ఎకరాల భూమికి మించి ఉన్న వారికి మేము ధూప, దీప, నైవేద్యం పథకాన్ని వర్తింపజేయడం లేదు. ఆదాయం ఉన్న గుళ్ళకు ఇవ్వడం లేదు. 10 ఎకరాల భూమి ఉండి, బాగా ఆదాయం ఉన్నటువంటి వారికి ఈ పథకం ఇవ్వాలంటే, కొంత ఇబ్బంది జరుగుతున్నది. ఏదైనా గుడికి మంచి ఆదాయం లేక ఇబ్బంది పడుతున్నటువంటి వారు ఎవరైనా ఉన్నట్లయితే ప్రత్యేకంగా మేము కన్సిడర్ చేస్తాం.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- అధ్యక్షా, దరఖాస్తు పెట్టుకున్న తర్వాత నిబంధనల ప్రకారం దానిని కన్సిడర్ చేస్తారా? దరఖాస్తు తేదీ కటాఫ్ పెట్టారు, అది అప్లై చేసుకునేందుకు వెసులుబాటు ఉన్నదా?

మిస్టర్ చైర్మన్:- మీ నోటీస్ లో ఏమైనా ఉంటే మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్ళండి.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నోటిఫికేషన్ లో ఇచ్చిన దానికే 5,600 దరఖాస్తులు రావడం జరిగింది. మేము 3,000 నూతన దేవాలయాలకు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. అయినప్పటికీ ఎవరైనా ఉన్నట్లు మా దృష్టికి తీసుకొస్తే, అటువంటి వారికి అవకాశం ఇవ్వడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తాం.

సిద్ధిపేట జిల్లా, కోహడలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో వైద్యుల నియామకం

ప్రశ్న నెం.2593(80)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి:- గౌరవనీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) సిద్ధిపేట జిల్లా కోహడ మండలంలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో పనిచేస్తున్న సిబ్బంది కేటగిరి వారీ వివరాలేమిటి;

ఆ) సదరు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో డాక్టర్ల కొరత కారణంగా రోగులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, ఎప్పటిలోగా వారిని నియమించడ మవుతుంది;

ఈ) సదరు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో జరిగిన ప్రసవాల సంఖ్య ఎంత; నమోదయిన శిశు మరణాల సంఖ్య ఎంత?

గౌరవనీయులైన వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి):- అ)

వరుస సంఖ్య	పదవి పేరు	మంజూరయినవి	పనిచేస్తున్న వారు
1.	వైద్యాధికారి	01	01
2.	సీనియర్ అసిస్టెంట్లు	01	01
3.	న్యూస్ నర్సు	01	01
4.	ఎంపిహెచ్ఎస్ (పురుషులు)	02	02
5.	ఎంపిహెచ్ఎస్ (మహిళలు)	02	02
6.	సిహెచ్ఓ	01	00
7.	ఫార్మసిస్టు	01	01 (కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికన)
8.	ల్యాబ్ టెక్నిషియన్	01	01 (కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికన)
9.	ఎంపిహెచ్ఎ (మహిళలు)	09	07
10.	2వ ఎఎన్ఎం	09	09
11.	కార్యాలయ సబార్డినేటు	01	00
మొత్తం:		29	23

ఆ) లేదండీ.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఈ) 2017, ఏప్రిల్ నుండి 2018, ఫిబ్రవరి వరకు పిహెచ్సీలలో 11 ప్రసవాలు జరిగాయి. ఎటువంటి శిశు మరణాలు సంభవించలేదు.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- ఇది నా నియోజక వర్గంలోని ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్ ని పలు పర్యాయాలు పర్యటించి, అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని గమనించాను కాబట్టి ఈ ప్రశ్న వేయవలసిన అవసరం వచ్చింది. కోహడ మండల సర్వ సభ్య సమావేశంలో అక్కడ ఉన్నటువంటి సర్పంచ్ లు, ఎంపిటిసీలందరూ కూడా ఆందోళన చెందుతున్నారు. గతసంవత్సరం నుండి ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్ లో ఒక డాక్టరు కూడా లేడు. బెజ్జంకి నుండి డెప్యూటీస్ మీద పని చేస్తున్నాడు. కాబట్టి అక్కడ డాక్టర్ లేకపోవడం వల్ల రోగులకు ఇబ్బంది కలుగుతుందనే మాట చెప్పారు. తీర్మానం చేశారు. ఆ తీర్మానాన్ని ఆధారంగా చేసుకునే ఇక్కడ ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. కాని మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, అది వాస్తవం కాదని కొట్టి పారేశారు. మాది బసవాపురం అధ్యక్షా. మా ఊర్లో ఏఎన్ఎంలు ఉంటారు. డాక్టరు లేడు, నియామకం చేయమని

అక్కడి ప్రజలు నన్ను నిలదీస్తున్నారు. కాబట్టి ఒక డాక్టర్‌ని నియామకం చేయవలసిందిగా గతంలో రెండు సార్లు కోరడం జరిగింది. అంటే, నువ్వు అట్లా అంటవా, అసలు మీ ఊరు ఏఎన్‌ఎం తీసిస్తామన్నట్లుగా మాట్లాడారు. తీరా అక్కడికి వెళ్లే వరకు ఆ ఏఎన్‌ఎం కూడా లేకుండా పోయాడు. ఇటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది.

అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్‌లో ప్రతి రోజు దాదాపు 98 మంది రోగులు ఓ.పి. కి వస్తుంటారు. నెలకు 2,100 మంది, సంవత్సరానికి 26,000 మంది రోగులు వస్తుంటారు. అటువంటి సెంటర్‌లో వైద్యుడు లేకపోతే ఎలాగో చెప్పండి అధ్యక్షా. రోగులు ఇబ్బంది పడతారా? పడరా? మా దగ్గర స్కూల్‌లో హెడ్‌మాస్టర్ లేకపోతే అటు, ఇటుగానే నడుస్తుంది. కాని వైద్యుడే లేకపోతే ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్‌కు ఎలా వెళతారు అధ్యక్షా? కాబట్టి వైద్యుని నియామకం చేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి కోరుతున్నాను.

రెండు - ప్రసవాల సంఖ్య. సర్వసభ్య సమావేశంలో ఇన్‌ఛార్జ్ డాక్టర్ ఇచ్చినటువంటి సమాచారం అధ్యక్షా. మా కెసిఆర్ గారు వచ్చిన తరువాత ప్రసవాల సంఖ్య ఎక్కువగా మా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలోనే జరుగుతున్నాయి అని నేను గొప్పగా ఉపన్యాసం చేస్తే, ఒక సర్పంచ్ లేచి, ఏం చెబుతావయ్యా! మన ప్రభుత్వ పిహెచ్‌సిలో అసలు ప్రసవాలే జరగడం లేదన్నాడు. జరిగినటువంటి ప్రసవాల సంఖ్య 11 అని చెబితే, మన మంత్రి గారు, ఐదుగురికే ఇస్తాం పో అని ఆరుగురికి రిజెక్ట్ చేయడం జరిగింది. కాబట్టి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో కెసిఆర్ కిట్లు ఏ ప్రాతిపదిక మీద మంజూరయితాయి? ఆరోజు ఎంతమంది ప్రసవాలు జరిగాయని నేను అడిగితే, వైద్యుడు ఇచ్చిన రిపోర్టు చూసి, నేనే మూర్ఖపోయినంత పరేషాన్ అయ్యాను.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో 280 మంది పుడితే, 220 మంది చనిపోతారా సార్? ఇదా రిపోర్ట్. ఇది ఏమైన సమంజసమా అని నేను అక్కడే అడిగాను. ఇట్లా అంతా అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. ఈరోజు ప్రభుత్వం బాగా నిర్వహణ సాగిస్తోంది, గతంలో కంటే ఈనాడు ఎంతో మెరుగైన రీతిగా ఉన్నదని ప్రశంసలు చేస్తుంటే, మన హెల్త్ సెక్టార్ ఈ విధంగా పనిచేస్తున్నది. కాబట్టి ఈ విషయం మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తే బాగుంటుంది. సభ దృష్టికి తీసుకురావడం వల్ల, మా మంత్రి గారు తక్షణమే చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. మా హెల్త్ సెంటర్ బాగా పనిచేసే విధంగా మా ప్రభుత్వం మార్పు తీసుకొచ్చిందని చెప్పుకునే రీతిగా చర్య తీసుకుంటారని ఆశిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- వైద్యుడు ఇచ్చిన రిపోర్ట్ కాపీ మీ దగ్గర ఉన్నదా?

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- ఉన్నది సార్.

మిస్టర్ చైర్మన్:- ఉంటే మంత్రి గారికి ఇచ్చారా?

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్‌లో డాక్టర్ లేడని రెండు సార్లు రిపోర్ట్ ఇచ్చాను.

మిస్టర్ చైర్మన్:- డాక్టర్ లేడని కాదు, 220 మంది పిల్లలు చనిపోయారని వైద్యుడు ఇచ్చిన రిపోర్ట్ కాపీ.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- డిఎం&హెచ్ ఓ ఆఫీసులోనే స్పష్టంగా ఇచ్చారు.

డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిజామాబాద్ పెద్ద మండలం. మొన్ననే రెండుగా విభజన చేయడం జరిగింది. రెండు ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ ముగ్యూల్ మండలంలో ఒకటి, నిజామాబాద్ మండలంలో ఒకటి ఉన్నాయి. ఒక సంవత్సరం క్రింద తిర్మాన్‌పల్లి అనే గ్రామంలో ఒక ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్ ఇనాగురేషన్ చేయడం జరిగింది. అందులో సంవత్సరం నుండి డాక్టర్, సిబ్బంది లేకపోవడం వల్ల మూత పడి ఉంది. ఆ మండలంలో అది ఒక్కటే ఉన్నది. మేము ఈ విషయాన్ని జిల్లా అధికారుల దృష్టికి తీసుకువెళితే, మాకు సిబ్బంది లేరు, డెప్యూటీషన్ మీద మేము ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు. ఇంతవరకు చేయలేదు. ఆ మండలంలో ఒక్కటే ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్ ఉంది కాబట్టి, దయచేసి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని డాక్టర్‌ను అపాయింట్ చేయాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద రావు (స్థానిక సంస్థలు - కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, రెండు రోజుల క్రిందట పెద్దపల్లి ఆసుపత్రిలో ఒక పేషెంట్ కి నర్సులే సర్జరీ చేసినట్లుగా తెలిసింది. ఆ పేషెంట్ ని వెంటనే ఎంజిఎం ఆసుపత్రికి పిట్ చేశారు. అది చాలా సీరియస్ విషయం. మీరు ఒకవైపు ఎంక్వైరీ కొనసాగిస్తూనే, ఆ పేషెంట్‌ను అవసరమైతే బెస్ట్ అవైలబుల్ ఆసుపత్రికి వెంటనే పిట్ చేసి, వారిని ప్రాణపాయ స్థితి నుండి కాపాడవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- అధ్యక్షా, పెద్దలు పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు వాళ్ల స్వంత గ్రామంలోని పిహెచ్‌సి గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. అక్కడ ఉన్నటువంటి డాక్టర్ మెటర్నిటీ లీవ్‌లో వెళ్లడం వలన వక్కన ఉన్న ఆసుపత్రి డాక్టర్‌ని ఇన్‌చార్జ్‌గా ఇవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్రమంతటా డాక్టర్ల కొరత ఉన్న మాట

వాస్తవమే. 570 మంది డాక్టర్లను నియామకం చేసే విధంగా రిక్రూట్మెంట్ ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. దీనికి సంబంధించిన సబ్జెక్ట్ కోర్సులో ఉన్నందున కొద్దిగా ఆలస్యమైంది. తొందరలోనే ఈ పోస్టులన్నీ నియామకం చేస్తాం. తర్వాత డాక్టర్ల కొరత ఎక్కడా కూడా ఉండదు. ఈ కెసిఆర్ కిట్ అనేది ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో డెలివరీ అయినా ప్రతి ఒక్కరికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కాకపోతే రెండు డెలివరీల వరకే ఇవ్వడం జరుగుతుంది, మూడవ డెలివరీకి ఇవ్వడానికి అవకాశం లేదు. డెలివరీ అయిన ప్రతి ఒక్కరికి ఇస్తున్నారు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ చైర్మన్:- సభ్యులు పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు సిద్ధిపేట డిఎం అండ్ హెచ్ఓ పరిధిలో ఇంతమంది చనిపోయారని, అక్కడి డాక్టర్ స్వతహాగా రిపోర్టు ఇచ్చిందంటున్నారు, అది మీ దృష్టికి వచ్చిందా?

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- రాలేదు అధ్యక్షా, మండల్ జనరల్ బాడీ మీటింగ్లో ఆ డాక్టర్ స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారని చెబుతున్నారు. దాని గురించి తెలుసుకుంటాము. అలా ఉండడానికి అవకాశమే లేదు. 280 మందిలో 220 మంది సిల్లలు చనిపోయినట్లు చెప్పారు. ఆయన ఏమైనా కన్ఫ్యూజన్లో తప్పుగా మాట్లాడారా, తప్పుడు రిపోర్ట్ ఇచ్చారా తెలియదు. అది కరెక్టు కాదు. ప్రింటింగ్ మిస్టేక్ ఏమైనా జరగవచ్చు. అటువంటిది ఉండే అవకాశమే లేదు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ చైర్మన్:- ఏది ఉన్నా దయచేసి దానిమీద మీరు ఎంకైవరీ చేయండి.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- అతను ఉద్దేశపూర్వకంగా అటువంటి తప్పుడు రిపోర్ట్ ఇచ్చి ఉంటే, ఆయన మీద యాక్షన్ తీసుకుంటాము. అలాగే గౌరవ సభ్యులు భూపతి రెడ్డి గారు పిహెచ్ఎస్లో డాక్టర్ కొరత ఉందని చెప్పారు. డాక్టర్ల షార్ట్జి ఉన్న మాట వాస్తవమే. రిక్రూట్మెంట్ ప్రాసెస్ జరుగుతోంది, అది పూర్తయితే అన్ని ఆసుపత్రులలో డాక్టర్ల కొరత తీరడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా గౌరవ సభ్యులు భానుప్రసాద్ రావు గారు చెప్పినట్లుగా, నర్సులు ఆపరేషన్ చేయడమనేది ఉండదు అధ్యక్షా. కాకపోతే డెలివరీ చేస్తారు. ఒకవేళ డెలివరీ చేసే సమయంలో ఏదైనా ఇబ్బంది జరిగి ఉంటే, అటువంటి ఆసుపత్రులలో మంచి ట్రీట్మెంట్ అందించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

డా. ఆర్. భూపతి రెడ్డి:- ఆ మండలంలో ఉన్న ప్రెమరీ హెల్త్ సెంటర్ సంవత్సరం నుండి క్లోజ్ అయి ఉంది. వారానికి రెండు రోజులైన నడిపించాలి అధ్యక్షా. వారం రోజులు మూసి ఉంటే పిహెచ్ఎస్ ఓపెన్ చేసి ఏమి ప్రయోజనం?

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- తప్పకుండా ఆ ఏర్పాట్లు కూడా చేస్తాం అధ్యక్షా.

ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ప్రభుత్వం 2015 సంవత్సరంలో జి.ఓ.నెం58, 59ల ప్రకారం ఎల్ఆర్ఎస్ వధకాన్ని ప్రకటించడం జరిగింది. ఆ సమయంలో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజానీకంతో పాటు మా మంచుల పట్టణంలోని కొంతమంది ఈ జి.ఓ.ల ప్రకారం ఎల్ఆర్ఎస్ అప్లై చేసుకొని సిసిఎల్ఏ వెబ్సైట్లో డబ్బులు కట్టడం జరిగింది. ఆ వెబ్సైట్ కూడా యాక్సెస్ చేసింది. లక్షల రూపాయలు డబ్బులు కట్టారు. ఇప్పటికీ మూడు సంవత్సరాలు గడిచాయి. నెలకు రెండు రూపాయలు వడ్డీ వేసుకున్నా అది రెట్టింపు అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. ఈ జి.ఓ.ల ప్రకారం అప్లై చేసుకున్న దరఖాస్తులు ఒకవేళ రిజెక్ట్ అయితే రిజెక్ట్ అయినట్లు ఒక లెటర్ ఇచ్చి, డబ్బులు వాపసు ఇవ్వమని ప్రభుత్వం రెవెన్యూ శాఖకు చెప్పాలి. రిజెక్ట్ కాకపోతే లేఅవుట్లను రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. అందులో దాదాపు 126 మంది బాధితులు ఉన్నారు. ఎటువంటి సమాచారం చెప్పకుండా రెవెన్యూ శాఖ లక్షల రూపాయలు కట్టించుకొని, ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి స్పందన లేకుండా ఉన్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన ఈ వధకాన్ని రెవెన్యూ శాఖ వకడ్చందీగా, యుద్ధ ప్రాతిపదికన, ప్రణాళికాబద్ధంగా నిర్దిష్ట సమయంలో చేస్తే లాభం జరుగుతుందని, పెండింగ్ పెడితే మాత్రం ప్రభుత్వం బద్దనాం అయ్యే పరిస్థితి ఉందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పూల రవీందర్:- అధ్యక్షా, ఇది రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు సంబంధించిన అంశం. తమరికి కూడా తెలుసు. 9వ పిఆర్సీ ప్రకారం రిటైర్ అయిన ఉద్యోగులు 75 సంవత్సరాల వరకు బ్రతికి ఉన్నట్లయితే 15 శాతం అడిషనల్ గా క్వంటమ్ పెన్షన్ ఇస్తారు. 75 సంవత్సరాల వయసును 70 సంవత్సరాల వరకు తగ్గిస్తూ క్వంటమ్ పెన్షన్ను అడిషనల్ గా పేమెంట్ చేయాలని 10వ వేతన సవరణ కమిషన్ సిఫార్సు చేసింది. దీనిమీద ఫైల్ మూవ్ అయింది. ఇంతవరకు ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకోలేదు. పెన్షనర్స్ చాలా ఆవేదనతో ఉన్నారు. ఈ క్వంటమ్ పెన్షన్ చెల్లింపు అర్హతను 75 సంవత్సరాల వయసు నుండి 70 సంవత్సరాల వరకు తగ్గించే విధంగా ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు

తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది.

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఇంతకు ముందు ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి స్టడీ సర్కిల్స్ లో అనేక మంది విద్యార్థులకు ఎంసెట్, ఐసెట్, సివిల్ సర్వీసెస్ వంటి పోటీ పరీక్షలలో అర్హత సాధించడానికి ప్రభుత్వం శిక్షణ ఇస్తోంది. రెండు, ఇంతకుముందు అనేక స్టూడెంట్స్ ఆర్గనైజేషన్స్ లో కూడా పిజి సెట్ కు సంబంధించి, యూనివర్సిటీలలో ప్రవేశం కోసం వారే పోటా పోటీగా కొన్ని ప్రశ్నలు తయారు చేసుకుని, పేద విద్యార్థులందరికీ డబ్బులు తీసుకోకుండా శిక్షణ ఇచ్చేవారు. ఈరోజు స్టూడెంట్స్ ఆర్గనైజేషన్స్ శిక్షణ ఇవ్వడం బంద్ చేసింది. ప్రభుత్వం ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి విద్యార్థులకు మిగతా కోర్సులకు సంబంధించి శిక్షణ ఇస్తుంది కాని పిజి సెట్ కు ఇవ్వడం లేదు. ఈ మధ్యకాలంలో వచ్చే అనేక యూనివర్సిటీలలో చాలామంది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి విద్యార్థులు అవగాహన లేక పిజి సెట్ లో క్వాలిఫై కాలేక పోతున్నారు. కాబట్టి మనకున్న కోచింగ్ సెంటర్స్ లో ఉన్న సదుపాయాలను ఉపయోగించుకొని ప్రత్యేక అర్హత కలిగిన లెక్చరర్స్ ద్వారా పాత క్వశ్చన్ పేపర్స్ సహాయంతో గ్రామీణ ప్రాంతాల విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇచ్చినట్లయితే చురుకైన విద్యార్థులకు ఉపయోగంగా ఉంటుంది. వీలైనంత త్వరలో దీనిమీద చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, ఈ మధ్య కొత్తగా పెరిఫెరల్ ఏరియాలో ఉన్న ఒక కాలనీలో మునిసిపల్ ట్యాక్స్ లు చాలా విపరీతంగా పెంచడం జరిగింది. గతంలో మునిసిపల్ ట్యాక్స్ రూ.1,000/-లు కట్టేవారు. ఇప్పుడు రూ.3,000/-లు కట్టమని నోటీసులు రావడం జరిగింది. ఏ విధంగా పెంచారు? ఎందుకు ఇలా పెంచడం జరిగింది? ఈ పెంపుదల అశాస్త్రీయంగా ఉందని అందరు భావిస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ ట్యాక్స్ తగ్గే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థలో సిసిఇ మోడల్ లో ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం సేకరించే వ్యవస్థ వచ్చింది. ప్రతి పాఠశాల పరీక్షల సమాచారాన్ని గాని, మిడ్ డే పీల్స్ సమాచారాన్ని గాని, జిల్లా విద్యా శాఖాధికారులకు ఎప్పటికప్పుడు అందించాల్సి ఉంటుంది. ఈ సమాచారాన్ని కంప్యూటర్స్ ద్వారా ఆన్ లైన్ పద్ధతిలో పంపటానికి గాని, డాన్ లోడ్ చేసుకోవటానికి గాని అవకాశం ఉన్నది. కాబట్టి ప్రతి ఉన్నత పాఠశాలలో ఒక కంప్యూటర్ ఆపరేటర్ ను నియామకం చేయమని మీ ద్వారా సంబంధిత మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది.

11.40 | శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ (శాసనసభ నియోజక వర్గం):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ మైనార్టీ జూనియర్ కళాశాలల్లో 1,133 పోస్టులను కాంట్రాక్ట్ అధ్యాపకుల నియామకం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. వీరికి టి.ఎ, ఎం.టి.ఎఫ్., హెచ్.ఆర్.ఎ.లను కూడా వర్తింప చేయాలని సంబంధిత మంత్రిగారికి తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేసుకుంటున్నాము.

جناب چیرمین (Janab Chairman): سلیم صاحب کیا کہتا ہے۔ یہ خصوصیتیں تحریک توحید ہانی ہے۔ وہ وقفہ موالات تھا کہیں آپ کو کیا کہنا ہے۔

جناب محمد سلیم (Janab Mohammed Saleem): چیرمین صاحب! میونسپل BRS کے تین سال ہو گئے ہیں اس کا payment بھی ہو چکا ہے۔ مگر اس کا کورٹ میں جوابی حلف نامہ داخل کریں جس سے میونسپل کارپوریشن کو ریو آئے گا۔ دوسری چیز یہ ہے کہ property tax لاگو کیا جا رہا ہے اس کا جرمانہ معاف کرنے سے عوام کو ہولت ہوگی۔ اگر کوئی 10,000 روپے Tax باقی ہے تو اس پر بھی جرمانہ لگا جا رہا ہے۔ غریب عوام جرمانہ نہیں دے سکتے۔ اس جرمانہ کو معاف کریں تو ٹھیک رہے گا۔

جناب چیرمین (Janab Chairman): آپ کو اگر میونسپل پر بات کرنا ہے تو لکھ کر

دینا چاہیے۔

పిటీషన్స్

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న యూనివర్సిటీలలో టైమ్ స్కేల్ ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. వీరికి గత పీఆర్సీల బకాయిలను చెల్లించడం జరిగింది. 2015వ సంవత్సరానికి సంబంధించిన బకాయిలను ఇంతవరకు చెల్లించలేదు. వారికి ఆ బకాయిలను చెల్లించమని చాలా సార్లు మెమోరాండమ్స్ను సమర్పించడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ సమస్యను పిటీషన్ కమిషన్కు సమర్పించి పరిష్కరించమని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ను గౌరవ చైర్మన్గారికి అందజేయడం జరిగింది.)

డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉండే ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. పథకంలో దాదాపుగా 20 సంవత్సరాల నుండి సుమారు 6,000ల మంది కాంట్రాక్ట్, అవుట్ సోర్సింగ్ మొదలగు పద్ధతుల ద్వారా ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. గత పది నెలల నుండి కొంత మందికి, మరికొంత మందికి ఆరు నెలల నుండి జీతాలు రావడం లేదు. వారికి జీతాలు చెల్లించే ఏజన్సీల వారు ఈ.ఎస్.ఐ, పి.ఎఫ్.లు కూడా చెల్లించడం లేదు. మిషన్ భగీరథ పథకం వచ్చిన తరువాత దానిలో అంతకు ముందు పనిచేసిన ఉద్యోగులు దాదాపు 20 సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్నారని ఇప్పుడు కూడా కాంట్రాక్ట్ లేదా అవుట్ సోర్సింగ్లో ఉద్యోగాలను కొనసాగిస్తారా లేదా అనే విధంగా వారు అభిద్రతా భావనకు లోనవుతున్నారు.

అదే విధంగా వారి ఉద్యోగాలు అవుట్ సోర్సింగ్ అయితే జీతాలను ఏజన్సీల ద్వారా చెల్లించేటట్లు చూడాలని, కాంట్రాక్ట్ అయితే ప్రభుత్వమే డైరెక్ట్గా మొదటి వారంలో జీతాలను చెల్లించేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నారు. జీతాలు రాని వారికి జీతాలు వచ్చేటట్లు, ఈ.ఎస్.ఐ, పి.ఎఫ్.లు చెల్లించాలని, మిషన్ భగీరథ ప్రాజెక్టులో భాగంగా ఉన్న ఉద్యోగులను అదే విధంగా కొనసాగేటట్లు చూడాలని వారు ఒక పిటీషన్ను ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ పిటీషన్ను తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రిగారికి పంపించాలని కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ను గౌరవ చైర్మన్గారికి అందజేయడం జరిగింది.)

PRESENTATION OF SUPPLEMENTARY ESTIMATES:-

MR. CHAIRMAN:- I request the Minister for Finance to present the Supplemetnary Estimates of Expenditure for 2017-18.

SRI EATALA RAJENDER:- Chairman Sir, I beg to present:

"The Supplementary Estimates of Expenditure for 2017-2018."

MR. CHAIRMAN:- Supplemntary Estimates presented.

టీ విరామం కొరకు సభను 15 నిమిషాల పాటు వాయిదా వేయడమైంది.

(టీ విరామం కొరకు సభ ఉదయం 11.45 గంటలకు వాయిదా వడింది.)

12.00 | (టీ విరామానంతరం సభ మధ్యాహ్నం 12.00
మ. | గంటలకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

మిస్టర్ చైర్మన్:- నమస్కారం. కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు పనుల పురోగతిపై అఘు చర్చను ప్రారంభించవలసిందిగా శ్రీ రామచంద్రరావు గారిని కోరుతున్నాను.

అఘు చర్చ - కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు పనుల పురోగతి

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, మొదటగా నాకు ఈ అంశం పై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు తమకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

ఇటీవలే మీ ప్రోత్సాహం మరియు మీరు చూపిన చొరవతో సభలో ఉన్న అనేకమంది సభ్యులము కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టుని సందర్శించడం జరిగింది. ఒక ప్రతిపక్ష పార్టీలో ఉన్నప్పటికీ కూడా మన రాష్ట్రానికి మంచి జరిగినప్పుడు అది మంచి అని చెప్పవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఈ కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు పనులు చాలా వేగంగా జరుగుతున్న మాట ఎంతో వాస్తవం. అయితే, ఇందులో రెండు, మూడు విషయాలు మనం ఇక్కడ గుర్తుపెట్టుకోవలసి ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో సాగు నీటి ప్రాజెక్టులు ఎంతో అవసరం. జిల్లాల పునర్వ్యవస్థీకరణ జరిగిన తరువాత మొత్తం 31 జిల్లాలు ఏర్పడినాయి. పాత ఉత్తర తెలంగాణతో పాటు దక్షిణ తెలంగాణ జిల్లాలకు ఈ కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా రివర్స్ పంపింగ్ విధానంతో సాగునీరు అందజేయబోతున్నామని చెప్పారు.

భారీ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేసేటప్పుడు రెండు, మూడు విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకోవలసి ఉంటుంది. ఒకటి పెరుగుతున్న వ్యయం. రెండవది నిర్ణీత సమయంలో దానిని పూర్తి చేయడం. మూడవది ప్రాజెక్టు యొక్క ఆవశ్యకత. ఈ కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిన తరువాత ఏ మేరకు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది, ఎన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు అందించగలుగుతాము అనే అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకోవలసి

ఉంటుంది. ఈ ప్రాజెక్టు వరంగల్ జిల్లాకు సమీపంలో ఉంటుంది కాబట్టి, ఇది పూర్తయిన తరువాత ఆ జిల్లాకు ఎంతమేరకు లాభం చేకూరుతుంది? దేవాదుల ప్రాజెక్టు స్టేజీ-1 ప్రారంభించబడి ఎంతోకాలం అయినప్పటికీ, నిర్ణీత లక్ష్యం ప్రకారం సాగు నీరు అందించలేకపోతున్నారని ఆ ప్రాంత రైతులు కంప్లయింట్ చేస్తున్నారు.

ప్రస్తుతం ఈ కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు రివర్స్ పంపింగ్ విధానం ద్వారా కరీంనగర్ మరియు మెదక్ జిల్లాలకు ఎంత మేరకు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది?

లిఫ్ట్ల కొరకు భారీగా విద్యుత్తు ఖర్చు అయ్యే విషయంలో ఈ మధ్య ఎక్కువగా నిమగ్నం వస్తున్నాయి. వాటిని మేము గతంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ అంశాలతో పాటు, సోషల్ ఇంపాక్ట్ అండ్ అసెస్మెంట్ గురించి ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. అందులో భూసేకరణ చాలా ప్రధానమైన అంశం. భూమికి బదులు భూమిని ఇవ్వడం ఒకటి, మరొకటి 2013 చట్టం ప్రకారం నిర్వాసితులకు నష్టపరిహారం చెల్లించారా? లేదా? ఎందుకంటే గతంలో ఉన్న పరిస్థితి మనం చూశాము. ఆనాడు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మించేటప్పుడు చాలామంది రైతులు భూమిని కోల్పోయారు. వారిలో ఎవరూ కూడా బాగుపడిన దాఖలాలు లేవు. కాని ఈ రోజు 2013 చట్టం ప్రకారం నిర్వాసితులకు నష్టపరిహారం పెంచడం జరిగింది. దాని ప్రకారం కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు విషయంలో నిర్వాసితులకు ఏ మేరకు లాభం చేకూరింది? వాళ్లు సంతోషంగా ఉన్నారా? పబ్లిక్ హియరింగ్ లో వారు తమ ఆవేదన వ్యక్తం చేసినట్లు తెలిసింది. ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టును నిర్మిస్తున్నప్పుడు భూసేకరణ కూడా ఎక్కువగానే చేయవలసి ఉంటుంది. కాని అతి తక్కువ ముంపుతో ఈ ప్రాజెక్టుని నిర్మిస్తామని చెప్పారు. ఏదేమైనప్పటికీ ముంపుకు గురవుతున్న గ్రామ ప్రజలకు సముచిత నష్ట పరిహారంతో ప్రభుత్వం ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే సోషల్ ఇంప్యాక్ట్ గురించి మాట్లాడుకుంటే- కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు కొరకు గతంలో రూ.6700 కోట్లు కేటాయించగా, అనంతరం రూ.4000 కోట్లు కేటాయించారు. ప్రస్తుత సంవత్సరం రూ.25,000 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఏ సంవత్సరం కేటాయించిన డబ్బుని ఆ సంవత్సరంలో పూర్తిగా ఖర్చుపెట్టినట్లయితే పనులు త్వరగా పూర్తి కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ మాట ఎందుకు చెబుతున్నానంటే గతంలో అనేక ప్రాజెక్టులు అనుకున్న సమయంలో పూర్తి కాలేదు. ప్రాణహిత- చేవెళ్ల రిడిజైన్ చేశారు.

ఆ కారణంగా కాలయాపన జరగడం వల్ల, ప్రాజెక్టు కాస్ట్ ఎన్నో రెట్లు పెరిగింది. దాని వల్ల కోట్లాది రూపాయల ప్రజా ధనం వృథా అవుతుంది. అలాగే కంతనవల్లి ప్రాజెక్టు, దానిని పక్కకు పెట్టారు. కాలక్రమంలో ప్రభుత్వాలు మారడం వల్ల, వారి ప్రాథమ్యాలు మారడం, కొన్ని ప్రాజెక్టులు కార్యరూపం దాల్చకపోవడం మనకు తెలిసిన విషయమే.

ప్రస్తుతం కాశీశ్వరం పనులు చాలా వేగంగా జరుగుతున్నాయి. మేము అక్కడికి వెళ్లినప్పుడు ఈ విషయం కళ్లారా చూశాము కూడా. రోజుకి రెండున్నర లక్షల బస్తాల సిమెంటు వినియోగం జరుగుతున్నది. మహారాష్ట్రలో మా భారతీయ జనతా పార్టీ అధికారంలో ఉంది. గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు బాబ్లీ ప్రాజెక్టును వ్యతిరేకిస్తూ మేము మా వంతు పోరాటం చేసిన విషయం విదితమే. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి గోదావరి నీటిలో రావలసిన న్యాయమైన వాటా కొరకు మేము మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైన ఒత్తిడి తీసుకువస్తామని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ప్రాజెక్టు నిర్ణీత కాలంలో పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కట్టడాలు, బ్యారేజీల నిర్మాణం మొత్తం 2019 నాటికి పూర్తికావలసి ఉంది. రైతాంగం తమ పొలాలకు సాగు నీరు అందుతుందని ఎంతో ఆశతో ఎదురుచూస్తున్నారు. కోర్టు కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నప్పటికీ, కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు సకాలంలో పూర్తవుతుందని మేము నమ్ముతున్నాము. ఇప్పటికే చాలా తక్కువ సమయంలో అన్ని అనుమతులను తెచ్చుకున్నాము. గతంలో పర్యావరణ అనుమతులు రావాలంటే 4-5 సంవత్సరాల కాలం పట్టేది. కాని కాశీశ్వరం విషయంలో అనుమతులు చాలా వేగంగా సాధించగలిగాము. అన్ని అవరోధాలు తొలగించుకుని, ఈ ప్రాజెక్టు త్వరితగతిన పూర్తి కావాలని కోరుకుంటున్నాము.

అదే విధంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం మొదలుపెట్టిన మరో పథకం పాలమూరు- రంగారెడ్డి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్. దాని మీద కూడా ఇదే శ్రద్ధ పెట్టాలి. దక్షిణ తెలంగాణ ప్రాంతాలైన మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, నల్గొండ జిల్లా రైతులు కూడా ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా లాభం పొందాలని ఆశతో ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ విధంగా రెండు మెగా ప్రాజెక్టులను రెండు ప్రాంతాలలో చేపట్టడం జరిగింది. కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు క్రింద, ప్రాణహిత నది, ఇంద్రావతి రివర్స్ పంపింగ్ కు సంబంధించి మొత్తం ఏ జిల్లాలో ఎన్ని ఎకరాలు సాగువుతుందనేది చెప్పవలసి ఉంది. ఖమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలకు నీరు ఎంత వరకు అందుతుంది? ఎప్పటివరకు ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసి, నీళ్లు అందిస్తారు? ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి మేము ఎప్పుడూ వ్యతిరేకం కాదు.

ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద చేపట్టిన రివర్స్ పంపింగ్ విధానం ఆసియాలోనే గొప్పదిగా పేరు గడించింది. చైనా తరువాత ఇక్కడే చూస్తున్నాము. ఇది అవసరం కూడా. ఇందుకు మేము చాలా సంతోషిస్తున్నాము. ప్రాజెక్టు వేగంతో పాటు, నాణ్యత కూడా అవసరమే. ఈ ప్రాజెక్టు టన్నెల్స్ కూలిపోయి, కొంతమంది కార్మికులు చనిపోవడం జరిగింది. You have to see quality and safety and you have to see the completion time also. ఈ మూడింటిని కూడా మనం సమన్వయం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఈ విషయాలన్నిటిని గుర్తు పెట్టుకుంటూ, ఈ ప్రాజెక్టుని ముందుకు తీసుకుపోతే బాగుంటుంది. అదే విధంగా వరంగల్ జిల్లా ప్రాజెక్టుకి సమీపంలో ఉంది కాబట్టి, వరంగల్ జిల్లాకు ఎక్కువ నీళ్లు వచ్చే ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణలో మనకు ప్రాజెక్టులు ఉన్నప్పటికీ, ఎస్సారెస్సీ ద్వారా మనకు లోయర్ మానేరు దాకానే నీళ్లు వచ్చాయి. కాకతీయ కెనాల్ లోకి నీళ్లు రాకపోవడం, ఎంత పంపింగ్ చేసినా నీళ్లు రాకపోవడం ఇవన్నీ మనం చూసినవే. కాబట్టి మన గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ కొత్త ప్రాజెక్టులో అటువంటి పొరపాట్లు జరగకుండా, అన్యాయం జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది. కాబట్టి ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు త్వరగా పూర్తి కావాలని, తద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకు, రైతులకు నీళ్లు అందాలని కోరుకుంటూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను. భారత్ మాతాకీ జై.

శ్రీ కర్నా ప్రభాకర్: అధ్యక్షా, ఒక ప్రపంచపు అద్భుత ప్రాజెక్టుపై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మొదటగా మీకు నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

మనిషి మనుగడకు తాగునీరు మరియు సాగు నీరు చాలా ప్రధానమైనవి. తెలంగాణ ఉద్యమం మొదలైందే నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు అనే మూడు ముఖ్యమైన అంశాల ప్రాతిపదికన. నీళ్లు అనే అంశం లేకపోతే తెలంగాణ పూర్తిగా ఎడారిగా మారే పరిస్థితి ఉండేది. తెలంగాణ రాష్ట్రం రాకముందు తెలంగాణలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల గురించి ఈ సభలో గాని, తెలంగాణ ప్రజలకు గాని కొత్తగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అయితే తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో ఉన్న పురోగతి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రజల పట్ల, రైతుల పట్ల ఉన్న శ్రద్ధను, ప్రేమను తెలుపుతోంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధిని శంకించవలసిన అవసరం లేదని భావిస్తున్నాను. కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాలతో కొందరు విమర్శలు చేస్తున్నారు. ప్రాజెక్టుల

నిర్మాణం పూర్తయితే రాజకీయంగా తమకు మనుగడ ఉండదని, తమ భవిష్యత్తు అంధకారమవుతుందనే బాధతో, దుగ్ధతో మాట్లాడుతున్నారు తప్ప, మరొకటి కాదు.

ఆనాడు ఉద్యమ సమయంలో శ్రీ కె.ఎల్.గారు పాదయాత్ర చేపట్టడం జరిగింది. తెలంగాణలో ఆయనకు తెలియని పల్లె కానీ, తెలియని మండలం కానీ లేదు. ఆయన చూడకుండా, పరిస్థితులు అర్థం చేసుకోకుండా లేరు. ఇంతకు ముందు మిత్రులు రామచంద్ర రావు గారు చెప్పినట్లుగా పాలమూరులో ఉన్న రైతుల కష్టాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఆ పాలమూరు సాగునీటి ప్రాజెక్టుల సాధనకై ఆనాడు ఆలంపూరు-గద్వాల పాదయాత్ర చేసినప్పుడు, ప్రత్యక్షంగా కళ్ళారా రైతుల కష్టాలు, కన్నీళ్లు చూసాము. గతంలో నాకు మీరు అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు ఈ సభలో నేను వాటిని ఉదాహరణలతో ప్రస్తావించి ఉన్నాను.

అదే విధంగా నల్గొండ పాదయాత్ర కోడాడ నుండి హాలియా వరకు చేపట్టినప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజల కష్టాలు మరియు రైతాంగ కన్నీళ్లను చూసినటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడు ఒక ఉద్యమ నాయకుడిగా అనేక విషయాలను అవగాహన చేసుకుని, వచ్చేటటువంటి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఏ పద్ధతిలో సాగు నీటి ప్రాజెక్టులు ఉండాలి అనే ఒక నిర్దిష్టమైనటువంటి అవగాహనతో, ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తరువాత, ఈ రోజు జరుగుతున్న పనులు అన్నీ కూడా ముందే ప్రణాళికలో సిద్ధం చేసుకున్నవే. చాలామందికి ఒక పని చేస్తుంటే అనుమానాలు ఉంటాయి. అవిశ్వాసం ఉంటుంది. అటువంటి వారు భవిష్యత్తుని ఊహించలేరు. కాని మన అదృష్టానికి మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక పని చేస్తున్నప్పుడు, తరువాత జరగబోయే పరిణామాన్ని ఆయన ముందే ఊహిస్తారు కాబట్టి, ఆయన తీసుకునే నిర్ణయాలు ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఉంటాయి. అందులో ఒక భాగమే ఈ ప్రాజెక్టుల రీడిజైనింగ్. గతంలో ఉద్యమ సందర్భంగా ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో నేను మా పార్టీ అవసర రీత్యా సిర్పూర్ కాగజ్ నగర్ కు వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ కౌతాల-బెజ్జూరు మధ్యలో మనకు పెన్ గంగ కనబడుతుంది. ఆ కౌతాలాను ఆనుకొనే పెన్ గంగ నది ప్రవహిస్తుంటుంది. అక్కడ ప్రజలు పాటలు పాడుకుంటూ ఉంటారు- తలాపున పారుతుంది గోదావరి అంటూ. నేను విన్నాను. అయితే ఒక పెద్దాయన నాతో చెప్పాడు - సార్ పక్కనుండే మాకు గోదావరి పారుతుంటుంది, కాని మేము సీసాలో నీళ్లు కొనుక్కుంటాము అని. అవి నాలంటి ఉద్యమకారుడికే గుర్తున్నాయంటే, తెలంగాణ భవిష్యత్తు

ఏమిటో తెలిసిన కెసిఆర్ గారికి, తెలంగాణ నిర్మాణం ఎలా జరగాలో తెలిసిన కెసిఆర్ గారు చక్కటి నిర్మాణమే చేస్తారు తప్ప, చేసే పనిలో చిత్తశుద్ధి ఉంటుంది తప్ప, అనుమానాలకు తావు లేకుండా చేస్తారు తప్ప, ఎట్టి పరిస్థితుల్లో వేరే దానికి అవకాశం లేదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు ప్రభుత్వం చేస్తున్న పని ఆషామాషీది కాదు. ఏదో రోటీన్ రాజకీయాల్లో భాగంగా చేయడం లేదు. ఐదేళ్ల కొకసారి ఓట్లు వేయించుకోవడానికి చేస్తున్న పనులు కావు. తెలంగాణ ప్రజల జీవితాన్ని, గవనాన్ని మలుపు తిప్పేటటువంటి ప్రాజెక్టులు ఇవి. ఈ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం పూర్తయిపోతే మా బ్రతుకులు బాగుపడతాయి. సమైక్య రాష్ట్రంలో మేము నీళ్లకు నోచుకోక దగా పడ్డాము అనే బాధ నుండి రిలీఫ్ దొరుకుతుందనే ఆశతో ప్రజలు ఎదురుచూస్తున్నారు. అటువంటి సందర్భంలో ఈ రోజు సామాజిక స్పృహ ఉన్నటువంటి వాళ్లు, సామాజిక బాధ్యత ఉన్నవాళ్లు, సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వవలసింది పోయి, దీనికి వ్యతిరేకంగా కోర్టులలో కేసులు వేస్తున్నారు. జనాన్ని రెచ్చగొట్టే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరం.

12.20 నాకు బాగా గుర్తు, 2012లో ఉద్యమ సమయంలో, **మ.** ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలంగాణ తప్పకుండా వస్తుందనే విశ్వాసం ఉంది కాబట్టి, మాపార్టీ కార్యాలయం తెలంగాణ భవన్ లో ఒక సమావేశం జరిగితే అక్కడ నేను ఉన్నాను. చాలా మంది రిటైర్డ్ ఇంజనీర్లతో నీళ్ల మీద ఐదారు రోజులు చర్చ జరిగితే, ఒక రోజు ఆ చర్చలో నేను పాల్గొన్నాను. ఆనాడు ఉద్యమ నాయకుడుగా కెసిఆర్ గారు అక్కడక్కడో ఆదిలాబాదులోని చలివాగు, నల్లవాగు నుంచి ప్రారంభించి వరంగల్, నిజామాబాదు, ఖమ్మం, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ చుట్టూ తిప్పుకొచ్చి, రోజంతా తెలంగాణాలో ఉన్న అన్ని ప్రాజెక్టుల ముచ్చట రిటైర్డ్ ఇంజనీర్లతో, ప్రస్తుతం ఉన్న ఇంజనీర్లతో పేర్ చేసుకుంటే వారు చాలా ఆశ్చర్యపోయారు. సార్, మేము కూడా ప్రాజెక్టుల మీద పని చేశాం, ఈ విషయంలో నిష్ణాతులమే కానీ మాకు ఎక్కడ పని చేస్తే అక్కడ ఆ ప్రాజెక్టు విషయమే తెలుస్తుంది తప్ప వేరే వాటి గురించి తెలియదు. కానీ మీరు ఆదిలాబాదు నుంచి ప్రారంభించి మహబూబ్ నగర్ వరకు మొత్తం విషయాలు చెప్పారు, సాగునీటి గురించి మీకున్న అవగాహన చాలా గొప్పది అని అన్నారు. ఈ మాట 2012లో ఆ సమావేశంలో అన్నట్లుగా నాకు గుర్తుకొస్తోంది. అంటే ఒక పని చేస్తున్నప్పుడు తప్పకుండా లక్ష్యం చేరుకుంటాం కాబట్టి,

లక్ష్యాన్ని చేరుకున్న తర్వాత ఏమి చేయాలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పూర్తి స్థాయి అవగాహనతో చేపట్టిన విషయంగా భావించవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

గతంలో టిఆర్ఎస్ ఉద్యమ పార్టీగా పోరాటం చేస్తుంటే, కేవలం కంటి తుడుపు చర్యగా, మోచేతికి బెల్లం పెట్టి నాకించే చర్యగా గత ప్రభుత్వాలు హడావుడిగా ఒక ప్రాజెక్టును ప్రారంభించి, దాన్ని ఓట్లకు లింక్ చేసి తద్వారా ఓట్లు సంపాదించాలనే చేశాయి తప్ప చిత్తశుద్ధితో, నిజాయితీతో చేసిన సందర్భాలు లేవు. 2002లో కుడి కాలువలో జల దోపిడి జరుగుతుంటే, ఎడమ కాలువకు సంబంధించి లిఫ్ట్ నిర్వహించమని మేము అడిగితే ఆనాటి ప్రభుత్వం చేయలేదు. చేయకపోతే మేము నాగార్జునసాగర్ డ్యాముపైన ధర్నా చేస్తే, ఆ ప్రభుత్వం దిగొచ్చి నీళ్లు ఇచ్చిన ఉదంతాలు మేము చూశాం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో పని చేస్తున్న మంత్రులకు కానీ, శాసన మండలిలో ఉన్న మాకు కానీ ఆ అనుభవం ఉంది. ఇక ముఖ్యమంత్రి గారి అవగాహన విషయంపై ఎవ్వరూ అనుమాన పడవలసిన అవసరం లేదు. ఆనాడు హడావుడిగా ప్రాజెక్టులకు శిలాఫలకాలు వేసి ఓట్లు సంపాదించుకునే ఆలోచన ప్రభుత్వాలు చేశాయి. దేవాదుల ప్రాజెక్టుకు శిలాఫలకం హెలికాప్టర్ లో పోతుంది, హెలికాప్టర్ లో పూజారి పోయి శంఖుస్థాపన చేసిన సందర్భాలను గుర్తుపెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అంటే తెలంగాణాలో ఏ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయాలని ఆలోచన చేసినా దానిని పూర్తి చేయడానికి 40 సంవత్సరాలు దాటుతుంది, నాలుగు తద్దినాలు జరుపుకున్న సందర్భాలు చూశాం. ఏ రోజూ ఒక ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలనే ఆలోచన చేయలేదు. 2008లో ప్రాణహిత-చేమెళ్ల ప్రాజెక్టును రూ. 32600 కోట్ల అంచనాలతో ప్రారంభించారు. 2008లో ప్రారంభమైతే 2014 వరకు వాళ్లు ఖర్చు పెట్టింది ఎంతో ఒకసారి చూస్తే, మొత్తం మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులకే సరిపోయింది. దాదాపు రూ. 651 కోట్లు మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులకు ఇచ్చారు. సర్వే కోసం రూ. 830 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. కానీ, ప్రాజెక్టు కోసం కేవలం రూ. 162 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులకు ఖర్చు పెట్టింది ఎంతో చూస్తే ఆనాడు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం ఆ ప్రభుత్వాలు ఎంత చిత్తశుద్ధితో పని చేశాయో మనకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. ప్రాజెక్టు కాస్ట్ లో 0.5 శాతం మాత్రమే మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు ఇవ్వాలని ఒప్పందంలో ఉంటే, 3.5 శాతం ఇచ్చి గత ప్రభుత్వాలు అనినీతికి పాల్పడ్డాయి. కానీ

ఈరోజు ఇంత చక్కగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం జరుగుతుంటే రోజూ అడ్డంకిగా మారుతున్నారు. తాము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఏమి చేశామో ప్రతిపక్షనాయకులు ఒకసారి ఆలోచించి మాట్లాడకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం.

ఏ పని చేద్దామన్నా పైన ఉన్న రాష్ట్రంతో, క్రింద ఉన్న రాష్ట్రంతో మంచి సంబంధాలు నెరవేరిన అవసరం ఉంటుంది. గతంలో మహారాష్ట్రతో పంచాయతీ పెట్టుకొని సఖ్యత లేకుండా చేసుకున్నారు. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, మహారాష్ట్రలో, దేశంలో వాళ్ల పార్టీనే అధికారంలో ఉంటుంది, కానీ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలనే చిత్తశుద్ధి లేకుండా, కనీసం కూర్చోని మంచిగా మాట్లాడుకుందామని, తద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకు ఒక రిలీఫ్ ఇద్దామనే ఆలోచన లేకుండా చేశారు. గోదావరి వందలాది కిలోమీటర్లు ప్రయాణం చేసి ధవళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు పోవాలనే కుట్ర ఉండడం వల్ల, దాదాపు వందలాది కిలోమీటర్లు కృష్ణా నది ప్రయాణం చేసి ప్రకాశం బ్యారేజీ చేరాలనే ఒక దురాలోచన ఉండడం వల్ల తెలంగాణాలో ప్రాజెక్టులు నిర్మించాలని కానీ, పొరుగు రాష్ట్రంతో మంచి సంబంధాలు కలిగి ఉండాలనే ఆలోచన చేయకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం.

అనేక సందర్భాలలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మహారాష్ట్రలో బాబ్లీ ప్రాజెక్టు కావచ్చు, అనేక చెక్ డ్యాముల నిర్మాణం కావచ్చు, నీళ్లు అక్కడే ఆపుకోవాలని ఏవిధంగా ప్రయత్నాలు జరిగాయో చెప్పారు. సాక్షాత్తు అసెంబ్లీ హాల్ లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పవర్ పాయింట్ ప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. ఎంత పారదర్శకంగా ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరగాలో అవగాహన వచ్చిన తర్వాత, చిత్తశుద్ధితో ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. మహారాష్ట్రతో ఆగస్టు 23, 2016 నాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక చారిత్రాత్మకమైన ఒప్పందం చేసుకొని, తద్వారా ఉన్న ఆటంకాలను తొలగింప చేసుకొన్న తర్వాతే ఈ కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని ప్రారంభించింది. అటువంటి సందర్భంలో మీరు మొన్న ఆ ఫైర్ లో కూర్చోని ఒక మాట అన్నారు అధ్యక్షా. నాకు బాగా గుర్తుంది. కళ్లున్న ప్రతి ఒక్కరూ కూడా చూడవలసిన ప్రాజెక్టు కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు అనే మాట అన్నారు. మీకున్నటువంటి ఒక సామాజిక స్పృహ, ఒక సామాజిక బాధ్యతతో ప్రజలందరికీ తెలియ జేయడానికి, ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణమే కాదు, ఆ ప్రాజెక్టు అవసరాలు ఎలా ఉంటాయో చెప్పడంలో భాగంగా మీరు ఆ మాట అన్నారని నేను భావిస్తున్నాను. మిత్రులు రామచంద్రరావు

గారు చెప్పినట్లుగా, మీ నాయకత్వంలో, మీ అధ్యక్షంలో దాదాపు 25 మంది ఎమ్మెల్యేలు ఆ ప్రాజెక్టును చూసి రావడానికి బయలుదేరారు. అంతకు నెల రోజుల ముందే, నేను ఒక 30 మంది జర్నలిస్టులను తీసుకొని మూడు రోజుల పాటు ఆ ప్రాజెక్టుని చూసి రావడానికి వెళ్లాను. మేడిగడ్డ నుంచి ప్రారంభమై ఆల్మోస్ట్ రంగనాయకసాగర్ వరకు మేము చూసుకుంటూ వచ్చాం. బయట ఉండి, పత్రికలలో చదివి విషయాలు అర్థం చేసుకోవడం కంటే, పర్సనల్ గా పోయి చూసినప్పుడు అర్థమైన విషయాలు మామూలు విషయాలు కావు. నిజంగా అదొక అద్భుతం.

ఎప్పటిలోగా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తారని మిత్రులు రామచంద్రరావు గారు అడిగారు. ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారో ప్రాజెక్టు పైటు దగ్గర పని చేసే సామాన్య ఉద్యోగిని అడిగినా చెబుతున్నాడు. జూన్ నాటికి తప్పకుండా పూర్తి చేస్తామని ఒక ఆత్మ విశ్వాసంతో వాళ్లు మాట్లాడినప్పుడు చాలా సంతోషం కలిగింది. ఎందుకంటే గతంలో మనం చూశాం, ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి శిలాఫలకం వేసిన తర్వాత అది మన జన్మలో పూర్తి అవుతుందో లేదో, మళ్లీ మన పిల్లలు, మన మనములు చూడాలనే భావన మనకు ఉండేది. అటువంటిది మన కళ్ల ముందు శంఖుస్థాపన జరిగి, మన కళ్ల ముందే నీళ్లు వస్తాయనే విశ్వాసాన్ని అక్కడ ఉండే అధికారులు కల్పిస్తుంటే ఎవరైనా ఆశ్చర్యపోక తప్పదు. కేవలం రాజకీయ విమర్శలు చేసే వాళ్లు తప్ప ఎవరైనా ఆశ్చర్యపోవలసిందే. అటువంటి ప్రాజెక్టును నిర్మిస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందరూ అండదండలుగా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఇఎన్ డీఎస్ పని చేస్తున్నారు. ఆ శాఖకు సంబంధించిన మంత్రిగారు ఒక చీఫ్ ఇంజనీర్ గా పని చేస్తున్నారు. కేవలం రాజకీయాల కోసమే శిలాఫలకాలు వేయడానికి భిన్నంగా, రోజూ ఏమి పని జరుగుతోంది, ఎంత మేరకు జరుగుతోంది, ఎన్ని క్యూబిక్ మీటర్ల వర్క్ జరుగుతోంది, ఎన్ని సిమెంటు బస్తాలు వినియోగిస్తున్నారో ప్రతి గంట, ప్రతి రోజూ పరిశీలించడం బహుశా ప్రపంచంలో రాజకీయ వ్యవస్థలో, రాజకీయ నాయకత్వంలో జరుగుతున్న సందర్భాలు ఉండవు. బహుశా ఇక్కడ ఉండే ఇంజనీర్లకు ఆ విషయం తెలిసే ఉంటుంది. ఎందుకంటే అసలు ఇక్కడ పని చేయవలసింది ఇంజనీరింగు వ్యవస్థ. అటువంటిది వాళ్లకున్న బాధ్యతలను వాళ్లు నెరవేరస్తూ, అదనంగా ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణ వసులను బాధ్యత గల పౌరులుగా

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రి హరీష్‌రావు గారు పర్యవేక్షిస్తున్నారు. అక్కడ జరుగుతున్న పనుల వార్తలను మనం పేపర్లలో చూస్తున్నాం. మేము కొత్తగా డాంబికాలు పలకవలసిన అవసరం లేదు, కొత్తగా మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు. పండగ పబ్బం అనకుండా, అర్ధరాత్రి అని చూడకుండా, సున్నితమైన ప్రాంతమని చూడకుండా, తన ప్రాణాలను లెక్క చేయకుండా ఆ ప్రాజెక్టు మీదే ఉండి పని చేయాలి, తద్వారా నీళ్లు ఇవ్వాలనే ఆలోచన మంత్రిగారు చేయడాన్ని అభినందించకుండా అనవసర రాజకీయాలు మాట్లాడితే ప్రజలు నవ్వుకుంటారు తప్ప మరొకటి కాదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి ఏమి పనులు జరుగుతున్నాయో కొత్తగా ఈ సభ దృష్టికి తీసుకరావలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఇక్కడ ఉన్న వాళ్లందరూ ప్రాజెక్టు దగ్గరకు వెళ్లి చూసి వచ్చిన వాళ్లమే. ఏమి పని జరుగుతోందో ప్రత్యక్షంగా కళ్లతో చూసిన వాళ్లమే. దాదాపు రోజుకు నాలుగు వేల క్యూబిక్ మీటర్ల పని జరుగుతోంది. మీరు ప్రతిరోజు ఎలా ఆపరేట్ చేస్తారని నేను అక్కడ ఉన్న ఒక ఇంజనీర్‌ని అడిగితే - మా మంత్రిగారు ఒక వాట్స్‌ను గ్రూపు క్రియేట్ చేశారు, ప్రతి రోజు ఆరు గంటలకు వారి నుంచి ఒక మెసేజ్ వస్తుంది, ఏమి పని జరిగింది, ఎన్ని సిమెంటు బస్తాలు ఖర్చు అయ్యాయి అని మంత్రిగారు అడిగితే మేము తిరిగి సమాధానం పంపిస్తామన్నారు. ఉదాహరణకు పది బస్తాలు ఖర్చు పెట్టడానికి బదులు ఎనిమిది ఖర్చు పెడితే, ఎందుకు రెండు తక్కువ అయ్యాయి, రేపు పొద్దున వరకు 12 ఖర్చు పెట్టి, మెసేజ్ పెట్టమని మంత్రిగారు అడుగుతారట. అటువంటపుడు మీరు ప్రెషర్‌కి లోను కావడం లేదా అని మేము అడిగితే - సార్, మంత్రిగారు తన సొంత ఇంటి నిర్మాణం కోసం మా మీద ప్రెషర్ పెట్టడం లేదు, ఈ రాష్ట్ర భవిష్యత్తును మార్చే ప్రయత్నంలో భాగంగా చేస్తున్న పని కాబట్టి మేము కూడా కసిగా పని చేస్తున్నాం, మేము కూడా ఎక్కడా ఇబ్బంది పడడం లేదని సుందీళ్ల బ్యారేజ్ దగ్గర ఒక ఉద్యోగి సమాధానం చెప్పినపుడు చాలా సంతోషం అనిపించింది. అందరినీ భాగస్వాములను చేయడం, అందరూ ఒక సామాజిక బాధ్యతగా పని చేయడం మామూలు విషయం కాదు. ఎవరో ఒకరు అసంతృప్తిగా, ఎవరో ఒకరు పని విషయంలో ఒక అడుగు వెనక్కి వేయడం జరుగుతుంటుంది. మేడిగడ్డ నుంచి మొదలుపెట్టి రంగనాయకసాగర్ వచ్చే వరకు దాదాపు పది, పన్నెండు రిజర్వాయర్లను దాటుకుంటూ వచ్చాం. ప్రతి చోటా ప్రతి

అధికారి/ఉద్యోగి మాట్లాడిందేమంటే - మా టాగ్‌లైట్ జూన్. అప్పటి వరకు మేము పూర్తి చేస్తాం, జూన్‌కు కాకపోతే జూలైలో పూర్తి చేసి నీళ్లు ఇస్తాం, రెండు టిఎంసిలు ఎత్తిపోస్తామని మాట్లాడారు. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణ విషయంలో ప్రభుత్వానికి, ఆ శాఖ మంత్రి హరీష్‌రావు గారికి తప్పకుండా అందరూ రుణపడి ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. సరే, ఎంత పని జరుగుతోంది, ఎన్ని గేట్లు, ఎన్ని టిఎంసిలు వస్తాయో నేను కొత్తగా చెప్పనవసరం లేదు. కానీ ఈనాడు పడుతున్న శ్రమను అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తి కావడం వల్ల తెలంగాణ భవిష్యత్తు ఎలా మారబోతోంది, తెలంగాణ ప్రజల జీవితం ఎలా మారబోతోందో తెలుసుకోవాలి. ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో మీరు అనుమతిస్తే నేను ఒక ప్రశ్న వేశాను. మా ప్రాంతం ఎడారిగా మారి చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి, నీళ్లు లేవు, మాది ఫ్లోరోసిస్ ప్రాంతం, నీళ్లు లేక మనుషులు చచ్చిపోతున్నారని ఆర్థ్రతతో అడిగాము. అటువంటిది మా కళ్ల ముందే నీళ్లు వస్తాయి, మా జీవితాలు మారిపోతాయనే భావన వచ్చినపుడు, ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న ప్రజలకు కలిగే ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు.

మిడ్ మానేరు ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన పనులు జరుగుతున్నాయి. కరెక్టుగా ఒకటిన్నర సంవత్సరం క్రితం పని మీద ఆ ప్రాంతం గుండా జర్నలిస్టు మిత్రులతో కలిసి వెళితే చూశాం. అది ఎప్పుడో ప్రారంభమై అడపా దడపా పనులు చేశారు గతంలో. కానీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత పనులు చేపట్టడం వల్ల దాదాపు 4.5 టిఎంసిల నీటిని అక్కడ రిజర్వ్ చేసి పెట్టారు. ఆల్‌మోస్ట్ జిల్లాలో బ్రిడ్జి వరకు నీళ్లు తట్టి ఉన్నాయి. నిజాయితీగా పని చేస్తే అభివృద్ధి జరుగుతుందనే దానికి ఇది నిదర్శనం. అక్కడ ఎల్లారెడ్డి అనే రైతును కలిసి అడిగాము. ఇదంతా నేను ఆన్ రికార్డు చెబుతున్నాను, నాతో వచ్చిన జర్నలిస్టు మిత్రులకు తెలుసు. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వల్ల మీ గ్రామాలు ముంపుకు గురవుతాయి కదా అంటే, నేను కూడా నిర్వాసితుడినే అని ఆ రైతు అన్నాడు. దీని గురించి మీరేమి అనుకుంటున్నారంటే - లక్షలాది మంది జీవితాలు బాగు పడుతున్నపుడు వందలాది మందికి ఇబ్బంది లేదు, నేను రోజూ వచ్చి ఈ ప్రాజెక్టు దగ్గర నిలబడి ఏమి పనులు జరుగుతున్నాయో చూస్తూ, వారికి సహకరిస్తున్నానని చెప్పాడు. ఆ మాట అన్నపుడు ఎందుకో నాకు అనుమానం వచ్చింది. ఎల్లారెడ్డి, నీవు టిఆర్ఎస్ కార్యకర్తవా? అని అడిగాను. ఆయన ఆశ్చర్యంగా ఒక మాట చెప్పారు. సార్, నేను టిఆర్ఎస్

కార్యకర్తను కాదు, నేను భారతీయ జనతా పార్టీ కార్యకర్తను, దేశస్థాయిలో ఉన్న నాయకుడికి మా సొంత ఊరితో అనుబంధం ఉంది కాబట్టి నేను కూడా బిజెపిలో కార్యకర్తగా ఉన్నానని చెప్పాడు. అంటే పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా, ప్రజల నుంచి నుంచి వస్తున్న మద్దతు రాజకీయ పార్టీల నాయకుల నుండి లేకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. మనుషులు వేరుగా, రాజకీయ పార్టీలు వేరుగా కనిపిస్తున్నాయి. మనుషుల ఆలోచనకు అనుగుణంగా, మనుషుల అవసరాలకు అనుగుణంగా ఈరోజు రాజకీయ పార్టీలు మాట్లాడడం లేదనేది మన కళ్ల ముందు కనిపిస్తోంది.

ఇంతకు ముందు మిత్రులు రామచంద్రరావు గారు చెప్పినట్లుగా, నాగార్జునసాగర్ నిర్వాసితులు ఇంకా హైదరాబాదు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు నిర్వాసితులు ఇంకా వాకు డబ్బులు రావాలని హైదరాబాదు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. కానీ ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో భాగంగా నిర్వాసితులకు సింగిల్ సెటిల్మెంటుతో డబ్బులు ఇవ్వడం మూలంగా ఎక్కడ కూడా ఏ ఒక్క వ్యక్తికి ఆర్థికంగా, సామాజికంగా ఏవిధంగానూ ఇబ్బంది కాకుండా, ప్రతి వ్యక్తి పట్ల కన్సర్న్ చూపిస్తూ, ప్రతి వ్యక్తి కష్టాలను ఆలోచిస్తూ, నిర్వాసితులకు ఇబ్బంది లేకుండా ముందుకు పోతున్న సందర్భంలో ఇక ఎవరికి ఇబ్బందులు ఉంటాయి? ఇబ్బందులన్నీ రాజకీయ పార్టీలకే. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని బద్దాం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారే తప్ప మరొకటి కాదనే విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇంతటి చక్కటి ప్రాజెక్టుకి, దేశవ్యాప్తంగా అందరి మన్ననలను పొందుతున్న ఈ ప్రాజెక్టుకి, కేంద్ర మంత్రులు వచ్చి చూసి అభినందిస్తున్న ఈ ప్రాజెక్టుకి జాతీయ హోదా రాకపోవడమన్నది చాలా దురదృష్టకరం. అందుకే మా పార్టీకి చెందిన పార్లమెంటు సభ్యులు అనేక విషయాల మీద పోరాటం చేస్తూనే, జాతీయ హోదా గురించి సందర్భం వచ్చినప్పుడెల్లా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోరాటం చేస్తున్నారు. మిత్రులు రామచంద్రరావు గారు బిజెపి ప్రతినిధిగా ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి వారికి కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో వారికున్న సంబంధాలతో ఈ ప్రాజెక్టుకి జాతీయ హోదా తెస్తే తొందరగా పూర్తి అవుతుంది, నిధుల విషయంలో ఇబ్బందులుండవు. కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టుకి జాతీయ హోదా రావడానికి మిత్రులు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. రూ.25 వేల కోట్లు నీటిపారుదల రంగానికి కేటాయించి, తద్వారా తన చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకుంది ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. ఎంత కేటాయిస్తారన్నది

ముఖ్యం కాదు. గత బడ్జెటు రూ.1.42 లక్షల కోట్లయితే, అందులో రూ.1.33 లక్షల కోట్లు, అంటే దాదాపు 95 శాతం ఖర్చు పెట్టి ఆదర్శంగా నిలిచింది రాష్ట్ర బడ్జెటు. కేవలం మొక్కుబడిగా, మోచేతికి బెల్లం పెట్టి నాకించే ప్రయత్నం గతంలో జరిగితే దానికి భిన్నంగా కేటాయించిన ప్రతి సైసా ఖర్చు పెట్టాలని ఆలోచించి, రూ.25 వేల కోట్లు కేటాయించి తద్వారా వేగవంతం చేసి ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తి కావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రిగారు, అనునిత్యమూ అదే తన ధ్యానగా, శ్వాసగా, తను పడుతున్న కష్టానికి ప్రజలందరి దీవెనలు, ఆశీస్సులు ఉంటాయి కాబట్టి ఆ శాఖ మంత్రి హరీష్ రావు గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. భానుప్రసాద రావు:- అధ్యక్షా, గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఇదే సభలో ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి డా. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు కూర్చున్నప్పుడు నేను వారికి చెప్పాను. సాధారణంగా ట్రెజరీ బెంచెస్ నుండి మాట్లాడే సభ్యులు ఎవరైనా సరే ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనులను సమర్థిస్తూ మాట్లాడవలసి ఉంటుంది. కానీ నేను ఆనాడు ట్రెజరీ బెంచ్ లో ఉండి కూడా నాకున్న టెక్నికల్ అవగాహనతో ప్రాణహిత-చేవెళ్ల గురించి ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పాను. ఇది సాధ్యమయ్యేది కాదని ఇదే సభలో చెప్పాను. సభలో రికార్డు కూడా ఉంటుంది. స్టడీ చేసిన తర్వాత దీంట్లో చాలా ఇబ్బందులున్నాయి, సాధ్యం కాదని చెప్పాను. కానీ మన ముఖ్యమంత్రి గారు దానిపై నిర్ణయం తీసుకున్న రోజున నాకు చాలా ఆనందం కలిగింది. ఆయన ఒక మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు సంతోషం కలిగింది.

12.40 (గౌరవ డెప్యూటీ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం ము. వహించారు)

అధ్యక్షా, ఈరోజు ఈ శాసన పరిషత్తులో ఉన్న ఇద్దరు మంత్రులూ, నేనూ, ముగ్గురమూ కూడా ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన వాళ్ళం. ఒక ప్రాజెక్టు యొక్క ప్రభావం అక్కడి ప్రజల మీద ఏ విధంగా ఉంటుందో చెప్పడానికి నేను ఈ విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఈరోజు ఇరిగేషన్ మంత్రిగా ఉన్నటువంటి శ్రీ హరీశ్ రావు గారు తోటవల్లి గ్రామంలో ఉండేవారు. వారి గ్రామంలో ఒక పెద్ద చెరువుండేది. ఆ చెరువు నిండా నీళ్ళుండేవి. ఆ నీళ్ళు ఆ గ్రామానికి కాకుండా, దాని చుట్టుప్రక్కల ఉండే మరో రెండు, మూడు గ్రామాలకు కూడా పారేవి. నేను పెద్దవల్లి గ్రామంలో

ఉండేవాడిని. మా అమ్మమ్మ గారు తోటపల్లి గ్రామానికి చెందిన వారు కావడంతో, నేను రెగ్యులర్ గా ఆ గ్రామానికి వెళ్తూ ఉండేవాడిని. వాళ్ళకు ఆ చెరువు నుండి నీళ్ళు వచ్చేవి కాబట్టి, మమ్మల్ని ఏ విధంగా చూసేవాళ్ళంటే, మీ ప్రాంతంలో పంటలు పండవు, మీ దగ్గర తొండలు గుడ్లు పెట్టేటువంటి పరిస్థితి ఉందంటూ, మమ్మల్ని సామాజికంగా చిన్న చూపు చూసేటువంటి పరిస్థితి అనాడు ఉండేది.

ఒక పది సంవత్సరాల తరువాత, మా గ్రామంతోపాటు, మన మంత్రి గారు ఈటల రాజేందర్ గారి ప్రాంతానికి ఎస్సారెస్సీ ప్రాజెక్టు నీళ్ళు వచ్చిన తరువాత, మళ్ళీ అదే తోటపల్లి గ్రామానికి నేను వెళితే, మమ్మల్ని గొప్పగా చూడడం మొదలుపెట్టారు. ఎందుకంటే, మాకు నీళ్ళు వస్తున్నాయి. వాళ్ళకేమో చెరువు ఎండిపోయింది. వాళ్ళకు నీళ్ళు లేని పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. రైతు భూమికి కావలసిన నీళ్ళు అందించినప్పుడు, అతనికి సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, విద్యాపరంగా, కల్చర్ పరంగా, అన్ని విధాలుగా పరిస్థితుల్లో మార్పు వచ్చేటువంటి అవకాశముంది.

అధ్యక్షా, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, కట్టినటువంటి ప్రధానమైన ప్రాజెక్టులలో నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు ఒకటి. ఈ ప్రాజెక్టుని 1955వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించి, 1967వ సంవత్సరం వరకు నిర్మించడం జరిగింది. అంటే దాదాపు 12 సంవత్సరాల పాటు ఆ ప్రాజెక్టుని నిర్మించడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి అయిన వ్యయం కూడా రూ.132.00 కోట్లు మాత్రమే. ఆ తరువాత ఎస్సారెస్సీ ప్రాజెక్టుని కట్టడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టును 1963వ సంవత్సరంలో ప్రారంభించి, 1977వ సంవత్సరం వరకు నిర్మించడం జరిగింది. దాదాపుగా 14 సంవత్సరాల పాటు ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరిగింది.

ఈరోజు దాదాపు రూ.80,500.00 కోట్ల వ్యయంతో నిర్మించబడుతున్న కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు, కేవలం ఒక సంవత్సరకాలంలో దాదాపు 50 శాతం మేర నిర్మాణాలను పూర్తి చేయడమనేది, దేశ చరిత్రలో 'సభూతో సభవిష్యత్' అనే విధంగా ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ముందుకు సాగుతోందని చెప్పక తప్పదు.

(సభలో సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

మూడు బ్యారేజీలు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అంతర్ రాష్ట్ర వివాదాలకు తావు లేకుండా ఉండేందుకు, మొట్టమొదటగా

ప్రక్కనున్నటువంటి రాష్ట్రాలతో అవసరమైన ఒప్పందాలు చేసుకొని ముందుకు పోవడం అభినందించాల్సిన విషయం. లైడార్ సర్వే ద్వారా నీటి లభ్యత విషయమై స్పష్టమైన అవగాహన కలిగించుకొని, నీటి లభ్యత ఎక్కువగా ఉన్న చోట్ల ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని చేపట్టేందుకు రీఆర్గనైజ్ చేసుకున్నటువంటి పరిస్థితి ఈరోజు ఉంది.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో దాదాపుగా 148 టీఎంసిల నీటిని, ప్రతి రోజూ, రోజుకు రెండు టీఎంసిల చొప్పున 90 టీఎంసిలను తీసుకుపోయే విధంగా డిజైన్ చేయడాన్ని ఒక గొప్ప విషయంగా చెప్పుకోవచ్చు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో కొన్ని యూనిట్ ఫీచర్స్ ఉన్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టులో నీటిని తీసుకెళ్ళేందుకు 81 కి.మీ. పొడవైన టన్నెల్స్ భాగమై, 139 మెగా వాట్ల సామర్థ్యం కలిగిన హయ్యస్ట్ కెసాసిటీ పంపింగ్ మిషన్స్ ఉపయోగించడం వంటివి ఈ దేశంలోనే కాదు, ఆసియా ఖండంలోనే ఎక్కడా లేవు. సాధారణంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అదనంగా క్రొత్త సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఎక్కడికక్కడ ఉపయోగించడం కూడా అభినందించదగ్గ విషయం.

ఒక ప్రాజెక్టును నిర్మించడానికి పెట్టే ఖర్చుతో మనకి వచ్చే లాభాన్ని పోల్చి చూసేందుకు కాస్ట్ బెనిఫిట్ రేషియోని చూడడం జరుగుతుంది. ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన కాస్ట్ బెనిఫిట్ రేషియో 1:1.55 గా ఉండడం అంటే, ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వలన చాలా మంచి బెనిఫిట్స్ లభిస్తాయని చెప్పుకోవచ్చు.

ఇప్పటికే అన్నారం బ్యారేజి 67 శాతం పూర్తవ్వడం, సుందిళ్ళ బ్యారేజి 54 శాతం పూర్తవడం, టన్నెల్ కు సంబంధించిన కాంక్రీట్ పనులు, రిటెయినింగ్ పనులు మినహా దాదాపుగా నూరు శాతం పనులు పూర్తవడం వంటి కార్యక్రమాలను ఇంత తక్కువ సమయంలో చేపట్టడం ఆశ్చర్యకరం. పూర్తిగా రాష్ట్ర బడ్జెట్ నుండి ప్రాజెక్టుని పూర్తి చేయడం కూడా మామూలు విషయం కాదు. రాష్ట్రంలోని ఆదాయ వనరుల నుండి ఒక పూర్తి స్థాయి ప్రాజెక్టుని నిర్మించిన చరిత్ర భారత దేశంలో ఇంత వరకు లేదు. ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు వలన కరీంనగర్, వరంగల్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్, మెదక్, నల్గొండ, ఖమ్మం వంటి ఆరేడు జిల్లాలకు సంబంధించిన ప్రజల ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితులు పూర్తిగా మారిపోతాయనే విషయాన్ని ఇక్కడ చెప్పుకోక తప్పదు.

గౌరవ సభ్యులు కర్నె ప్రభాకర్ గారు మాట్లాడుతూ 'తలాపునే గోదావరి' అనే విషయాన్ని చెప్పారు. ఇక్కడ మా

పరిస్థితి కూడా అదేవిధంగా ఉంది. ఈరోజుకు కూడా కొత్తగా ఏర్పడినటువంటి మా పెద్దపల్లి జిల్లా తలాపునే గోదావరి ఉన్నప్పటికీ, మళ్ళీ మేము అటువంటి పరిస్థితులనే ఎదుర్కోబోతున్నామేమో అనే బాధ మా పెద్దపల్లి జిల్లాకు సంబంధించినటువంటి రైతుల్లో ఉంది. ఈ కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు ఇంత పెద్ద ఎత్తున వస్తున్నప్పటికీ కూడా, అనుమానాలు, అపోహలు కొన్ని భయాలు, ఆందోళనలు మా పెద్దపల్లి జిల్లావాసుల్లో ఉన్న మాట వాస్తవం. ఎందుకంటే, మా ముందు నుంచే కాలువలు పోతున్నాయి, మా ముందు నుంచే టన్నెల్స్ పోతున్నాయి. కానీ, రివర్స్ పంపింగ్ ద్వారా ఎస్సారెస్సీకి పోయిన తరువాత, ఎస్సారెస్సీ ద్వారానే మాకు కెనాల్స్ ద్వారా నీళ్ళు వచ్చేటువంటి పరిస్థితి ఉంది. ఎస్సారెస్సీకి నిన్నటి దాకా టెయిల్ ఎండ్ గా ఉన్నటువంటి మా ప్రాంతం మళ్ళీ ఈరోజు కూడా ఎక్కడ టెయిల్ ఎండ్ గా మిగిలి పోతుందో, రోజుకి రెండు టిఎంసిల నీళ్ళు మా ముందు నుంచి పోతూ కూడా మళ్ళీ టెయిల్ ఎండ్ ప్రాంతంగా మిగిలిపోతామేమోనన్న భయం, ఆందోళన మా ప్రాంత రైతులలో ఉన్నది.

కాబట్టి, మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే, పత్తిపాక రిజర్వాయర్ కట్టడం వల్ల మాత్రమే పెద్దపల్లి జిల్లాకు చెందిన పెద్దపల్లి నియోజకవర్గానికి చెందిన ప్రాంతాలు, మంథని నియోజకవర్గానికి చెందిన కొన్ని ప్రాంతాలకు, రామగుండం నియోజకవర్గానికి చెందిన కొన్ని ప్రాంతాలకు పూర్తిస్థాయిలో న్యాయం జరుగుతుంది. ఆ విషయాన్ని మేము గౌరవ మంత్రి గారు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్ళాం. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా సానుకూలంగా స్పందించారు. వారి మీద మాకు ఆ నమ్మకం ఉంది. తప్పకుండా అది కూడా చేపడతారనే నమ్మకంతో, ఆ విషయమై ప్రత్యేకమైన దృష్టి సారించాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతూ, వారు చూపిస్తున్నటువంటి శ్రద్ధకి తెలంగాణ సమాజం మొత్తం కూడా, ముఖ్యంగా రైతాంగం మొత్తం కూడా గౌరవ మంత్రిగారితో పాటు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా ఆజన్మాంతం రుణవడి ఉంటుందని తెలుపుతున్నాను. 'జబ్ తక్ సూరజ్, చాంద్ రహీగా, తబ్ తక్ కేసిఆర్ జీకా, హరీశ్ రావ్ జీకా నామ్ రహీగా'.

(సభలో సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

ఆ విధంగా ఈ ప్రాజెక్టులను చేపట్టడం ద్వారా, వాళ్ళ యొక్క మార్కుని ప్రజల మనసులో ముద్రించుకున్నారని ఈ సభ ద్వారా తెలియజేస్తూ, నాకీ అవకాశమిచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్లు:- అధ్యక్షా, నాకీ అవకాశమిచ్చినందుకు ప్రపథమంగా తమరికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు తెలంగాణ జీవనాడి. దేశమే అబ్బుర పడేలా శరవేగంగా ప్రాజెక్టు పనులు నడుస్తున్నాయి. లక్ష్మీపూర్ టన్నెల్, నర్సేపూర్ మహా అద్భుతం. దేశంలోనే గొప్ప ప్రాజెక్టుగా ఈ ప్రాజెక్టు సరికొత్త చరిత్ర సృష్టిస్తుంది. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా కెసిఆర్ గారి సంకల్పం, గౌరవ మంత్రివర్యులు హరీశ్ రావు గారి శ్రమలకు తగ్గ ఫలితం లభిస్తుంది.

అధ్యక్షా, గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉండగా మేము శాసన మండలిలో ఉన్నాం. వాళ్ళు 2008లో ప్రాణహిత-చేపళ్ళకు శంఖుస్థాపన చేసి, నాలుగు సంవత్సరాల లోపల పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ప్రాజెక్టు ఒక దగ్గర, కాలువలు ఒక దగ్గర. ఆ రకంగా పనిచేస్తూ, ఎంతసేపూ అంతర్ రాష్ట్ర వివాదాలు ఉన్న దగ్గరే తెలంగాణలో ప్రాజెక్టులు పెట్టి, కేవలం బడ్జెట్ లో అంకెలు చూపించారు తప్ప, పని మాత్రం జరగలేదు. ఎంతసేపూ మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్ లు తీసుకోవడానికే ఆ ప్రభుత్వం పని చేసింది తప్ప, ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలనే చిత్తశుద్ధి ఆ ప్రభుత్వంలో లేదు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో మిడ్ మానేరు ప్రాజెక్టును కూడా నిర్లక్ష్యం చేశారు.

ప్రధానంగా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, సమర్థవంతమైన హరీశ్ రావు గారికి బాధ్యతలు అప్పజెప్పి, ఇరిగేషన్ పైన ఒక స్టడీ చేసి, అసెంబ్లీలోనే వారు పవర్ పాయింట్ ప్రెజెంటేషన్ చేశారు. దానిని కాంగ్రెస్ వాళ్ళు బహిష్కరించారు. వాళ్ళకు ఏమైనా సందేహాలుంటే అడగవచ్చు. కానీ, వారు ఆ రకంగా అడగకుండా ఇవాళ ఎంతసేపూ ప్రాజెక్టుల మీద విమర్శలు చేస్తూనే ఉన్నారు.

అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులతో సిద్ధిపేట జిల్లాలో రెవ్యూ అయిన తరువాత, మల్లన్న సాగర్, కడెం ప్రాజెక్టును స్వయంగా చూడడం జరిగింది. ఆరోజు గౌరవ మంత్రివర్యులు పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి గారు మరియు ఎమ్మెల్సీ వి.జి.గౌడ్ గారు ఒక వెయ్యి మంది రైతులతో నిజామాబాద్ జిల్లా నుంచి వచ్చి అసలు ఈ మల్లన్న సాగర్ టన్నెల్ పనులు జరుగుతున్నాయని అంటున్నారు, ఏవిధంగా జరుగుతున్నాయని వాళ్ళు చూశారు. నిజామాబాద్ లో ఉన్న వాళ్ళకు ప్రాజెక్టు పనులు ఏమేరకు నడుస్తుంటాయి, పత్రికల్లో ఇట్లనే వార్తలు వస్తుంటాయి అనే ఆలోచన వారికి ఉన్నది. ఆ ప్రాజెక్టు పనులను చూసిన మేమంతా కూడా అబ్బుర పడిపోయాము. ఏ రకంగా 95 శాతం టన్నెల్

వర్క్స్ పూర్తయ్యాయి. అంటే, ఒక నమ్మకం. ఇప్పుడు ఇంతకుముందు గౌరవ బిజెపి సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును చూసేందుకు మాతో కలిసి వచ్చారు కాబట్టి, కళ్ళకు కట్టినట్లు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును చూశారు కాబట్టి, ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనులను వారు ప్రశంసించడం జరిగింది. అందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను.

గతంలో ఎన్నో సార్లు ప్రతిపక్షాల వారితో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, నీటిపారుదల శాఖామంత్యులు కూడా చెప్పారు, మీరు కూడా వెళ్ళి ప్రాజెక్టుని సందర్శించండి, పనులు ఏవిధంగా నడుస్తున్నాయో చూడండి, అనవసరంగా ప్రాజెక్టులకు అడ్డుపడకండి అని చెప్పడం జరిగింది. మాకు సంతోషం కలుగుతోంది. మా గౌరవ చైర్మన్ గారు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు విజిట్ పెట్టినప్పుడు చైర్మన్ గారు, డిప్యూటీ సీఎం మహమూద్ అలీ గారు, వేమందరం కూడా ఆ ప్రాజెక్టుని సందర్శించినప్పుడు మా కళ్ళలో సంతోషం. ఎందుకంటే రోజూ వింటున్నాం. రోజూ టీవీలలో చూస్తున్నాం. పత్రికలలో చూసి మాట్లాడుతున్నాం. కానీ, స్వయంగా ఆ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును చూసినప్పుడు, ఎంతో ఆనందం. చూసిన తరువాత మేమందరం కలిసి చర్చించుకుంటే, నిజంగా ప్రాజెక్టు నిర్మాణం మహద్భుతం.

గౌరవ చైర్మన్ గారు ఇదే ఛైర్మన్ నుండి చెప్పారు. ఇప్పుడే కర్నె ప్రభాకర్ గారు కూడా చెప్పారు. ఎవరైనా కళ్ళు ఉన్నప్పుడు ప్రాజెక్టులను నిర్మించేటప్పుడే చూడాలి. ప్రధానంగా కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును చూడకపోతే, వారు కొంత కోల్పోయినట్టే అనే విషయాన్ని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఆ రకంగా పనులు జెట్ స్పీడుతో నడుస్తున్నాయి. రోజుకు 4000 క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీట్ పనులు నడుస్తున్నాయి. రోజుకు 2 లక్షల సిమెంటు బస్తాలు వినియోగించబడుతున్నాయి. మా జనగాం ప్రాంతంలో ఒకసారి మంత్రి హరీశ్ రావు గారు వచ్చి ఆ వివరాలను చెప్తుంటే, అంత శరవేగంగా అక్కడి పనులు నడుస్తున్నాయా అని అక్కడి ప్రజలు ఉబ్బితబ్బిబ్బి పోతున్నారు.

తెలంగాణ పోరాటమే, నీళ్ళు, నిధులు, నియామకాల కోసం జరిగింది. అందులో ప్రధానమైన నీళ్ల కొరకు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. అదే విధంగా రంగనాయక్ చెరువును కూడా బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి చేసుకుంటూ, ఒక టూరిజం స్పాట్ గా చేస్తున్నారు. లక్ష్మీసాగర్ టన్నెల్ మహద్భుతం.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో పనులు ఏవిధంగా జరుగుతున్నాయనే వివరాలను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు

ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు వారెక్కడున్నా చూసుకునే అవకాశం ఉంది. గౌరవ నీటి పారుదల శాఖామంత్యులు హరీశ్ రావు గారు వారి మొబైల్ లోనే ఈ రోజు ఏ పని నడుస్తోందని చూసుకునే విధంగా వారికి పూర్తి వివరాలు వస్తూ ఉంటాయి. ఎక్కడెక్కడా అంతరాయం జరిగిందంటే, తక్షణమే పని ఎందుకు అవుతలేదు అని అడిగి తెలుసుకోగలుగుతున్నారు.

ప్రాణహిత-చేవెళ్ళకు మేము డిజైన్లు తయారు చేశాం కదా, మీరు ఎందుకు రీ-ఇంజనీరింగ్ చేస్తున్నారు అని ప్రతిపక్షాల వారు పలుమార్లు అడుగుతున్నారు. రిజర్వాయర్ సామర్థ్యాన్ని ఎంతకు పెంచారు? ఎందుకు పెంచారు? మొత్తం కాలువల పొడవెంత? రిజర్వాయర్లు ఎన్ని? వాటి సామర్థ్యం ఎంత? మేడిగడ్డ, అన్నారం, నుందిళ్ళ బ్యారేజీలకు ఎన్ని గేట్లు ఉంటాయి? తమ్మిడిహట్టి నుండి మేడిగడ్డకు ఎందుకు మార్చబడింది? మల్లన్న సాగర్ రిజర్వాయర్ ను 50 టీఎంసిల సామర్థ్యంతో కడుతున్నారు, నది లేని చోట రిజర్వాయరు ఎందుకు కడుతున్నారు? అంటూ ప్రతిపక్షాలు విమర్శలు చేస్తున్నాయి. ఆ విమర్శలన్నింటికీ గౌరవ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసి ఉంది.

అదే విధంగా ఈ ప్రాజెక్టుల పైన ప్రతిపక్షాల వారు ఎన్నో లెక్క లేనన్ని కేసులేశారు. అసలు ఎన్ని కేసులేశారు? ఏమైనా కేసులను కొట్టేశారా? ఇంకేమైనా కేసులు మిగిలి ఉన్నాయా? అనే వివరాలతోపాటు, గోదావరి నదిలో కడుతున్న బ్యారేజీలలో ఎన్ని కిలో మీటర్ల మేరకు నీటి నిల్వ ఉన్నదనే వివరాలను కూడా గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పోలవరానికి జాతీయ హోదా ఇచ్చినట్లుగానే, మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకి కూడా జాతీయ హోదా ఇవ్వవలసిన అవసరముంది. గౌరవ సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారు మొన్న సభలో మాట్లాడుతూ, ఈ విషయంలో నేను చొరవ తీసుకుంటానని చెప్పారు. మీరు స్వయంగా ఈ ప్రాజెక్టుని చూశారు కాబట్టి, మీ ప్రధాన మంత్రితోగానీ మీ పార్టీ పెద్దలతోగానీ మాట్లాడి జాతీయ హోదా ఇప్పించడానికి కృషి చేయవలసిందిగా వారిని కోరుతున్నాను.

మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం, మన ముఖ్యమంత్రి గారు, మన ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రి గారు తెలంగాణను కోటి ఎకరాల మాగాణి చేసే లక్ష్యంతో, ప్రాజెక్టులను, రిజర్వాయర్లను నిర్మించేందుకు నిరంతరం కృషి చేస్తూ పనులు చేయిస్తున్నారు.

ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు భాను ప్రసాద రావు గారు చెప్పినట్లు, గతంలో పరిస్థితులను చూస్తే, ఎక్కడ చూసినా కూడా కరువు కాటకాలే. మా జనగామ నియోజకవర్గంలో గత 30 ఏళ్ళుగా ఇప్పటి వరకు వర్షం పడలేదు. మాది క్రానిక్ డ్రాట్ ప్రాన్ ఏరియా. అయినప్పటికీ కూడా గోదావరి నుంచి జలాలను తీసుకువచ్చి, ప్రతి ఎకరంలో కూడా పంట పండించుకోవడం జరిగింది. మొన్న దసరా పండగ సమయంలో, 30 సంవత్సరాలుగా బీడుగా ఉన్న భూముల్లో వేసిన పంటకు బ్రహ్మాండమైన ఈడ్ వచ్చింది.

1.00 | వచ్చిన దిగుబడికి పౌర సరఫరాల శాఖ ద్వారా మంచి
మ. గిట్టుబాటు ధర కూడా వచ్చింది. ఆ రకంగా రైతుల కళ్ళలో ఆనందం చూస్తున్నాము. లద్దనూరు రిజర్వాయర్ కు మరియు జనగామ నియోజకవర్గంలో కన్నెమనేని రిజర్వాయర్లను గౌరవ మంత్రి వర్యులు శ్రీ టి.హరీష్ రావు గారు క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి అక్కడి సమస్యలను తెలుసుకొని, ప్రాజెక్టుల ప్రాంతంలోనే అధికారులతో రెవ్యూ చేసి మొన్ననే మార్చి 10వ తేదీన లద్దనూరు మరియు జనగామ నియోజకవర్గంలో కన్నెమనేని రిజర్వాయర్లకు నీరు తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ రిజర్వాయర్లు నిర్మించి దాదాపు 10 సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికీ గతంలో ఎప్పుడూ ఒక్క చుక్క నీటికి నోచుకోని వైనం. అక్కడంతా కూడా కరువు మండలాలని, నా బిడ్డ బ్రతుకు బాగుపడదనే ఉద్దేశంతో గతంలో ఆ మండలాల క్రింద ఉన్నటువంటి గ్రామాలకి ఎవరూ పిల్లనిచ్చేవారు కాదు. అక్కడ కాఫర్ డ్యామ్ ఉంది. అందులోనుంచి రిజర్వాయర్లు నింపుతున్నారని ఎవరికీ తెలియదు. దాంతో అక్కడి రాజకీయ నాయకులు కూడా ఎక్కడి నుండి నీరు వస్తుందని అనేవారు. చేర్యాల దగ్గర ఉన్నటువంటి రిజర్వాయర్ ద్వారా మా దగ్గర ఉన్నటువంటి చెరువులు నింపడం జరుగుతోంది.

గౌరవ మంత్రివర్యుల క్షేత్రస్థాయి ప్రాజెక్టుల పర్యటనల విషయంలో తరచుగా వార్తా పత్రికల్లో వస్తున్నప్పటికీ, సభ ద్వారా తెలంగాణ ప్రజానీకానికి అందరికీ కూడా ఈ ప్రాజెక్టు విశేషాలు తెలియాలన్న అవసరం ఉంది. గతంలో కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం పార్టీలు ఏమి చేశారు, ఇప్పుడు తెలంగాణ అంతా కూడా ఏ రకంగా జల కళ ఉట్టిపడుతుందనేది ప్రజలకు తెలియాలన్న అవసరమున్నది. అందుకు తగ్గట్లుగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన, గౌరవ మంత్రివర్యులైతే బుల్లెట్ లాగా ఎక్కడ చూసిన అతనే పని చేస్తున్నాడు. మొన్న ఉగాది పండుగ రోజు కూడా కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టును సందర్శించారు. ప్రాజెక్టులో పని

చేసే అధికారుల్లో గానీ, కార్మికుల్లో గానీ ఎక్కడ నిరుత్సాహం కనిపించలేదు. ఎవరు వెళ్ళినా వారంతా బాగా రిసీవ్ చేసుకొని ప్రాజెక్టుల గురించి వివరిస్తున్నారు. నేను కూడా గౌరవ మంత్రివర్యులతో కొన్ని ప్రాజెక్టులు సందర్శించడం జరిగింది. ఏరోజు ఏ పనులు నడుస్తున్నాయి, గడచిన రోజుల్లో ఏ పని జరిగింది, రాబోయే రోజుల్లో ఏ పని చేయాలనేది ప్రాజెక్టుల సైటు వద్ద క్లియర్ గా వ్రాసి ఉండడం గమనించడం జరిగింది. నిజంగానే ప్రాజెక్టు పనులు చాలా బ్రహ్మాండంగా నడుస్తున్నాయనే మాట ప్రతివక్ష సభ్యులు కూడా గమనించడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ డెప్యూటీ లీడర్ అయినటువంటి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు మేడిగడ్డ ప్రాజెక్టును చూసి ఆశ్చర్యాన్ని వెలిబుచ్చారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు వారి సమక్షంలోనే మేడిగడ్డ మొదటి గేటు పెట్టించడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారు ఎప్పుడు చూసినా నీళ్ళ కొరకు తహతహలాడుతారని గౌరవ ప్రధాన మంత్రి గారు స్వయంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆవిధంగా కార్యదీక్ష ఉన్నటువంటి శ్రీ టి.హరీష్ రావు గారికి ఆ బాధ్యత అప్పగించడం జరిగింది. ప్రధానంగా ఉత్తర తెలంగాణ సస్యశ్యామలం అయ్యే అవకాశం ఉంది. కరువు జిల్లా అయినటువంటి నల్గొండ ప్రాంతానికి కూడా నీరందే అవకాశం ఉంది.

ఆఖరుగా బచ్చన్నపేట మండలం గురించి చెప్పాలి. గౌరవ మంత్రివర్యులు గతంలో బచ్చన్నపేట మండలంలో బ్రిగేడియర్ గా పని చేయడం జరిగింది. జనగామ జిల్లాలోని ఆరు మండలాలకు నీటి ఆయకట్టు లభిస్తున్నప్పటికీ, బచ్చన్నపేట మండలానికి మాత్రం నీరందడం లేదు. కాశేశ్వరం నీరు సిద్ధిపేట నుండి ఆలేరు, భువనగిరి, బస్వాపూర్ కు నీరు పోతుంది. అదేవిధంగా కాశేశ్వరం నీరు బచ్చన్నపేట మండలానికి కూడా వచ్చేవిధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్యారా గౌరవ మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను. నాకు మాట్లాడేందుకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. జై తెలంగాణ, జై కెసిఆర్.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్:- అధ్యక్షా, ఏకైక లక్ష్యంతో తెలంగాణ ప్రజలంతా ఒక్కటై పార్టీలకు, కులాలకు, మతాలకు అతీతంగా, ప్రజా సంఘాలు, కుల సంఘాలు, ఉపాధ్యాయ, ఉద్యోగులు, గెజిటెడ్ అధికారుల సంఘాలు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమం జరిగిందే నీళ్ళపైన. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్ లో కేటాయించబడిన నీటిని ఉమ్మడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వాలు సరిగ్గా వినియోగించుకోలేక, సరిగా వినియోగించుకోలేక అన్న మాట కంటే ఆ సీమాంధ్ర పాలకుల కుట్రపూరిత ఆలోచనలతో ఈ ప్రాంతంలో ప్రాజెక్టులు నిర్మించక, లిఫ్టులు పెట్టక ఈ ప్రాంత రైతాంగాన్నంతా కూడా కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాలు సర్వ నాశనం చేశాయి.

తెలంగాణ ప్రజల అభీష్టం, ఆకాంక్ష మేరకు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకున్న తరువాత ప్రజల ఆశీస్సులతో తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చింది. కెసిఆర్ గారి నాయకత్వంలో ఉద్యమంలో కీలక పాత్ర పోషించినటువంటి ఆరడుగుల బుల్లెట్ అయినటువంటి శ్రీ టి.హరీష్ రావు గారు నీటి శాఖా మాతృకు అయిన తరువాత సమస్యలు తెలిసినటువంటి వ్యక్తులుగా, ఆ సమస్యల పట్ల బాధ్యత కలిగినటువంటి వ్యక్తులుగా, ఎక్కడైతే రైతాంగం విలవిలలాడిందో, ఎక్కడైతే రైతాంగం నష్టపోయిందో, ఎక్కడైతే రైతాంగం క్షుణ్ణం ఆ రైతాంగం కష్టాలు నివారించాలని, ఆ కన్నీళ్లను తుడవాలి, బీడుపడ్డ భూముల్లోకి సాగునీటిని తీసుకువచ్చి ఇచ్చినప్పుడు మాత్రమే తెచ్చుకున్న తెలంగాణ స్వార్థకత అవుతుందన్న ఒక దృఢ సంకల్పంతో ఈరోజు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం శరవేగంగా జరుపుతున్నారు. అందులో భాగమే ఇవాల్టి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు దాదాపు 37,89,000 ఎకరాలకు సాగునీరు అందించే ప్రాజెక్టు. కోటి ఎకరాలకు నీళ్లందిస్తామని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినప్పుడు కోటి ఎకరాలకు ఎక్కడినుండి నీళ్లస్తారని ప్రతిపక్షాలు పోషన చేశాయి. ఉద్యమం జరిగినప్పుడు మన అంచనాలు కూడా చాలా తక్కువగా ఉండేది. ఉద్యమం జరుగుతున్నప్పుడు, హైదరాబాద్ రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పుడు హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలోని నీటి ఆయకట్టు కేవలం 25 లక్షల ఎకరాలు. అప్పుడున్నటువంటి కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం 10, 12 లక్షల ఎకరాలకు కూడా నీరందించకుండా 20 లక్షల ఎకరాలకు నీరందిస్తామని చెప్పి తెలంగాణ ప్రజల్ని మభ్య పెట్టడం జరిగింది.

12 లక్షలు కాదు, 25 లక్షలు కాదు కోటి ఎకరాలకు సాగునీరు అందించి తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేసే దిశగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, గౌరవ నీటిపారుదల శాఖ మంత్రివర్యులు ప్రణాళికాబద్ధంగా ముందుకుపోతున్నారు. ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారానే దాదాపు 37, 38 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించే ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసుకొని శిలాఫలకాలకే పరిమితం చేయలేదు.

ఉద్యమం జరుగుతున్నప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతానికి నీరిచ్చేందుకు పోలవరం ప్రాజెక్టుకు శంఖుస్థాపన చేయడం జరిగింది. ప్రాజెక్టుకు అనుమతులు లేకుండా, ప్రక్క రాష్ట్రమైన మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో ఒప్పందం చేసుకోక ఉద్యమ తాకిడికి తట్టుకోలేక ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు ఇక్కడ శంఖుస్థాపన చేయడం జరిగింది. కేవలం పునాది రాయి వేసి, ప్రాజెక్టు నిర్మాణ వసులు చేయకుండా కాలువలు త్రవ్వారు. తమ్మిడిహట్టి దగ్గర కొలాల మండలంలో ప్రాజెక్టు ఉంటే, కాలువలు కన్నెపల్లి దగ్గర త్రవ్వారు. పోలవరం నిర్మించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో, మన కళ్లనీళ్లు తుడిచేందుకు మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్ లు ఇచ్చి, అందులో 10 శాతం కమీషన్లు తీసుకునేందుకు తమ్మిడిహట్టి ప్రాజెక్టుకు శిలాఫలకం వేశారు. శిలాఫలకం వేసి కాలువలు త్రవ్వతున్న సమయంలో మహారాష్ట్రలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉండేది. మీరు అనుమతులు లేని ప్రాజెక్టులపైన కాలువలు త్రవ్వతున్నారు, మీరు ఖర్చుచేసే ప్రతిపైసా కూడా వ్యర్థం అవుతుందని అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి గారికి మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. కానీ, దానికి ఇక్కడ నుండి స్పందన లేదు. అప్పుడు కేంద్రంలో, మహారాష్ట్రలో, అప్పటి ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలే ఉండేవి. తెలంగాణ రైతాంగానికి గానీ, ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లా రైతాంగానికి గానీ, కరీంనగర్ జిల్లా రైతాంగానికి గానీ నీళ్లిచ్చే ఉద్దేశ్యం అప్పటి కాంగ్రెస్ పార్టీకి గనుక ఉండేదుంటే వారిని ఒప్పించి, మెప్పించి ఆ ప్రాజెక్టును ఎందుకు పూర్తి చేయలేదని కాంగ్రెస్ పార్టీ వారిని అడుగుతున్నాను.

కానీ, ఈరోజు నీళ్లిచ్చే ఉద్దేశ్యంలో భాగంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు ప్రక్క రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారైన శ్రీ షర్మిష్ఠి గారిని ఒప్పించి, మెప్పించి చాణక్య రీతిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క మధ్యవర్తిత్వం లేకుండా మనకు కావాల్సినటువంటి ఒప్పందాలు చేసుకున్నటువంటి ఘనత తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ కమిటీమెంట్ తో ఈరోజు తెలంగాణ రైతాంగానికి ఏవిధంగా సాగునీరు ఇస్తాం, ఈ తెలంగాణ రైతాంగం ఆత్మహత్యలకు పాల్పడకుండా వారిని ఏవిధంగా కాపాడుకోగలుగుతామనే చిత్తశుద్ధితో వని చేస్తున్న ప్రభుత్వం ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం. నా 27 సంవత్సరాల రాజకీయ చరిత్రలో ఎంతోమంది మంత్రులను చూడడం జరిగింది. గతంలో తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వాలను చూడడం జరిగింది. రిజర్వేషన్ల కారణంగా నేను చట్టసభలకు ఆలస్యంగా వచ్చాను. కానీ, అనుభవం మాత్రం ఉంది.

గతంలోని మంత్రులకు కేవలం సచివాలయంలోని వారి కార్యాలయాలు, ఏసీ రూములు, మంత్రుల బంగళాలు, వారి ఊరు తప్పితే, వారి శాఖలపై సమీక్షలు చేయడం గానీ, శాఖల్లో జరుగుతున్న అభివృద్ధిని గానీ ఏ రోజున కూడా చూసిన పాపాన పోలేదు. ఆరోజు వారు మంత్రులు కాకముందు నల్లగా ఉన్నటువంటి వారు సంవత్సరం తరువాత తెల్లగా నిగ, నిగలాడిపోయేవారు. ఇంత సుఖాలు ఉంటాయా అని ఆరోజు వారిని చూస్తుంటే నాకు ఈర్ష్యగా అనిపించేది. కానీ, ఈరోజు మా మంత్రులను చూస్తుంటే జాలి అనిపిస్తుంది. మంచిగా తెల్లగా ఉన్నటువంటి మా మంత్రులు వారికి కేటాయించిన శాఖల పనుల్లో ప్రతిరోజు 24 గంటలు తిరిగి, తిరిగి మానిటరింగ్ చేసి ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో నల్లగా మారిపోయారు. ఉగాది పండుగ భార్య, పిల్లలతోటి చాలా సంతోషంగా జరుపుకునే పండుగ. కానీ, నా కుటుంబ సభ్యుల కంటే, నా కాన్దాన్ కంటే తెలంగాణ ప్రజలకు నీళ్ళిచ్చే కాళేశ్వరం ప్రాజెక్ట్ ముఖ్యమని చెప్పి ఉగాది పండుగ అని కూడా లెక్క చేయకుండా ఆరోజు సైట్ డ్రెస్ వేసుకొని చిత్తశుద్ధితో కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును పర్యవేక్షించడం జరిగింది. అటువంటి మంత్రివర్గులు మన రాష్ట్రానికి దొరకడమనేది మన అదృష్టం.

తెలంగాణ ప్రాంతంలో దసరా పండుగ చాలా పెద్ద పండుగ. గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోని తెలంగాణ మంత్రులు దసరా పండుగను దసరా, దూసరా, తీసరాగా మూడు రోజులు జరుపుకునే వారు. దసరా రోజు దసరా, రెండవ రోజు తెల్లవారి దూసరా, దూసరా రోజు కూడా దిగకపోతే తీసరా. ఇలా గతంలో తెలంగాణ మంత్రులు మూడేసి రోజులు పండుగలు చేసుకునే వారు.

రానున్నది వేసవి కాలం. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణమయ్యే ప్రాంతమంతా 48, 49, 50 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రతలు ఉంటాయి. వేలాదిమంది కార్మికులు అక్కడ మూడు పిట్టలల్లో పని చేస్తున్నారు. వారు ఎండ తీవ్రతను తట్టుకునేందుకు ఏవైనా ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవ మంత్రివర్గులను కోరుతున్నాను. జైపూర్, చెన్నూర్ మండల ప్రాంతంలోని సాగుకు అనువైనటువంటి కొంత భూమి అన్నారం బ్యారేజ్ క్రింద ముంపుకు గురైంది. అక్కడి ప్రజలు భూములు ఇవ్వని సందర్భంలో గౌరవ మంత్రివర్గులు కలెక్టర్ గారికి ఆదేశాలివ్వగా, కలెక్టర్ గారు నాదగ్గరకు వస్తే అక్కడి రైతులను కన్విన్స్ చేసి ఆ భూములను ఇప్పించడం జరిగింది. అన్నారం బ్యారేజ్ వద్ద రెండు లిఫ్టులు గనుక ఏర్పాటు చేసినట్లయితే జైపూర్, చెన్నూరు

మండలాల్లోని దాదాపు 50వేల ఎకరాల అదనపు ఆయకట్టు సాగులోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి, దయచేసి గౌరవ మంత్రివర్గులు రెండు లిఫ్టులు ఏర్పాటు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్యారా మంత్రివర్గులను కోరుతున్నాను.

దేశంలోని ఇంజనీర్లు, కాంట్రాక్టర్లంతా కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని చూసి మెచ్చుకోవడం జరుగుతోంది. ప్రతిపక్ష సభ్యులు కూడా ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని మెచ్చుకోవడం జరిగింది. ఈరోజు కేసిఆర్ గారు, హరీష్ రావు గారు పుట్టిందే కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కోసమని తెలియజేస్తున్నాను. సూర్య - చంద్రులు ఉన్నంతవరకు కేసిఆర్, హరీష్ రావు గార్లను ప్రజలు మరచిపోరని గౌరవ సభ్యులు శ్రీ టి. భానుప్రసాద రావు గారు చెప్పడం జరిగింది. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నిర్మించినందుకు తెలంగాణ ప్రజలు కేసిఆర్ గారికి మరియు హరీష్ రావు గారికి ఋణపడి ఉంటారని నేను అనడం కాదు గానీ, ప్రాజెక్టు సైటు వద్ద కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుడు ఆఫీది రికార్డులో అన్న మాటలుగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఈనిధంగా అందరూ మెచ్చుకుంటున్నటువంటి, అందరికీ సంతృప్తినిస్తున్నటువంటి, తెలంగాణ రైతంగానికి నీళ్ళిచ్చే ప్రాజెక్టును శరవేగంగా నడుపుతున్నటువంటి ఈ ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ సీటిపారుదల శాఖా మాత్యులు శ్రీ టి.హరీష్ రావు గారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి సహకరిస్తున్నటువంటి కార్మికులకు, అధికారులందరికీ పేరు, పేరునా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జై తెలంగాణ.

SRI SYED AMINUL HASAN JAFRI (LOCAL BODIES - HYDERABAD):- I thank the Chairman Sir for giving me this opportunity to speak on the Short Discussion on Kaleshwaram Project.

Sir, under the leadership of our Chairman Mr. Swamy Goud a team of the Members of this house has visited the Kaleshwaram Project for two days and the delegation comprised the Members of TRS Party, BJP Party, Congress Party and also my party. We have seen the works which are going on at a rapid pace at Medigadda, Annaram and Sundila. We have seen the works which are going on in the barrages as also the lifts, pump houses as also the tunnel works that are going on near the Mid-Manair Dam. We have seen these things for ourselves and we feel that progress of the works

is quite rapid and we are sure that the partial benefits would start flowing from the forth-coming monsoon. So, we have seen the works with our own eyes and we feel that it is a dream project which is getting translated into reality. Thanks to the vision and hard work of the CM Saab as also Mr. Harish Rao.

So, the thing is sir the note which has been provided to us did not provide all the information, it is quite sketchy and I feel that for a project of this magnitude, a comprehensive note should have been provided and we could have seen the various aspects of the project in that perspective. So in the absence of detailed information, I would like to pose several questions to Minister Saab for his reply.

The first issue is how this project is different from the Pranahita and Chevella which was envisaged earlier. The second issue is; what is the total allocation of Godavari waters to the state and what is the utilization of Godavari water under the existing and proposed projects and what is the quantum of water which would be utilized under the Kaleshwaram project and how this utilization under Kaleshwaram Project is different from utilization which was envisaged under the Pranahita and Chevella Project. The third issue is the total cost of this project compared to the earlier projects as Pranahita and Chevella and what is the total expenditure incurred so far i.e., before 2014 and in the last 4 financial years.

I would also like to know as to how many barrages, canals and lifts are envisaged under this project. The total details have not been furnished to us and what are the components of our 30 TMC water supply for the twin cities of Hyderabad and Secunderabad or which barrages or which reservoirs envisaged for supplying this 30 TMC water for Hyderabad and another 16 TMC for industrial use and next thing is what are the existing projects which could be stabilized under this and what is the current status of this subject. Sir next question is how much quantum of power is required for the Kaleshwaram lifts and how much of this could be met from the Hydel Generation Capacity on the project itself and sir, lastly the total extent of lands required for the project under various components and the extent of land which has

already been acquired so far and the thing is sir what is the time frame for the completion of all the works under this project.

I would have appreciated if the Minister had given us a comprehensive note and the thing is sir the problem we have been facing is that the state has been allocated a huge quantity of Godavari waters but the existing projects which have been there on the river Godavari, they are not getting adequate flows from neighboring states that is the problem with the SRSP, it has not been able to get waters to its capacity in the last few years and with the result that there is not enough water in SRSP to irrigate the lands which are envisaged under the Stage I & II.

In respect of Nizam Sagar Project also due to Siltation there is lack of inflows. This project has also not been able to supply water to the Ayacut and the Mid-Manair Dam and Upper Manair Dam the inflows has been quite less so the thing is that with this it would be possible to transfer some of the water through the canals or through the lifts to the existing projects and i.e., how this project is going to stabilize the existing projects.

I would request Minister Saab to reply all the points which have been raised by me and I once again compliment him for the works which are going on under this project in various districts under various components. Thank you Sir.

శ్రీ ఫారూక్ హుసేన్ (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు మీద మాట్లాడే అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మొట్టమొదట గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కెసిఆర్ గారికి, సాగునీటి శాఖ మంత్రి శ్రీ హరీష్ రావు గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఎక్కువ రోజులు అధికారం చెలాయించిన పార్టీలు ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాకూడదనే ఉద్దేశంతో ఎన్నో అడ్డు పుల్లులు వేయడం జరిగింది.

అమౌంట్ ఎవరు వేశారు, ఎవరి బ్యాంకు ఖాతాల నుండి ఎవరి అకౌంటులోకి వెళ్లింది, ఎవరు వకీలుతో మాట్లాడారో మొత్తం సమాచారం హరీష్ రావు గారి దగ్గర ఉన్నది. నేనైతే రైతు బిడ్డని కాదు, పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు రైతు బిడ్డ. మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమానికి సభ్యులు శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు ఒక నెల జీతం విరాళంగా అందించడం

జరిగింది. మరుసటి రోజు నేను కూడా ఒక నెల జీతం ఇవ్వడం జరిగింది. నేను గ్రామాలు తిరుగుతాను, ప్రజలు, రైతుల వద్దనే ఉంటాను. ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో రిజల్టు రాకముందే రైతులు చాలా సంతోషపడుతున్నారు.

మేము ఆ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఒక నెల జీతం ఇచ్చినందుకు మమ్మల్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులే కాదు దేశ నాయకులు కూడా మందలించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా దిగ్విజయ్ సింగ్ గారు హైదరాబాద్ కు వచ్చినప్పుడు మా ఇద్దరిని పిలిపించి, అయ్యా, ఏమి సంగతి! మీరు అపోజిషన్ లో ఉన్నారా, అధికారంలో ఉన్నారా, అని మాట్లాడినప్పుడు, ఏ విషయం గురించి మాట్లాడుతున్నారని అడిగితే మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమానికి కేసిఆర్ గారికి నెలం జీతం ఎట్లా ఇచ్చారు? మీ ఊరు వాళ్లు ఇచ్చారా? లేకపోతే మీ వాళ్లు ఎవరైన ఇచ్చారా అని అడగడం జరిగింది. అప్పుడు నేను, ఈ మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం వల్ల రైతులు చాలా సంతోషంగా ఊళ్లో పండుగ చేసుకుంటున్నారు, వారి సంతోషం కోసమే ఇవ్వడం జరిగింది అంటే,

میں نے دیکھا ہے کہ آپ نے اس کے لئے ایک ایکشن پلان بنایا ہے۔

అక్కడి నుండి వచ్చేశాను. పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాత్రం అక్కడే ఉన్నారు. నేను మంచికి మంచి చెబుతా, చెడుకు చెడు చెబుతాను. ఇవ్వాలి కేసిఆర్ గారు, హర్షిష్ రావు గారు అటువంటి మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నందుకు వారికి సభాముఖంగా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇవ్వాలి కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు విషయంలో కేసిఆర్ గారు, హర్షిష్ రావు గారు మంచి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నందుకు చరిత్రలో వారి పేర్లు సువర్ణాక్షరాలతో రాయబడతాయి. సభ్యులు శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు 20 సంవత్సరాలు రాజకీయ జీవితంలో ఉన్నారు. నా 40 సంవత్సరాల రాజకీయ జీవితంలో వాస్తవంగా ఈరోజు మెపిస్ లెక్క పనిచేస్తున్నటువంటి హర్షిష్ రావు గారు లాంటి మంత్రిని నేను ఇంతవరకు చూడలేదు. ఆయన ఇక్కడ సభలో ఉన్నారని నేను చెప్పడం లేదు. నిన్న, మొన్న కూడా వారు లేనప్పుడు నేను మాట్లాడడం జరిగింది. పండుగలు అనేవి లేకుండా భార్యా పిల్లలు, తల్లిదండ్రుల మంచి చెడులను చూసుకోకుండా తెలంగాణ ప్రజలే నా కుటుంబ సభ్యులు అనే భావనతో హర్షిష్ రావు గారు పని చేస్తున్నందుకు, వారిని అభినందించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

నిజంగా ఆయనంతట ఆయనే అద్దం ముందర నిలబడితే 44 సంవత్సరాల వునిషి 60 సంవత్సరాల వునిషిగా

కనపడతాడు. అంటే ఆయన వయసులో ఉండీ, ఇంతగా తిరిగి ఆ వయసును ఎందుకు కూలగొట్టుకుంటున్నారు, నువ్వు ఎందుకు చెప్పడం లేదని, నాతో చాలా మంది అంటున్నారు. చాలా మంది అడుగుతున్నారు. ధైర్యంగా సభాముఖంగా చెప్పినందుకు దయచేసి హర్షిష్ రావు గారు ఏమి అనుకోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, తెలంగాణ ప్రజలే నా కుటుంబ సభ్యులు అనే భావనతో హర్షిష్ రావు గారు పని చేస్తున్నందుకు, వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేయవలసిన అవసరమున్నది.

ఈరోజు ఎల్లంపల్లి 24 టిఎంసిలు, మిడ్ మానేరు 29 టిఎంసిలు, అనంతగిరి 3.5 టిఎంసిలు, రంగనాయక్ సాగర్ 3 టిఎంసిలు, మల్లన్న సాగర్ 50 టిఎంసిల కెపాసిటీ గల రిజర్వాయర్లున్నాయి. మల్లన్న సాగర్ విషయంలో అక్కడున్నటువంటి రైతులకు డబ్బులిచ్చి, కాంగ్రెస్ నాయకులు కోర్టులో కేసులు వేయిస్తున్నారు. చనిపోయిన వారి పేరుమీద కేసులు వేయిస్తున్నారు. మల్లన్న సాగర్ ప్రాంతాల్లో నేను తిరుగుతూనే ఉంటాను. అక్కడ అడవి ఉందని, అందులో పులులున్నాయని అంటున్నారు. 1994 సంవత్సరంలో రామన్న దళం నక్కలైట్లు నన్ను కిడ్నాప్ చేసి ఆ అడవిలోనే ఐదు రోజులు ఉంచారు. అక్కడ పులులు కాదు కానీ పిల్లులు కూడా లేవు. కోర్టులో కేసులు వేసినా కూడా దానిని తట్టుకొని ఈరోజు ఆ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలనే పట్టుదలతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మరియు గౌరవ మంత్రిగారు కంకణం కట్టుకున్నారు. మల్లన్న సాగర్ పై భాగాన ఉంది కాబట్టి 50 టిఎంసిల నీళ్లు అన్ని జిల్లాలకు అందే అవకాశం ఉంది.

ఈరోజు జూన్, జూలై, ఆగష్టు మాసాల్లో తెలంగాణలోని అన్ని జిల్లాలలో వేల చెరువులలో నీళ్లు నింపిన తరువాత కాంగ్రెస్ నాయకులు నిద్ర నుండి లేచి ఇదేందిరా అని ఆశ్చర్యపోతారు. ఎక్కడా చూసిన సన్యశ్యామలంగా ఉంది, ఇదేం కథరా, మనం ఏం అనుకున్నాం, ఏమి జరిగింది, మా హయాంలో చేయలేకపోతిమి, వారి హయాంలో కూడా కాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో ఎన్నో పుల్లలు పెట్టాము, కోర్టులో కేసులు వేశాము, ధర్నాలు చేశాము. ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా అవన్నీ విఫలమైాయి.

ఇవ్వాలి రైతులు, ప్రజలు, బీదవారు అందరూ తెలంగాణ ప్రభుత్వం కేసిఆర్ గారి వెంబడి ఉన్నారు. ఆంధ్రాకు కోనసీమ అని ఎలాగైతే పేరు ఉన్నదో తెలంగాణ ప్రాంతం కూడా మరో కోనసీమగా మారుతున్నది, సన్యశ్యామలం కాబోతున్నదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. నేను కేసిఆర్ గారి గురించి ఒక కవితను వ్రాయించి తీసుకొచ్చాను.

అందువల్ల ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత తెలంగాణ సోయిల్, తెలంగాణ కళ్ళతో, తెలంగాణ ఉద్యమ కారుడిగా, తెలంగాణ రైతు బిడ్డగా బాగా ఆలోచించి, ఈ యొక్క ప్రాజెక్టును గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రీ-ఇంజనీరింగ్ చేయడం జరిగింది. అసలు రీ-ఇంజనీరింగ్ చేయకపోతే కేవలం చూడడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడే ప్రాజెక్టుగా ప్రాణహిత ప్రాజెక్టు ఉండేది. ఎక్కువలో ఎక్కువ అవి సాగునీటి ప్రాజెక్టు కాకుండా త్రాగునీటి ప్రాజెక్టుగా మిగిలిపోయేటటువంటి అవకాశం ఉండేది. ఎందుకంటే, ఈ మాట మేము చెబుతున్నది

కాదు. ఈరోజు కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం చెప్పినటువంటి మాట. కేంద్ర జలవనరుల సంఘం చెప్పినటువంటి మాట. వారు ఏమి చెప్పారంటే, మీరు ఎక్కడైతే తమ్మిడిహట్టి దగ్గర ప్రాజెక్టును రూపొందిస్తున్నారో అక్కడ నీటి లభ్యత తక్కువ ఉన్నది, ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేసుకోండి అని కేంద్ర జలవనరుల సంఘం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ రాసింది. మన అధికారులు ఆ సంఘం పంపినటువంటి నీటి లభ్యత వివరాలు తీసుకొని చూసినప్పుడు అక్కడి నుండి మనం మళ్ళించుకో గలిగినటువంటి నీళ్లు కేవలం 42 టీఎంసీలు మాత్రమే. అంటే 160 టీఎంసీలతో ప్రాజెక్టును రూపకల్పన చేస్తే, తమ్మిడిహట్టి దగ్గర మనం మళ్ళించుకోగలిగినటువంటి నీళ్లు 42 టీఎంసీలు మాత్రమే. మరి ఆ 42 టీఎంసీల నీళ్లు ఏం సరిపోతాయి? అందులో మనం హైదరాబాద్ నగరానికి మంచి నీళ్లు, ఎన్‌రూట్ మంచి నీళ్లు, పారిశ్రామిక అవసరాలకు పెట్టినాం. అంటే, వాటికే సరిపోతుండేది. త్రాగునీటికి మాత్రం నీళ్లు వచ్చేటటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ఇది కేంద్ర జలవనరుల సంఘం చెప్పిన మాట.

1.40 తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత రీ-ఇంజనీరింగ్ మ. చేసి మన ప్రభుత్వం తమ్మిడి హట్టి దగ్గర నీళ్లు లేవు కనుక క్రిందకు వెళ్లి మేడిగడ్డ దగ్గర బ్యారేజీను కట్టడం జరిగింది.

తమ్మిడి హట్టి నుండి నీళ్లు ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టుకు వస్తాయి. అక్కడ కూడా ఒక అబద్ధాన్ని వంద సార్లు చెబితే నిజమవుతుందని కాంగ్రెస్ పార్టీ గ్రావీటీ ద్వారా ఎల్లంపల్లికి నీళ్లు వస్తాయనే అబద్ధాన్ని చెప్పే ప్రయత్నం చేశారు. తమ్మిడి హట్టి నుండి ఎల్లంపల్లికి నీళ్లు రావాలంటే 40 మీటర్ల లిఫ్ట్ ఉంటుంది. అక్కడ నీటి లభ్యత లేదు మరియు లిఫ్ట్ ఖచ్చితంగా ఉన్నది. అక్కడ నీళ్లు లేవు కనుక మనం కొంచెం క్రిందకి గోదావరి నది దిగువకు వెళ్లాం. ఆ విధంగా దిగువకు వెళ్ళినప్పుడు దాదాపు 91 మీటర్ల ఎత్తులో గోదావరి నదిలో మేడిగడ్డ దగ్గర పాయింట్ పెట్టుకున్నాం. మేడిగడ్డ దగ్గర నీళ్లు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఎందుకంటే ప్రాణహిత నుండి ఇటు గోదావరి అనేకమైలువంటి వాగుల ద్వారా కూడా నీటి లభ్యత అక్కడ పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. అందువల్ల దానిని మార్చుకొని కాళేశ్వరం అనే ప్రాజెక్టును కట్టాలని నిర్ణయించుకున్నామో అక్కడ కాళేశ్వరం గుడి ఉన్న చోట మేడిగడ్డ దగ్గర బ్యారేజీ నిర్మించుకొని అక్కడ నుండి నీళ్లను తెచ్చుకోవడం జరుగుతుంది. అయితే అప్పటికే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారు పనులు చేశారు కనుక ఆ పనులు వృధా కాకుండా సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావుగారు

అడిగినట్లుగా వృధా కాకుండా అక్కడ ఉన్న నీళ్లను తూర్పు ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు సరిపోయే విధంగా డా.బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టును యథావిధిగా కొనసాగిస్తూ జరిగిన పనులను వినియోగిస్తూ ఆదిలాబాద్ జిల్లా అవసరాలను తీర్చడం కోసం ఆ ప్రాజెక్టును కొనసాగిస్తున్నాం. ఆ తరువాత జరిగిన పనులను వినియోగిస్తూ కాళేశ్వరం దగ్గర నుండి నీళ్లు తెచ్చుకునే ప్రాజెక్టు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు. అంటే ఇక్కడ నీటి లభ్యత ఉందా? లేదా? మీరు ఎల్లా నిర్ణయించారు? దానికి కేంద్రం ఒప్పుకున్నదా అని మీరు అడగవచ్చు.

మనం కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ అయినటువంటి వ్యాపోస్ ద్వారా సర్వే చేయిస్తే వారు ఇచ్చిన నివేదిక ఆధారంగా మనం డిపిఆర్ తయారుచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 30.10.2017వ తేదీన మీరు అనుకున్న దగ్గర నీటి లభ్యత ఉన్నది. 200 టీఎంసీలకు నీటి లభ్యత ఉన్నదని కేంద్ర జల వనరుల సంఘం మనకు అనుమతి ఇచ్చింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో తయారు చేసిన డి.పి.ఆర్. ప్రకారం అక్కడ నీళ్లు లేవని జల సంఘం చెప్పింది. మనం ప్రత్యామ్నాయం చేసుకొని మేడిగడ్డ దగ్గర నుండి నీళ్లు తెచ్చుకుంటామని చెప్పి డిపిఆర్ సమర్పిస్తే కేంద్ర జల వనరుల సంఘం,

یہاں پر پانی دستیاب ہے اور یہاں سے پانی منتقل کر سکتے ہیں Central Water Commission کے منظور
بھی ہے۔ اگر یہ re-engineering نہیں کرتے تو پانی نہیں ملتا تھا۔ اس میں یہ کھنڈے کی ضرورت ہے کہ پانی کم
دستیاب ہے۔ اس کے باوجود ہم یہاں سے پانی ہمارے لیے بہت کم کٹاؤ project بنا رہے ہیں اس میں پانی
دستیاب ہے۔

ఇది దానికి దీనికి మధ్య ఉన్న తేడా. అంటే నీళ్లు లేనిచోట తమ్మిడి హట్టి నీళ్లు ఉన్న చోట ప్రాజెక్టు మేడిగడ్డ. ఇక రెండవ విషయానికి వస్తే 160 టీఎంసీలు 16 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే అప్పటి ప్రాణహిత ప్రాజెక్టులో ఉండేది. ఇప్పుడు కాళేశ్వరం దగ్గర మనకు 200 టీఎంసీల నికర జలాలకు మనకు ఇప్పటికే అనుమతి వచ్చింది. ఇక్కడ 37 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు తీసుకునే వెసులుబాటు కలిగింది. 18,25,000 ఎకరాలు కొత్త ఆయకట్టు, 18,75,000 ఎకరాలకు పైగా స్టెబిలైజేషన్ జరిగింది. అంటే పాత ప్రాజెక్టులకు నీళ్లు లేని చోట నీళ్లు తక్కువ ఉన్నటువంటి దానికి మనం నీళ్లు సస్టిమెంటేషన్ చేసి దాని క్రింద కూడా పూర్తి పంట పండించుకునేటట్లు స్టెబిలైజేషన్ జరిగింది. అంటే 16 లక్షల నుండి 37 లక్షల ఎకరాలకు మనం ఆయకట్టును పెంచుకోవడం జరిగింది. పాత ప్రాణహిత ప్రాజెక్టులో 1.9 టీఎంసీల నీళ్లు తీసుకునే అవకాశం ఉండేది.

ఇప్పుడు మనం రోజుకు 3 టీఎంసీల నీళ్లు తీసుకునే విధంగా సివిల్ వర్క్, రోజుకు 2 టీఎంసీల నీళ్లు తీసుకునే విధంగా ఎలక్ట్రిక్ మెకానికల్ పంపుల ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరుగుతోంది. భవిష్యత్లో 3వ టీఎంసీ నీళ్లు తీసుకోవాలంటే పంపు మోటార్ పెట్టి మూడు నెలల లోపల సివిల్ వర్క్ అన్ని కూడా చేసి కెనాల్ వర్క్ అన్ని కూడా చేసుకొని సిద్ధంగా పెట్టుకోవడం జరుగుతోంది. ఇది కాశీశ్వరానికి, ప్రాణహితకు ఉన్నటువంటి తేడా.

ఇక మూడు విషయానికి వస్తే అదే ప్రాణహిత ప్రాజెక్టులో అప్పుడు కేవలం నదిలో ఉండే బ్యారేజీతో సహా మొత్తం 14 టీఎంసీలు మాత్రమే రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యం ఉండేది. అంటే 16 లక్షల ఎకరాలు పారవలసిన చోట మీరు కడుతున్న రిజర్వాయర్ల కేవలం 14 టీఎంసీలు. ఆ 14లో బ్యారేజీతో సహా, 14 టీఎంసీలతో 16 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు అందించడం సాధ్యం కాదు. అందువల్ల మీరు ఆర్టిఫిషియల్ రిజర్వాయర్స్ ఏర్పాటు చేసుకోండి లేదా ఉన్న రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యాన్ని పెంచుకోండి అని కేంద్ర జల వనరుల సంఘం నుండి, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే 12.7.2008న అప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మన రాష్ట్రానికి లేఖ వచ్చింది.

16 TMC Capacity of reservoir - 14 TMC

artificial reservoir - 2 TMC supply

The Central Water Commission has suggested to our State Government. కానీ, ఆ రోజు కూడా వాళ్లు పట్టించుకోలేదు. మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 14 టీఎంసీల సామర్థ్యం గల రిజర్వాయర్లను 141 టీఎంసీల సామర్థ్యం గల రిజర్వాయర్లుగా పెంచుకోవడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఎందుకు చేసుకున్నామంటే 18,25,000 ఎకరాలు కొత్త ఆయకట్టుకు పారాలన్నా 18,75,000 ఎకరాలకు స్టబిలైజేషన్ జరగాలన్నా రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యం పెంచుకోవడం వలన మాత్రమే సాధ్యమవుతుందని కేంద్ర జల వనరుల సంఘం చేసిన సూచన మేరకు మనం పెంచుకోవడం జరిగింది. ఇవన్నీ కూడా వాస్తవాలు ప్రక్కకు పెట్టి వారు చెబుతూ ఉంటారు.

It was also requested that the Andhra Pradesh Government should not proceed unilaterally with the layouts decided and control levels as it may lead to unfruitful expenditure. మీరు పెడుతున్న ఖర్చు అంతా వృధా అవుతుంది, మీరు మా అనుమతి లేకుండా కడుతున్నారు. మా రాష్ట్ర అనుమతి లేకుండా మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా కట్టుకుంటే మీరు పెట్టిన డబ్బు అంతా వృధా అవుతుందని చెప్పి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి అక్కడ నుండి మన ముఖ్యమంత్రిగారికి లేఖ రాశారు.

మా మిత్రులు శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ గారు చెప్పినట్లు ఢిల్లీలో కాంగ్రెస్, మహారాష్ట్రలో కాంగ్రెస్, ఆంధ్రాలో కాంగ్రెస్ పార్టీ 8 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నా కనీసం ప్రక్క రాష్ట్రాన్ని ఒప్పించలేకపోయారు. ఢిల్లీ నుండి సిడబ్ల్యుసీ నుండి ప్రధానమైన అనుమతులు రాబట్టలేకపోయారు. అంటే దాని ఉద్దేశ్యం నిర్లక్ష్యం. తెలంగాణ పట్ల కాంగ్రెస్ పార్టీకి చిత్తశుద్ధి లేదు. పోనీ ఆంధ్రా నాయకులకంటే లేదు. తెలంగాణ నుండి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న అప్పటి మంత్రులు కాని, శాసన సభ్యులు కాని ఏ ఒక్కరైనా ప్రశ్నిస్తే ఈ రకమైన పరిస్థితి తెలంగాణకు వచ్చేది కాదు. మీరు అనుమతులు తీసుకోలేదు. ప్రక్క రాష్ట్రాన్ని ఒప్పించలేదు.

రెండు చోట్ల కూడా మీరు అధికారంలో ఉండి కూడా చేయలేని పనిని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో వ్యూహాత్మకంగా స్వయంగా అనేకసార్లు మహారాష్ట్రకు, బొంబాయికి వెళ్లి అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒప్పించి, మెప్పించి ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహకారం తీసుకొని పరస్పర సహకారాన్ని ఇస్తామనే విషయాన్ని ఆ ప్రభుత్వానికి చెప్పి ఈ రోజు మహారాష్ట్రతో ఒప్పందం చేసుకోవడం వల్ల మన కల సాకారం అవుతుంది. నిజంగా ఆ రోజు అగ్రిమెంటు చేసి ఉండకపోతే ఈనాడు కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టుకు కేంద్రం నుండి అనుమతులు వచ్చి ఉండేవి కావు. అంటే ప్రక్క రాష్ట్రంతో ఇంటర్ స్టేట్ అగ్రిమెంట్ లేకుండా సిడబ్ల్యుసీ ఏ ఒక్క అనుమతి ఇవ్వదు. మనం ప్రక్క రాష్ట్రంతో అనుమతి తెచ్చుకున్నాము కనుక అన్ని అనుమతులు ఒకదాని తరువాత ఒకటి తెచ్చుకోగలుగుతున్నాము.

అప్పుడు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీది డ్రామానే. తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నాయకులేమో ఈ ఒప్పందం కాలేదని మోల్కాడుతున్నారు. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నాయకులేమో అక్కడ మహారాష్ట్ర, బీజేపీ నాయకులను వ్యతిరేకిస్తూ నల్ల జెండాలు చూపిస్తారు. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు జిల్లాకోక మాట, రాష్ట్రానికొక

مہاراشٹر کے چیف منسٹر صاحب نے خط لکھا تھا اس وقت کرن کار ریڈی صاحب چیف منسٹر تھے اس

خط میں یہ لکھا گیا تھا کہ آپ permission لے بغیر کام کر رہے ہیں جو غلط کیا جا رہا ہے وہ

رقم ضائع ہو جائے گی۔ لیٹر میں لکھتے ہیں کہ۔۔۔

మాట, పూటకొక మాట, రోజుకొక మాట మాట్లాడుతుంటారు. అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ వారికి నిజాయితీ లేదు. ఈనాడు మహారాష్ట్రలో ఉండే కాంగ్రెస్ నాయకులు ఏమంటున్నారు? మహారాష్ట్ర తెలంగాణకు అమ్ముడు పోయిందంట. మహారాష్ట్ర ప్రయోజనాలను బీజేపీ ప్రభుత్వం తెలంగాణకు కుదవ పెట్టేసింది అని మహారాష్ట్రలోని కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు విమర్శించారు. తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నాయకులు ఏం మాట్లాడుతున్నారు? మన ముఖ్యమంత్రిగారు మన రాష్ట్రాన్ని తీసుకెళ్లి మహారాష్ట్రకు కుదవ పెట్టారు, మహారాష్ట్రకు మొత్తం హక్కులు ఇచ్చారు, ఎత్తు తగ్గించారని తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నాయకులు మాట్లాడుతున్నారు. మరి ఏ కాంగ్రెస్ నాయకుడి మాట నమ్మాలి? అంటే మీకు ప్రజలకంటే కూడా రాజకీయ స్వార్థం ఎంత ఉందన్న విషయం దీనిని బట్టి అర్థం అవుతుంది. మీకు రాజకీయ ప్రయోజనాలు తప్ప ప్రజల ప్రయోజనాలు పట్టవు అన్న విషయం కూడా అర్థం అవుతుంది.

అదే విధంగా ఆ ప్రాజెక్టుకు ఈ ప్రాజెక్టుకు తేడా ఏమిటని సభ్యులు శ్రీ జాఫీగారు అడిగారు. ఈ ప్రాజెక్టులో మనం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కొత్త జిల్లాలు ఏర్పాటు చేసుకున్న తరువాత 19 జిల్లాలకు కాశేష్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా లబ్ధి చేకూరుతుంది. ఇందులో కొన్ని జిల్లాలకు స్టెబిలైజేషన్ చేయడం అలాగే 13 జిల్లాలలో మనకు కొత్త ఆయకట్టు వచ్చేటటు వంటి అవకాశం ఉంది. స్టెబిలైజేషన్లో కూడా ఎక్కువ జిల్లాలే ఉన్నాయి. మొత్తంగా 31 జిల్లాల తెలంగాణలో 19 జిల్లాలకు కాశేష్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా మేలు జరుగుతుంది. పాత ప్రాణహిత ప్రాజెక్టులో స్టెబిలైజేషన్ లేదు. కాశేష్వరం ప్రాజెక్టు కట్టి మనకు నీళ్లు రానటువంటి ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి నీళ్లు ఇచ్చే విధంగా కూడా స్టెబిలైజేషన్ అనే దానిని యాడ్ చేసుకోవడం జరిగింది.

آپ نے ہمارے لیے SRSP کے لیے کیا کیا ہے اور آپ نے کیا کیا ہے۔

అందుకే, కాశేష్వరంలో ఏం చేశామంటే మీరు అన్న ఎస్సారెస్సీ, మీరు అన్న అప్పర్ మానేరు ప్రాజెక్టుల స్టెబిలైజేషన్ను కూడా దీనిలో ఇన్ క్లూడ్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఎస్సారెస్సీ మీద అప్పటి ప్రభుత్వం కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. దీని మీద 9,68,000 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నది. కానీ ఎప్పుడు కూడా 6 లక్షలకు మించి పారలేదు. దాదాపు 3,68,000 ఎకరాలు టేలెండ్ భూములన్ని కూడా ఎండిపోతున్నాయి. వరంగల్, కరీంనగర్ లోని మంతగిరి,

రామగుండం నియోజక వర్గానికి నీళ్లు రావు. ధర్మపురి నియోజకవర్గానికి కూడా నీళ్లు రావు. 9,68,000 ఎకరాలు పారాల్సిన ఎస్సారెస్సీలో కేవలం 6 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే నీరు వస్తుంది. అది కూడా ఏమవుతుందంటే ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒక సంవత్సరం కరవు వస్తుంది. అందుకే మనం రివర్స్ పంపింగ్ ద్వారా ఎస్సారెస్సీ పునర్నివన పథకాన్ని అతి తక్కువ ఖర్చుతో, అతి తక్కువ ముంపుతో, అతి తక్కువ సమయంలో చేసే ప్రాజెక్టు - ఎస్సారెస్సీ పునర్నివన ప్రాజెక్టు. దానిని కాశేష్వరంలో అంతర్భాగంగా చేసుకొని కేవలం సుమారు రూ.700కోట్ల ఖర్చుతో ఎస్సారెస్సీకి కూడా కాశేష్వరం నీళ్లు తీసుకెళ్లి మొత్తం 9,68,000 ఎకరాలను స్టెబిలైజ్ చేసుకునే విధంగా నీళ్లు రావడం ఒక అద్భుతం. రాని సంవత్సరంలో ఇక్కడ నుండి తీసుకొని పోవడం జరుగుతోంది. 10 లేదా 20 టీఎంసీల నీరు అవసరం ఉంటే కూడా ఇక్కడ నుండి లింక్ చేస్తాం. ప్రతి ఎకరా చిట్ట చివర భూమిలో కూడా పంట పండే విధంగా ఎస్సారెస్సీ స్టెబిలైజేషన్ ను కూడా దీనిలో పెట్టుకోవడం జరిగింది.

అదే విధంగా ఎస్సారెస్సీ స్టేజ్ 2. స్టేజ్ 1కే దిక్కు లేదు. స్టేజ్ 2కు నీళ్లు ఎక్కడ నుండి పోతాయి? స్టేజ్ 1లో 9,68,000 ఎకరాలలో 6 లక్షలు పారడం లేదు. ఎస్సారెస్సీ స్టేజ్ 2 కాలువలు సగం త్రవ్వ సగం విడిచి పెట్టారు. మొత్తం మనం పూర్తి చేయడం జరిగింది. దాదాపు 4 లక్షల ఎకరాలు ఎస్సారెస్సీ స్టేజ్ 2 క్రింద ఉంటాయి. దీనిలో వరంగల్ జిల్లాలో నల్గొండ జిల్లాలోని తుంగతుర్తి, సూర్యాపేట, కోదాడ వరకు కూడా దీని క్రింద నీళ్లు వెళతాయి. ఈ 4 లక్షల ఎకరాలు కూడా స్టేజ్ 2లో కాశేష్వరం ప్రాజెక్టులో అంతర్భాగంగా చేసుకొని స్టెబిలైజేషన్ క్రింద స్టేజ్ 2 కూడా 4 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చే విధంగా కాశేష్వరం ప్రాజెక్టులో మనం రూపకల్పన చేసుకున్నాం .

అదే విధంగా నిజాం సాగర్ ప్రాజెక్టు. అప్పుడప్పుడు మంజీరాలో నీళ్లు రావడం లేదు. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక వరుస బ్యారేజీలు కట్టడం వలన నిజాం సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఉండే ఆయకట్టు కూడా ఎండిపోతుంది. అందువల్ల ఈ కాశేష్వరంలో నిజాం కాలంలో కట్టిన నిజాం సాగర్ ప్రాజెక్టు స్టెబిలైజేషన్ ను ఇన్ క్లూడ్ చేసుకోవడం వల్ల నిజామాబాద్ ప్రజలు కూడా ఎంతో సంతోషంగా ఉన్నారు. ప్రభుత్వం భరోసా, ధైర్యం కల్పించడం వలన ఆ జిల్లా ప్రజల్లో ఒక ఆత్మవిశ్వాసం పెరిగింది. మంజీరాలో నీళ్లు రాకపోయినా, కాశేష్వరంలోని నీళ్ల ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం మా నిజామాబాద్ లో రెండు పంటలు

పండుతాయనేటటువంటి ధైర్యం ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా రైతులకు కలిగింది.

అదే విధంగా సింగూర్ ప్రాజెక్టు. దీని నుండి హైదరాబాదుకు మంచినీళ్లు వచ్చేవి. అప్పుడుప్పుడు సింగూర్లో కూడా నీళ్లు రావడం లేదు. మీరందరూ చూసారు 2016వ సంవత్సరంలో సింగూర్లో చుక్క నీళ్లు లేకపోతే మొసళ్లు బయటికి వచ్చి ఊర్ల మీద పడ్డాయి. సింగూరు ఎండిపోయింది, వట్టి పోయిందనే వార్తలను కూడా మనం చూసాం. ఇప్పుడు సింగూర్ మీద మనకు ఆంధ్రోల్ నియోజక వర్గంలో 40,000 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నది. దాని మీద ఆధార పడిన ఘనపురం ఆనకట్టకు 22,000 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నది. అదే సింగూర్ నుండి రేపు భవిష్యత్లో జహీరాబాద్, నారాయణఖేడ్, మిగిలిపోయిన ఆంధ్రోల్ నియోజకవర్గం నుండి సాగు నీళ్లు ఇవ్వాలంటే సింగూర్ మాత్రమే ఒకే ఒక్క ఆధారం. అంటే సింగూర్ ఎత్తి పోతల పథకం, ఘనపురం ఆయకట్టు, రేపు భవిష్యత్లో జహీరాబాద్, నారాయణఖేడ్లకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి సింగూర్ ఆయకట్టును స్టబిలైజ్ చేసుకుంటే అటు హైదరాబాద్ మంచినీళ్లు, దక్షిణ మెదక్ జిల్లా కూడా పూర్తిగా పడమర మెదక్ జిల్లాలో కూడా పూర్తిగా నీరు పారే అవకాశం ఉంటుంది. దీని నుండి సదర్మట్కు కూడా సప్లైమెంట్ చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. కడెం ప్రాజెక్టు కూడా నీళ్లు తక్కువ అయినప్పుడు సప్లైమెంట్ షన్ చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. అదిలాబాద్ జిల్లాలోని కడెం ప్రాజెక్టులో ఈరోజు 65,000 ఎకరాలు పారవలసిన చోట 30,000 ఎకరాలకు మాత్రమే పారుతున్నది. దీనికి కారణం నీటి లభ్యత తక్కువగా ఉండడం. రేపు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుతో అనుసంధానించబడితే మొత్తం 65,000 ఎకరాలకు కూడా నీళ్లు ఇచ్చే అవకాశం స్టబిలైజ్ చేసే అవకాశం కడెం ప్రాజెక్టుకు క్రింద కూడా దొరికే అవకాశం ఉంటుంది. అప్పటికీ ఇప్పటికీ తేడా ఏమిటంటే పాత ప్రాజెక్టులకు కూడా జీవాన్ని తీసుకొస్తున్నాం. ఇప్పటికే ఉన్న ప్రాజెక్టులకు పూర్తి ఆయకట్టుకు నీళ్లు తెచ్చుకునే విధంగా మనం ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా రూపకల్పన చేసుకోవడం జరుగుతుంది.

క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే నీళ్లు లేనిచోట నుండి నీళ్లు ఉన్న చోటకు ప్రాజెక్టును మార్చాం. 16 లక్షల నుండి 37 లక్షల ఎకరాలకు ఆయకట్టు విస్తీర్ణాన్ని పెంచాం. పాత ప్రాజెక్టులను స్టబిలైజేషన్ చేసుకున్నాం. 19 జిల్లాలకు నీళ్లిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. గోదావరి నది మొత్తం కూడా సజీవంగా మార్చే

ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. వరుస బ్యారేజీలు మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల బ్యారేజీలు కట్టడం వలన గోదావరి నది 270 కిలోమీటర్ల మేర 365 రోజులు నీళ్లు ఉంటాయి. 270 కిలోమీటర్లు కిలోమీటర్ వెడల్పుతోని సజీవంగా గోదావరి నది ఉంటే ఎంత అద్భుతంగా ఉంటుంది? ఎంత fishing activity జరుగుతుంది? పర్యాటక ప్రదేశంగా కూడా మారుతుంది. వాటర్ సోర్స్ activity పెరుగుతుంది. భూగర్భ జలాలు ఎంత బాగా పెరుగుతాయి? గోదావరి నదిని సస్యశ్యామలం చేసేటటువంటి ప్రక్రియ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా జరగబోతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో ఎన్ని బ్యారేజీలు, ఎన్ని పంప్ హౌస్లు వస్తున్నాయి అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. మీ నోట్ ఇంకా కొంచెం డిటేల్డ్గా ఉంటే బాగుంటుందని అన్నారు. కానీ మాకు నిన్న సాయంత్రం కౌన్సిల్ నుండి సమాచారం వచ్చింది. అయినప్పటికీ మా అధికారులు అప్పటికప్పుడు నోట్ తయారు చేసి పంపించడం జరిగింది. మా దగ్గర పూర్తి వివరాలు ఉన్నాయి. మొత్తం వివరిస్తాను.

ఈనాడు మనం వరుసగా మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల బ్యారేజీలు కట్టుకుంటున్నాము. ఈనాడు మీరు అర్థం చేసుకోవలసిన పాయింట్ ఏమిటంటే తమ్మిడి హట్టి నుండి ఎల్లంపల్లికి లిఫ్ట్ చేసే బదులు మేడిగడ్డ నుండి ఎల్లంపల్లికి లిఫ్ట్ చేస్తున్నాము. ఇది ఒక్కటే మార్పడం జరిగింది. మిగతాదంతా యధావిధిగా ఉంటుంది. తమ్మిడి హట్టి దగ్గర నీళ్లు లేవు కనుక మేడిగడ్డ దగ్గరికి పోయాము. అదైనా లిఫ్ట్. ఇదైనా లిఫ్ట్. రెండూ కూడా లిఫ్ట్లే. దానిలో దీనిలో పెద్ద తేడా లేదు. అక్కడ నీళ్లు తక్కువగా ఉన్నాయి. ఇక్కడ నీటి లభ్యత ఎక్కువగా ఉన్నది. అంతకు మించిన తేడా ఏం లేదు. మేడిగడ్డ దగ్గర మనం చేసిన ఇంకొక మంచి ప్రయత్నం ఏమిటంటే ఒక ఊరు మునగకుండా, ఒక ఇల్లు మునగకుండా అతి తక్కువ ముంపుతో గోదావరి నదిలోనే 36 టీఎంసీల నీటిని నిలుపుకోగలుగుతున్నాం.

మేడిగడ్డ బ్యారేజీలో 16 టీఎంసీల నీళ్లు నదిలో నిలుస్తాయి. అన్నారం బ్యారేజీలో 11 టీఎంసీల నీళ్లు నదిలో నిలుస్తాయి. తరువాత సుందిళ్ల బ్యారేజీలో 9 టీఎంసీల నీళ్లు నిలుస్తాయి. అంటే 36 టీఎంసీలు నదిలోనే రిజర్వాయర్లుగా యాక్ట్ అవుతాయి. అంటే ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు ఆ నీళ్లను లిఫ్ట్ చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ రకంగా అంటే 36 టీఎంసీల నీటినిలో నదిలో నిలుపుకుంటున్నాము. మేడిగడ్డ దగ్గర 85 గేట్లు పెడతాం. అన్నారంలో 66 గేట్లు, ఆ తరువాత

సుందిళ్లలో 74 గేట్లు మనకు ఉంటాయి. దీనిలో మూడు బ్యారేజీలు, మూడు పంప్ హౌసులు పూర్తి చేసుకొని ఆ నీళ్లను మనం ఎల్లంపల్లికి తెచ్చుకుంటాము. ఈ మూడు బ్యారేజీల దగ్గర కూడా మూడు సబ్ స్టేషన్లు పెట్టుకుంటాము. మొదటి మేడిగడ్డ దగ్గర 2.20 కేవి, అన్నారం దగ్గర 2.20 కేవి, సుందిళ్లలోని గాలి వాడ దగ్గర 400/220 కేవి సబ్ స్టేషన్ ఒకటి నిర్మాణం జరుగుతుంది. ఈ సబ్ స్టేషన్ల నిర్మాణం మే నెల చివరి కల్లా దాదాపుగా పూర్తి అవుతుంది. ఈ మూడు పంపు హౌస్లో 5.50 కోట్ల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టి పని ఉంటే ఇప్పటికే నాలుగున్నర కోట్ల క్యూబిక్ మీటర్ల మట్టి పని పూర్తి చేసుకున్నాం. అదే విధంగా కాంక్రీట్ పని కూడా చూసుకుంటే 3.50 లక్షల మెట్రీక్ టన్నుల స్టీల్ అవసరం ఉంటే ఇప్పటికే 2.50 లక్షల మెట్రీక్ టన్నుల స్టీల్ దాదాపుగా అక్కడ వినియోగం చేయడం జరిగింది. ఇంకొక లక్ష మెట్రీక్ టన్నుల స్టీల్ పని మాత్రమే జరగవలసి ఉంది.

ఒక్కో రోజు ఒక్కో బ్యారేజీలో మేము దాదాపు 6500 క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీట్ వేస్తున్నాము. మేడిగడ్డ దగ్గర 6500 క్యూబిక్ మీటర్లు వేస్తున్నాం. అన్నారంలో 4,000 క్యూబిక్ మీటర్లు వేస్తున్నాం. సుందిళ్ల దగ్గర 4,000 క్యూబిక్ మీటర్లు కాంక్రీట్ వేస్తున్నాం. పోలవరంలో కాంక్రీట్ ఒక రోజుకు 3,000 నుండి 4,000 కాంక్రీటు వేస్తున్నారు. వారిని చిన్న చూపు చూడాలని కాదు. మన పని ఎంత జరుగుతుందో చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మొత్తం కాళేశ్వరానికి ఏడు లింక్లు ఉంటాయి. లింక్ 1 కాళేశ్వరం లోనే మనం ఒక రోజు యావరేజీ చూసుకుంటే 25,000 క్యూబిక్ మీటర్ల మేర కాంక్రీట్ వేయడం జరుగుతుంది.

2.00 ప్రతి రోజూ రెండు లక్షల సిమెంటు బస్తాలు వినియోగం మ. జరుగుతున్నది. కాళేశ్వరంలో మొత్తం ఏడు లింకులు ఉంటాయి. లింక్-1లోనే 25వేల క్యూబిక్ మీటర్ల కాంక్రీట్ పనులు జరుగుతున్నాయి. అంటే అంత స్పీడ్లో పనులు జరుగుతున్నాయి. లింక్ వన్లో నాలుగు కోట్ల, ఐదు లక్షల సిమెంట్ బస్తాల వినియోగం జరుగుతుంది. ఇప్పటికే మేము వాడింది రెండు కోట్ల, ఐదు లక్షల సిమెంటు బస్తాలు. ఇంజనీర్లు రాత్రింబవళ్లు, మూడు షిఫ్ట్లో పనులు చేస్తున్నారు. ఒక్కో ప్రాజెక్టు సైట్లో 2500 నుండి 3000 వుంది లేబర్ పనిచేస్తుంటారు. అలాంటి సైట్లు పదుల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. రాత్రింబవళ్లు, ఫ్లడైట్లు పెట్టి నిర్విరామంగా అక్కడ పనులు జరుగుతున్నాయి.

ఇండాక శ్రీ రామచంద్రరావు గారు ఇంకొక మాట చెప్పారు- వేగంతో పాటు నాణ్యత కూడా చూడండి అని. తప్పకుండా చూస్తాము. అది మా ప్రాథమిక బాధ్యత, కర్తవ్యం. మా క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఇంజనీర్లు రాత్రింబవళ్లు అక్కడ పనిచేస్తున్నారు. మన తెలంగాణలో ఎంత తొందరగా మన రైతులకు నీళ్లు ఇవ్వాలి, ఎంత తొందరగా ఆకుపచ్చ తెలంగాణ చెయ్యాలి అనేది మా తపన. రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆగిపోవాలి. ప్రజలందరికీ తాగునీరు, సాగునీరు అందించాలి. పారిశ్రామిక అవసరాలకు కూడా కావలసినంత నీరు అందించాలి - అనేటటువంటి ఒక తపన, ఒక తండ్లాట. ఉద్యమంలో ఏ స్ఫూర్తితోనైతే పని చేశామో, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో కూడా అదే ఉద్యమ స్ఫూర్తితో పనిచేసే ప్రయత్నమే తప్ప, ఎక్కడా కూడా నాణ్యతలో వెనుకడుగు వేసే ప్రసక్తి లేదు. పూర్తి జాగ్రత్తలు తీసుకుని, ప్రభుత్వం ముందుకు పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అటు ఎల్లంపల్లి నుండి నీరు మనం మిడ్ మానేరు దాకా తెచ్చుకునే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. ఆ పనులలో దాదాపు ఇప్పటికే 75-80 శాతం పూర్తయినాయి. వచ్చే రెండు నెలల్లో మిగతా పనులు పూర్తి చేసుకుని ఈ వానా కాలంలోనే మిడ్ మానేరుకు కాళేశ్వరం నీళ్లు తెచ్చే ఒక గొప్ప ప్రయత్నానికి ప్రభుత్వం పూనుకున్నది. సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావు గారు ఒక మాట చెప్పారు- పక్కనే వరంగల్ జిల్లా ఉంది, దానికి ఏమి లాభం జరుగుతుందని అడిగారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు యొక్క తొలి ఫలితం వరంగల్ జిల్లాకే దక్కుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల వరంగల్ జిల్లానే ఎక్కువ లాభపడుతుందని మిత్రులు శ్రీ రామచంద్రరావు గారికి తెలియజేస్తున్నాను. పాత వరంగల్ జిల్లాతో పాటు, ఇప్పటి వరంగల్లో వరంగల్ రూరల్, అర్బన్, మహబూబాబాద్ మరియు జనగాం వంటి ప్రాంతాలకు కూడా లాభం చేకూరుతుంది. అయితే వరంగల్కి ఎందుకు ఎక్కువ లాభం అంటే ఇప్పటికే తవ్వినటువంటి ఎస్సారెస్సీ స్టేజీ-1 మరియు స్టేజీ-2 కాలువలు సర్కారు తుమ్మ చెట్లు మొలిచి మొత్తం కూలిపోయేటటువంటి పరిస్థితుల్లో ఉన్నాయి. అందుకే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి ఆలోచన చేశారంటే ఎస్సారెస్సీ కాలువలన్నీ అవ్డేట్ కావాలని చెప్పి వాటి ఆధునికీకరణకు రూ.1,000 కోట్లు మంజూరు చేశారు. పనులన్ని ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి.

మా ప్రయత్నం ఏమిటంటే మిడ్ మానేర్ లో నీళ్లు వచ్చాయంటే అవి లోయర్ మానేర్ డ్యామ్ కు పోతాయి. అక్కడ నుండి దిగువగా మా ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారి నియోజక వర్గం

నుంచి నేరుగా వరంగల్ జిల్లా డోర్నకల్ మరియు ఖమ్మం జిల్లా పాలేరు దాకా ఈ నీళ్లు పోతాయి. ఇటు సూర్యాపేట, కోదాడ ప్రాంతాలకు కూడా ఈ నీళ్లు పోయే అవకాశముంటుంది. ఆనాడు తవ్విన కాలువల్లో సర్కారుతుమ్మ చెట్లు మొలవడం వలన, వాటిని ఆధునికరిస్తున్నాము. కాళేశ్వరం ఎంత యుద్ధప్రాతిపదికన చేస్తున్నామో, ఈ ఎస్సారెస్సీ కాలువల పనులు కూడా అంతే వేగంగా జరుపుతున్నాము. మొత్తం వరంగల్ జిల్లాకు అటు దేవాదుల నీళ్లు, ఇటు కాళేశ్వరం నీళ్లు. రెండు ప్రాజెక్టుల నీళ్లతో వరంగల్ జిల్లా అంతా సస్యశ్యామలంగా మారుతుందని చెప్పి గౌరవనీయులు రామచంద్రరావు గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల మేరకే మేమందరం పనిచేస్తాము. మా ఆర్థిక మంత్రిగారికి కూడా ధన్యవాదాలు చెప్పాలి. మాకు ఎప్పుడూ లోటు రాకుండా, మా కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు పనులు అగకుండా, ఎప్పటికప్పుడు ఫండ్స్ విడుదల చేస్తూ వచ్చారు. ఎందుకంటే వారు కూడా ఉద్యమం నుండి వచ్చిన వారు కనుక, రైతు బిడ్డ కనుక, మత్స్య కారులకు ఏం లాభం జరుగుతుందో బాగా తెలిసిన వారు కనుక ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో వారి సహకారం ఎంతో ఉంది.

సభ్యులు ప్రభాకర్ రావుగారు జిఎస్టీ ప్రభావం కాళేశ్వరం మీద ఉందా అని అడిగారు. జాఫ్రిగారు కూడా ప్రాజెక్టు వ్యయం పెరిగిందా అని అడిగారు. ఎందుకు పెరిగింది, ఎంత పెరిగింది అని కూడా వారు అడిగారు. వాస్తవంగా ఇందులో నాలుగైదు అంశాల గురించి చెప్పవలసి ఉంది. మొట్టమొదటిది ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు. 16 లక్షల 40 వేల ఎకరాల నుంచి 37 లక్షల ఎకరాలకు ఆయకట్టు విస్తీర్ణం పెంచుకున్నప్పుడు సహజంగానే డబుల్ కంటే ఎక్కువ అయింది కదా? ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు విస్తీర్ణం పెరిగింది కనుక ప్రాజెక్టు కాస్ట్ పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది.

రెండవది అప్పటి ప్రాణహితలో కేవలం 11 టిఎంసిల రిజర్వాయర్లు ఉండేవి. ఇప్పుడు 141 టిఎంసిల రిజర్వాయర్లు కడుతున్నాము. అంటే రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యం దాదాపు 14 రెట్లు పెరిగింది. రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యం 14 రెట్లు పెరిగినప్పుడు ప్రాజెక్ట్ కాస్ట్ పెరుగుతుందా, పెరగదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకు పెంచుకున్నాము? ఆ విధంగా పెంచుకోమని సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ చెప్పింది. నీళ్లు పారాలి అంటే మీ రిజర్వాయర్ల సామర్థ్యం పెరగాలి అని చెప్పింది. అంతేకాకుండా మనకు రేపు హైదరాబాద్ నగర మంచి నీటి

అవసరాలున్నాయి, రేపు కృష్ణా నదిలో నీళ్లు తగ్గినప్పుడు కూడా, భవిష్యత్తు ఆలోచనతో, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుచూపుతో ఆలోచించి మల్లన్న సాగర్ వంటి ఒక పెద్ద రిజర్వాయర్ను కట్టుకుంటున్నాము. రేపు కృష్ణాలో నీళ్లు రాకపోతే, రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ జిల్లాల అవసరాలను తీర్చడానికి, హైదరాబాద్ తాగునీటి అవసరాలను తీర్చడానికి, ఒక దూరదృష్టితో ఆలోచన చేసి, ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నది.

రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం ముందుకు పోతున్నాము. మాకు నిజంగా ఓట్లే కావాలి, సీట్లే కావాలి అంటే ఏదో కాలువలు తవ్వించి, నీళ్లు పోయించి ఊరుకునే వాళ్లం. కాని మాకు ఓట్లు, సీట్ల కంటే, పోరాడి తెచ్చుకున్న తెలంగాణ ప్రయోజనాలే ముఖ్యం. ఎన్నో త్యాగాల పునాదుల మీద వచ్చిన ఈ తెలంగాణ 100 ఏళ్ల పాటు సుభిక్షంగా, సంతోషంగా ఉండాలి, సస్య శ్యామలమైన ఆకుపచ్చ తెలంగాణ నిర్మాణం జరగాలని ఉద్దేశిస్తూ, ముఖ్యమంత్రిగారు దీనికి రూపకల్పన చేశారు.

అదే విధంగా మనకు పంపింగ్ కెపాసిటీ పెరిగింది. ఇంతకుముందు అంటే పాత ప్రాణహిత ప్రాజెక్టులో 1.8 టిఎంసి మాత్రమే ఉండేది. ఇప్పుడు 3 టిఎంసిలకు మనం ప్రణాళికలు చేసుకున్నాము. మూడు టిఎంసిలకు అవసరమైన సివిల్ వర్క్స్- పంప్ హౌస్, నర్ట్లూల్ నిర్మాణం చేశాము. మూడు టిఎంసిల అవసరమైన గ్రావిటీ కెనాల్ తవ్వుకున్నాము. రెండు టిఎంసిలకు పంపులు, మోటార్లు పెట్టాము. అంటే పంపింగ్ సామర్థ్యం పెరిగింది కనుక కొంత ప్రాజెక్టు కాస్ట్ పెరిగేటటువంటి అవకాశం ఉంది. అంతే కాకుండా బ్యారేజీల నిర్మాణం. 36 టిఎంసిల నీటిని నిలవ చేసే మూడు వరస బ్యారేజీలు గోదావరి నది మీద కట్టడం వల్ల మనకు కొంత ప్రాజెక్టు కాస్ట్ పెరిగేటటువంటి అవకాశం ఉంది.

అదే విధంగా మధ్య మానేరు నుండి మెదక్ జిల్లా, సిద్దిపేట జిల్లా, నంగారెడ్డి జిల్లా, యాదాద్రి జిల్లా మరియు నిజామాబాద్ జిల్లాకు పోయేటటువంటి 0.7 టిఎంసి ఒక రోజుకి ఉండేది. దానిని మనం 1 టిఎంసికి పెంచుకోవడం వల్ల ప్రతి చోట టన్నెల్ యొక్క వ్యాసం పెరుగుతుంది. దాని ద్వారా కొంచెం కాస్ట్ పెరుగుతుంది.

అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది భూసేకరణ. ఇంతకుముందు ప్రాణహిత-చేపల్ల ప్రాజెక్టులో ఆ నాటి ప్రభుత్వం ఎకరానికి రెండు లక్షల రూపాయల నష్టపరిహారం నిర్ణయించారు. అందుకొరకు రూ.1075 కోట్లు కేటాయించారు. కాని మన

ప్రభుత్వం, మన ముఖ్యమంత్రి గౌరవ చంద్రశేఖర రావు గారు భూమి పోయిన వాళ్లు సంతోషంగా ఉండాలని చెప్పి ఎకరానికి ఆరు లక్షల నుండి పదమూడు లక్షల రూపాయల వరకు ఇస్తున్నాము. కనుక భూసేకరణకు రూ.7200 కోట్లు కేటాయించుకున్నాము. ఎక్కడ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు, ఎక్కడ రూ.7200 కోట్ల భూసేకరణ? మనం ఆయకట్టును పెంచుకోవడం ద్వారా సేకరించవలసిన భూమి విస్తీర్ణం పెరిగింది, దాని కంటే ఎక్కువ ఐదు రెట్లు ఎక్కువ రైతులకు నష్టపరిహారం చెల్లించడం వల్ల మనకు ప్రాజెక్టు కాస్ట్ పెరిగింది. ఏ గ్రామాలైతే ముంపుకి గురవుతున్నాయో అప్పటి ప్రాణహిత ప్రాజెక్టులో కేవలం రూ.300 కోట్లు ఆర్ అండ్ ఆర్ క్రింద కేటాయించారు. అప్పుడు 2013 భూసేకరణ చట్టం లేదు. అప్పుడు చాలా తక్కువ నష్ట పరిహారం ఉండేది. కాని ఇప్పుడు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చుకున్న భూసేకరణ చట్టం 2013 చట్టం కంటే మెరుగైనది కనుక, రూ.300 కోట్లు ఉన్నటువంటి ఆర్ అండ్ ఆర్ రూ.1417 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. దాదాపు రూ.1200 కోట్లు ఆర్ అండ్ ఆర్ లో పెరిగింది.

అలాగే సబ్ స్టేషన్ల నిర్మాణం. పవర్ సప్లై కొరకు అవసరమైన లైన్ల విషయంలో కూడా అప్పుడు పూర్తి స్థాయి బడ్జెట్ వాళ్లు పెట్టలేదు. ప్రాణహితలో కేవలం రూ.1000 కోట్లు మాత్రమే పెట్టారు. కాని ఈ రోజు 400 కెవి సబ్ స్టేషన్లు, 220 మరియు 132 కెవి సబ్ స్టేషన్లు, పవర్ లైన్స్ అన్నీ కలిపితే దాదాపుగా రూ.3000 కోట్లు మనం జెన్ కో, ట్రాన్స్ కోకు డిపాజిట్ చేయవలసి వచ్చింది. అప్పుడు వెయ్యి కోట్లు అయితే, ఇప్పుడు అది మూడు వేల కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది.

అలాగే జిఎస్టీ వల్ల దాదాపు 6 శాతం భారం మన మీద పడింది. ఇంకా పూర్తి లెక్కలు తేలలేదు. ఫైనల్ గా తేలితే ఇంకా ఎంత పెరుగుతుందో కూడా చెప్పలేని పరిస్థితి. ఏది ఏమైనా రైతు ప్రయోజనాలు, రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కంటే ముఖ్యమైన పని మనకు లేదు. మీరు చూసి ఉంటారు- కేంద్ర మంత్రి శ్రీ రాధా మోహన్ సింగ్ గారు నిన్న పార్లమెంట్ లో చెప్పారు-పక్కన ఉండే కర్నాటక రాష్ట్రం కాంగ్రెస్ పాలనలో ఉంది. అక్కడ రైతు ఆత్మహత్యలు 32 శాతం పెరిగాయి. బిజెపి పాలిత రాష్ట్రమైన మహారాష్ట్రలో 130 శాతం రైతు ఆత్మహత్యలు పెరిగాయి. కాని మన తెలంగాణకు వస్తే 50 శాతానికి పైగా రైతు ఆత్మహత్యలు ఇక్కడ తగ్గిపోయాయి. ఎందుకు తగ్గినాయి? ఈ ప్రభుత్వం రైతుల పట్ల తీసుకునే చర్యల వల్ల తగ్గినాయి. నిన్న మా వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డిగారు

చెబుతున్నారు- 2018వ సంవత్సరంలో రైతు ఆత్మహత్యలు ఇంకా బాగా తగ్గి, ఇంకా మెరుగైన పరిస్థితి కనబడుతుంది. పదుల సంఖ్యలో తగ్గిందని వారు చెబుతున్నారు.

రైతు ఆత్మహత్యలు ఎందుకు తగ్గుతున్నాయి? ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మిషన్ కాకతీయ పథకం ద్వారా చెరువులను బాగు చేయడం వల్ల మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద 20 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వగలిగాము. దాదాపు 12 లక్షల ఎకరాలకు కొత్త ఆయకట్టు ఇచ్చాము, 8 లక్షల ఎకరాలకు స్టెబిలైజ్ చేసుకున్నాము. అలాగే రైతుకి రూ.8000 పెట్టుబడి సహాయం చేసే పథకం తేవడం వల్ల, రైతుల్లో ఈ రోజు ఆత్మ విశ్వాసం పెరిగింది. ఈ రకంగా అనేక కార్యక్రమాలు - ఎరువులు సకాలంలో ఇచ్చాము, విత్తనాలు సకాలంలో ఇచ్చాము, 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్తు, ఇవన్నీ చేయడం వల్ల రైతుల్లో ఆత్మ విశ్వాసం పెరిగి, రైతు ఆత్మహత్యలు తగ్గిపోయాయి.

మనని అనుకొని ఉండే కర్నాటక, మహారాష్ట్రలో, కాంగ్రెస్, బిజెపి పాలిత రాష్ట్రాల్లో రైతు ఆత్మహత్యలు పెరుగుతూ, మన రాష్ట్రంలో తగ్గుతున్నాయంటే ఈ ప్రభుత్వం రైతుల కొరకు చేపట్టిన కార్యక్రమాల వలన ఇది సాధ్యం అయింది. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు వస్తున్నాయి. మా కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు వస్తుంది. మా పొలాల్లోకి నీళ్లు వస్తాయి అనేటటువంటి ఒక ధైర్యం, ఆత్మవిశ్వాసం రైతుల్లో ఉన్నది కనుకనే, భవిష్యత్తు మీద వారికి నమ్మకం ఏర్పడింది కనుకనే ఈ రోజు మన దగ్గర రైతు ఆత్మహత్యలు తగ్గుతున్నాయని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

ప్రాణహిత ప్రాజెక్టు మీద చేసిన ఖర్చు వివరాలు, అప్పటి ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి గురించి కూడా అడిగినారు. వాళ్లు 2007లో జిఓ ఇచ్చారు. 2008లో కొబ్బరికాయ కొట్టారు. ప్రాజెక్టు అంటే ఒక దగ్గర కొబ్బరికాయ కొట్టాలి. కాని ప్రాణహితకు ఐదు జిల్లాల్లో కొబ్బరికాయ కొట్టారు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా వెళ్లి, ఐదు జిల్లాల్లో 2008లో కొబ్బరికాయలు కొట్టారు. ఎందుకంటే 2009లో ఎన్నికలు కదా! టిఎల్ డి, పేపర్లలో ఒకటే ప్రకటనలు. రంగురంగుల బ్రోచర్లు పంచారు. నీళ్లు వస్తున్నాయని చెప్పారు.

2007లో జిఓ, 2008లో కొబ్బరికాయ, 2009లో ఎలక్షన్ లో గెలిచారు. ఆ బ్రోచర్ లో ఏమి చెప్పారు? కొబ్బరికాయ కొట్టిన నాడు ఉపన్యాసాల్లో ఏమి చెప్పారు? నాలుగు సంవత్సరాల్లో ప్రాణహిత-వేవెళ్ల పూర్తి చేస్తాము, 16 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తామన్నారు. కాని జరిగింది ఏమిటంటే

నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఆ ప్రభుత్వ హయాంలో చేసిన పని ఎంత? భూసేకరణ, జరిగిన పని మొత్తం కలిపితే రూ.162 కోట్లు. 2008లో కొబ్బరికాయ కొడితే, 2012 వరకు నాలుగు సంవత్సరాలలో చేసిన పనేమో రూ.150 కోట్లు. రైతుల దగ్గర నుండి భూ సేకరణకు చెల్లించిన నష్టపరిహారం రూ.12 కోట్లు. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సుల క్రింద రూ.1480 కోట్లు రాబట్టుకున్నారు. ఇది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి ఈ తెలంగాణ రైతుల పట్ల ఉన్న చిత్తశుద్ధి. 2014 వరకు వాళ్లు ఈ ప్రాజెక్టు మీద పెట్టిన మొత్తం ఖర్చు రూ.3718 కోట్లు. అందులో మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు, సర్వే పేరు మీద తీసుకున్నది రూ.2400 కోట్లు. అంటే మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు మరియు సర్వేల మీద తీసుకున్నది ఎక్కువ, పని చేసింది తక్కువ. ఇది 8 సంవత్సరాలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన నిర్వాకం.

కాని టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు రద్దు చేశాము. సర్వే అండ్ డిజైన్ అనేది కాంట్రాక్టర్ చెయ్యడం. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటే చేస్తుంది. డిపార్టుమెంటు చెప్పినట్లు కాంట్రాక్టర్ పనిచెయ్యాలి తప్ప, కాంట్రాక్టర్ చెప్పినట్లు డిపార్టుమెంటు వినదు అనేటటువంటి పద్ధతి తీసుకువచ్చి, ఒక పారదర్శకమైనటువంటి విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం.

ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టు మీద దాదాపు రూ.23,000 కోట్ల పనులు జరిగాయి. వాళ్లు చేసింది రూ.1300 కోట్ల పనులు మాత్రమే. ఎనిమిదేళ్లలో ఆ ప్రభుత్వం చేసింది రూ.1300 కోట్ల పనులైతే, మూడున్నర సంవత్సరాలలో ఈ ప్రభుత్వం రూ.23,000 కోట్ల పనులు చేసింది. ఇది ఈ ప్రభుత్వానికి రైతుల పట్ల, ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల పట్ల ఉండేటటువంటి చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం అని తెలియజేస్తున్నాను.

భూసేకరణ ఎంత చేశారని జాఫీగారు అడిగారు. సర్వే ప్రక్రియ ఇంకా జరుగుతూనే ఉంది. ఇప్పటివరకు 35,000 ఎకరాలు ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు క్రింద భూసేకరణ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బోడుకుంటి వెంకటేశ్వర్లుగారు అనుమతుల గురించి అడిగారు. అత్యంత కీలకమైన అనుమతులు, గత ప్రభుత్వాల హయాంలో వాళ్లు తీసుకోలేకపోయారు. మహారాష్ట్రతో మనం చేసుకున్న అగ్రిమెంటే దీనికి మలుపు. ప్రాణహిత ప్రాజెక్టుకు, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు ఇప్పుడు ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో కడుతున్న చనాకా-కొరటా ప్రాజెక్టుకు ఒకే రోజు మూడు అంతర్ రాష్ట్ర

ప్రాజెక్టులకు ఒప్పందం చేసుకుని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చంద్రశేఖర్ రావుగారు ఈ దేశంలోనే ఒక రికార్డు సృష్టించారు. వాస్తవానికి కేంద్ర ప్రభుత్వాలు పర్ష్యా చేసి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య సయోధ్య కుదురుస్తుంటాయి. రెండు రాష్ట్రాలు కొట్లాడుకుంటే, కేంద్రం పిలిచి మాట్లాడుతుంది. అది కూడా 20, 30 ఏళ్లపాటు ఆ కొట్లాటలు కొనసాగుతుంటాయి.

కాని మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలలోనే వ్యూహాత్మకంగా పక్క రాష్ట్రాలతో చర్చించి, మనకు మనమే మూడు ప్రాజెక్టులకు అంతర్ రాష్ట్ర ఒప్పందాలను చేసుకుని, ఈ దేశంలో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ఎలా కట్టుకోవాలో, అంతర్ రాష్ట్ర ఒప్పందాలు ఎలా చేసుకోవాలో కూడా దేశానికి ఒక కొత్త డైరెక్షన్ మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖర్ రావుగారు ఇచ్చారు.

అందువల్లనే అక్కడ నుంచే ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క దశ మారింది. సిడబ్ల్యుసి లో మన దరఖాస్తు వాళ్లు చూడాలంటే ఫస్ట్ మనకు కావలసింది - పక్క రాష్ట్రంతో ఒప్పందం. ఒప్పందమే లేకుండా, పక్క రాష్ట్రం అనుమతే లేకుండా అక్కడ బ్యారేజీ ఏమి కడతారు? వాళ్లు అక్కడ అసలు అడుగే పెట్టనివ్వరు. అటువంటప్పుడు ఎక్కడో చేవెళ్లలో కాలువలు తవ్వితే, అది బూడిదలో పోసిన పన్నీరవుతుంది. ఆ డబ్బుంతా వృథా అవుతుంది. గత ప్రభుత్వం ఆ తప్పు చేసింది. అసలు తమ్మిడిహట్టి దగ్గర బ్యారేజికి మహారాష్ట్ర అనుమతి లేదు. కాని చేవెళ్ల దగ్గర కాలువలు తవ్వేశారు.

రంగారెడ్డి జిల్లా కాంగ్రెస్ నాయకులు అప్పుడప్పుడు మోసపుచ్చే ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. అక్కడ కూడా ఇదే పరిస్థితి. రంగారెడ్డి జిల్లాలో పనులు జరిగింది ఏమీ లేదు. అక్కడ జరిగింది కేవలం రెండు, మూడు శాతమే. మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులు మాత్రం పెద్దగా లేపారు. ఈ రోజు మనం తెచ్చుకున్న అనుమతుల విషయానికి వస్తే అత్యంత ప్రధానమైన అనుమతి - Environmental clearance డిసెంబర్ 5, 2017న సాధించాము. అటవీ అనుమతులు నవంబర్ 24, 2017న సాధించాము. Construction and Machinery Directorate అనుమతి నవంబర్ 21, 2017న తీసుకున్నాము. భూగర్భ జల శాఖ అనుమతి కూడా 21.11.2017న తీసుకున్నాము. Inter-State Clearance - ఇది కూడా సిడబ్ల్యుసి క్రింద ఉంటుంది. దీనిని కూడా 21.11.2017న తీసుకున్నాము. హైద్రాలజీ క్లియరెన్సు 30.10.2017న తీసుకున్నాము.

ఇంకా ఒకటో, రెండో అనుమతులు రావలసి ఉంది. అవి ప్రాజెక్టు కట్టడానికి అడ్డుకి కావు. ప్రాజెక్టు కట్టాలంటే ఫస్ట్ కావలసింది నీటి లభ్యత, హైడ్రాలజీ క్లియరెన్సు. అవి మనకు వచ్చేసింది. అంతర్ రాష్ట్ర అనుమతి. అది కూడా వచ్చేసింది. ప్రాజెక్టు మొదలుపెట్టాలంటే వర్యావరణ అనుమతులు కావాలి. అవి కూడా వచ్చేశాయి. అటవీ భూముల్లో వనులు చెయ్యాలంటే అటవీ శాఖ అనుమతి కావాలి. అది కూడా వచ్చేసింది. ఇంకా ఒకటో, రెండో చిన్నచిన్న క్లియరెన్సులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. కొద్ది రోజుల్లోనే వాటిని కూడా సాధించుకుంటామని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

సభ్యులు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు గారు నీటిని సరఫరా చేసే మార్గం పొడవు ఎంత అని అడిగారు. కాలువల పొడవు ఎంత, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో ఎన్ని కిలోమీటర్ల పొడవున కాలువలు తవ్వుతున్నారని అడిగారు. ఎన్ని ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తారని అడిగారు. స్టెబిలైజేషన్తో కలుపుకుని నీళ్లు 37 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కాలువల పొడవు. మొత్తం మూడు రకాల కాలువలు ఉంటాయి. ఒకటి గ్రావిటీ కాలువ. రెండు ప్రెషర్ మెయిన్. మూడు టన్నెల్. మొత్తం కాలువల పొడవు 1832 కిలోమీటర్లు.

2.20 కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులోని మొత్తం కాలువల పొడవు
మ. 1832 కిలోమీటర్లు. ఇందులో గ్రావిటీ కెనాల్స్ పొడవు 1531 కిలోమీటర్లు. The total length of the canals in Kaleswaram project is 1832 Kms. Out of which, 203 Kms is the length of tunnel canal and pressure main is 98 Kms. ప్రెషర్ మెయిన్ అంటే పైపుల ద్వారా మోటర్లతో నీళ్లు ఎత్తిపోసినప్పుడు ప్రెషర్లో వచ్చి పైపుల ద్వారా డెలివరీ సిస్టంలో వడతాయి, అక్కడి నుంచి గ్రావిటీ ద్వారా వెళతాయి. బహుశా ఈ దేశ చరిత్రలో ఏ ప్రాజెక్టులో కూడా ఇంత నిడివి గల కాలువలు ఉండవు. దాదాపుగా 20 లిఫ్టులు ఉన్నాయి. 19 పంపుహౌస్లు ఉన్నాయి.

ఈ ప్రాజెక్టుకు ఎంత కరెంటు వాడుతున్నారని అడిగారు. మనకు అవసరమైన కరెంటు సామర్థ్యం 4620 మెగావాట్లు. కాకపోతే ఇది 75 శాతం డిపెండబిలిటీతో వాడుతాము కనుక ఇంకొక 25 శాతం తగ్గుతుంది. 4620 మెగావాట్ల పవర్ మన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు అవసరం ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టులో ఇంకొక గొప్పతనం ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా జాగ్రత్తగా దీన్ని రూపొందించారు. మనం మేడిగడ్డ దగ్గర మోటరు ఆన్ చేస్తే, మొదటి మోటరు నుంచి చివరి మోటరు వరకు వాడితే

4600 మెగావాట్లు అవసరం అవుతుంది. కానీ ఎప్పుడైనా కడెం ప్రాజెక్టులో సర్ప్లస్ అయి ఎల్లంపల్లికి బ్రహ్మాండంగా నీళ్లు వస్తాయనుకుంటే, అప్పుడప్పుడు సంవత్సరంలో నెల, నెల పదిహేను రోజులు కడెం ప్రాజెక్టు సర్ప్లస్ అయి ఎల్లంపల్లికి నీరు వస్తుంది, అప్పుడు మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల మోటర్లను బండ్ పెడతాం. అప్పుడు ఎల్లంపల్లి నుంచి మాత్రమే మోటర్లు నడుపుతాం. పోయిన సంవత్సరం మనం చూశాం, మిడ్ మానేరు తగ్గిపోయింది. అంటే ఎస్ఆర్ఎస్పికి వరద వచ్చినప్పుడు కానీ, మెదక్ మరియు సిద్దిపేట జిల్లాలో వర్షం పడినప్పుడు అప్పర్ మానేరు సర్ప్లస్ వాటర్ మిడ్ మానేరుకు వస్తుంది. మిడ్ మానేరులోనే బాగా నీళ్లు వస్తే ఎల్లంపల్లి మోటర్లను కూడా బండ్ చేసి మిడ్ మానేరు నుంచి మాత్రమే మోటర్లు ఆన్ చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, అన్ని సందర్భాలలో అన్ని మోటార్లు నడవవు. ఎప్పుడైనా తీవ్ర కరువు ఉన్నప్పుడు, ఏమాత్రం వర్షపాతం లేనప్పుడు, అప్పుడు మాత్రమే మొత్తం మోటర్ల వ్యవస్థ నడస్తుంది. మొత్తం ఎందుకు పెట్టుకున్నామంటే, ఒక కండిషన్ వచ్చినప్పుడు, పంట చేతికి వచ్చి చివరి 15 రోజులు నీళ్లు లేకపోతే అప్పుడు అవసరమైతే మొత్తం మోటర్లు నడుపుతాం. ఎస్ఆర్ఎస్పి రివర్స్ పంపింగ్ ఉన్నది. ఒకవేళ ఎస్ఆర్ఎస్పి లో నీళ్లు లేకపోతే రివర్స్ పంపింగ్ చేస్తాం. మొత్తం నీళ్లు రాకపోతే మొత్తం పంపింగ్ చేస్తాం, లేదు ఒక 70 టిఎంసీలు వచ్చాయి, ఇంకా 20 టిఎంసీలు షార్ట్ఫాల్ ఉంటే, ఆ 20 టిఎంసీలకు మాత్రమే పంపింగ్ చేస్తాం. అలా అవసరాన్ని బట్టి చేస్తాం తప్ప మొత్తం విద్యుత్ ఎప్పుడూ వాడడం ఉండదు. అయితే అవసరమున్నప్పుడు వాడడానికి అవసరమైన సబ్స్ట్రక్షన్స్, పంపు హౌసులు, ట్రాన్స్ఫార్మర్స్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాం, మన జెన్కో అవసరమైన విద్యుత్తు సరఫరా చేసే సామర్థ్యం కూడా కలిగి ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

మిత్రులు రిజర్వాయర్ల సంఖ్య కూడా అడిగారు. గతంలో ప్రాణహిత-చేవెళ్ల క్రింద 5 రిజర్వాయర్లు ఉండేవి. ఇప్పుడు అవి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు క్రింద 20 రిజర్వాయర్లు అయ్యాయి. అప్పుడు 11 టిఎంసీలుంటే, ఇప్పుడు 141 టిఎంసీలకు పెరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. సభ్యులు బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్లు గారు మాట్లాడుతూ, గోదావరి నదిలో ఎన్ని కిలోమీటర్ల వరకు నీళ్లు ఉంటాయి, ఏ బ్యారేజీలో ఎన్ని కిలోమీటర్ల వరకు నీళ్లు నిలుస్తాయని అడిగారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఈ వరుస మూడు బ్యారేజీలే గాకుండా దేవాదులలో 365 రోజులూ నీళ్లు తీసుకునేటట్లు అక్కడ కంతనపల్లి ప్రాజెక్టును

రీ-ఇంజనీరింగు చేసుకొని, తుపాకులగూడెంను కడుతున్నాం. 1895 లో నిజాం కాలంలో కట్టిన సదర్మట్ ప్రాజెక్టు రెండు పంటలకు నీళ్లు ఇచ్చేది. నిర్మల్, ఖానాపూర్, మెట్పల్లి నియోజకవర్గాలలోని గంగారామ్ ప్రాజెక్టు క్రింద మూడు పంటలకు నీళ్లు ఇచ్చిన సదర్మట్, ఎస్ఆర్ఎస్పి ప్రాజెక్టు కట్టిన తర్వాత, మహారాష్ట్ర ప్రాజెక్టులు కట్టిన తర్వాత సదర్మట్ క్రింద ఒక పంట కూడా పండిని పరిస్థితి వచ్చింది. ఒకనాడు సదర్మట్ క్రింద రెండు పంటలు పండాాయి. సదర్మట్ ఆనకట్టను బ్యారేజీగా మార్చమని, దాని సామర్థ్యం పెంచమని అక్కడ 30 ఏళ్ల నుంచి ప్రజలు అడుగుతున్నారు. మాకు రెండు పంటలకు నీళ్లు ఇవ్వమని, 30, 40 ఏళ్ల నుంచి ప్రజలు అడుగుతున్నా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో అప్పటి ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోలేదు. ఇప్పుడు సదర్మట్ పనులు పూర్తి అవుతున్నాయి, దాదాపుగా దగ్గర పడ్డాయి. ఆ ఆనకట్టను బ్యారేజీగా మారుస్తున్నాం. మొత్తానికి చూసుకుంటే సదర్మట్ బ్యారేజీ పైన 17 కిలోమీటర్ల వరకు గోదావరిలో నీళ్లు నిలిచి ఉంటాయి. ఎల్లంపల్లి బ్యారేజీలో పైన 36 కిలోమీటర్లు నీళ్లు నిలిచి ఉంటాయి. అన్నారం బ్యారేజీలో 32 కిలోమీటర్లు అంటే అన్నారం నుంచి ఎల్లంపల్లి టోల్ వరకు నీళ్లు నిలిచి ఉంటాయి. నుందిళ్ల బ్యారేజీలో 31 కిలోమీటర్లు, వేడిగడ్డ బ్యారేజీలో 42 కిలోమీటర్లు, తుపాకులగూడెం బ్యారేజీలో 30 కిలోమీటర్ల వరకు గోదావరి నదిలో బ్యాక్ వాటర్ ఉంటుంది. ఇప్పటికే ఉన్న దుమ్ముగూడెంలో 12 కిలోమీటర్ల వరకు బ్యాక్ వాటర్ ఉంటుంది. మొత్తానికి మొత్తంగా ఎస్ఆర్ఎస్పి నుంచి దుమ్ముగూడెం వరకు చూసుకుంటే 274 కిలోమీటర్ల వరకు గోదావరి నదిలో 365 రోజులు సస్యశ్యామలంగా నీళ్లు ఉంటాయి.

మొన్న నేను మేడిగడ్డకు వెళ్ళినప్పుడు మా మంథని ఎమ్మెల్యే పుట్టా మధు ఒక మాట అన్నారు. అన్నా! ఈ సిమెంటు లారీలు, ఇసుక లారీలు, కంకర లారీలు వచ్చి మా రోడ్లన్నీ ఖరాబ్ అయ్యాయని అన్నారు. ఈ ఆరు నెలల్లో రోడ్లు బాగు చేయాలని కోరారు. అప్పుడు నేను ఏమన్నానంటే - తప్పకుండా చేస్తాం తమ్మీ, ఆర్థిక మంత్రిగారి సహకారం తీసుకుందాం, ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గరకు పోదాం, మీ రోడ్లు మంచిగా చేద్దామని మధుతో చెప్పాను. అప్పుడు ఆయన ఏమన్నారంటే - అన్నా ఇప్పుడు వేయకండి, ఇప్పుడు శాంక్షన్ చేసినా మొత్తం పనులు జూన్, జూలైకి అయిపోతాయి కదా, ఆ తర్వాత వేసుకుంటే మంచిగా ఉంటాయని అన్నారు. అప్పుడు నేను

- పనులు పూర్తయిన తర్వాత కొత్త లారీలు వస్తాయి మధూ, ఇప్పుడు ఇసుక లారీలు, కంకర లారీలు వస్తున్నాయి, ప్రాజెక్టు పూర్తయిన తర్వాత చేపల లారీలు, ఐస్ లారీలు పోతుంటాయి ఇదే సంఖ్యలో. మీరోడ్డు మాత్రం బిజీ, మీ కాళేశ్వరం ప్రాంతం బిజీగా ఉంటుంది, వచ్చే పర్యాటకుల సంఖ్య పెరుగుతుంది, చేపలు ఇక్కడి నుంచి ఎక్స్పోర్టు అవుతాయి, మీ ప్రాంతం రూపురేఖలే మారిపోతాయని చెప్పాను. ఆ ప్రాంతంలో గొప్ప మార్పు వచ్చింది.

వెంకటేశ్వర్లు గారు ఇంకొక ప్రశ్న అడిగారు. మల్లన్న సాగర్ ప్రాజెక్టు ఇంత పెద్దగా కడుతున్నారు, నది లేని చోట సమాంతరంగా ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టు ఎక్కడైనా ఉందా అని అడిగారు. ఎందుకు లేవు? మొన్న కూడా ఒక నాయకుడు అసెంబ్లీలో ఇలాగే మాట్లాడారు. అంటే మన ప్రాంతం మీద మనం ఎంత అవగాహనా రాహిత్యంతో ఉన్నామో ఆలోచించాలి. కాంగ్రెస్ నాయకులు కొంత మంది రాజకీయ అవసరాల కోసం దుష్ప్రచారం చేస్తే దాంట్లో మనం కూడా పడుతున్నాం. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో రాయలసీమ ప్రాంతంలో కండలేరు ప్రాజెక్టును 685 టిఎంసిలతో కట్టుకున్నారు. దానికి నీళ్ల కేటాయింపులు లేవు, నీళ్లు లేవు. కానీ కట్టుకున్నారు. గోరకల్లు 10 టిఎంసిలు, వెలిగొండ 41 టిఎంసిలు, వెలుగోడు 17 టిఎంసిలు, బ్రహ్మాంగారి మఠం 17 టిఎంసిలు, ఆవుకు 7 టిఎంసిలు ఇలా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో నీళ్లు లేకపోయినా వాళ్లు మాత్రం పెద్ద పెద్ద రిజర్వాయర్లు కట్టుకున్నారు. కానీ రేపు భవిష్యత్తు అవసరాల కోసం, హైదరాబాదు నగర మంచినీటి అవసరాల కోసం, తాగునీరు, సాగునీరు అవసరాల కోసం, అవసరమైతే కృష్ణానది పరివాహక ప్రాంతానికి నీళ్లు ఇవ్వాలనే దూరదృష్టితో మనం ఈరోజు 50 టిఎంసిలతో మల్లన్న సాగర్ కట్టుకుంటుంటే దాని గురించి కూడా ఒక దుష్ప్రచారం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మా వెంకటేశ్వర్లు గారు టివి ఛానళ్లలో చర్చలకు పోతుంటారు కాబట్టి, బహుశా అది విని, విని అనుమానం వచ్చినట్లుంది. వాళ్లు అడిగినట్లున్నారు, డౌటు వచ్చి ఉంటుంది. అలా ఒక దుష్ప్రచారం కంటిన్యూయన్స్గా చేస్తూ వస్తున్నారు.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో మనం వాడే ఒక్కొక్క మోటరు సామర్థ్యం 139 మెగావాట్లు కలిగి ఉంటుంది. నాకు తెలిసి, భారతదేశంలోనే కాదు ఏసియా ఖండంలోనే కాదు, ప్రపంచంలోనే సాగునీటి కోసం 139 మెగావాట్ల పంపులు వాడిన సందర్భాలు లేవు. కానీ ఆవిధంగా వాడిన మొదటి రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత పెద్ద సామర్థ్యంతో ఎక్కడా లేవు.

ఈ మోటార్లను మన బిహెచ్‌ఇయల్ సంస్థనే తయారు చేస్తోంది. 139 మెగావాట్ల వంపు మోటరంటే ఈ కౌన్సిల్ హాల్ కంటే పెద్దగా ఉంటుంది. ఒక్కొక్క వంపు మోటరు బరువు 650 టన్నులు ఉంటుంది. ఒక్కొక్క వంపు హౌస్‌లో అటువంటివి ఏడు వంపు మోటార్లు ఉంటాయి. ఇంత సామర్థ్యంతో ఇంతకు ముందు దేశంలో ఎక్కడా జరగనంత గొప్ప పనిని మన ప్రభుత్వం, మన ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్నారు. అంత పెద్ద నది మీద మనం కట్టిన మేడిగడ్డ, అన్నారం, సుందిళ్ల బ్యారేజీలు లాంటివి ఈ దేశంలో కానీ, ప్రపంచంలో కానీ ఈ నాలుగైదు ఏళ్లలో ఎక్కడా కట్టలేదు. ఉధృతమైన గోదావరి నది మీద అటువంటి బ్యారేజీలను 20 నెలల్లో పూర్తి చేసే ఒక గొప్ప భగీరథ ప్రయత్నం మన రాష్ట్రంలో జరుగుతుంటే మనమంతా గర్వపడాలి. ఇది ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధి. రైతుల పట్ల, ఈ రాష్ట్రం పట్ల, ప్రజల ఆకాంక్షలను తొందరగా నెరవేర్చాలనే ఒక తపనతో జరుగుతున్న ప్రయత్నం ఇది. ఇలా జరుగుతుంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు దీన్ని ఆపాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే వారి చరిత్ర చూస్తే కదా! తప్పకుండా రేపు మనం అడుగుతాం కదా. వాళ్లు 8 ఏళ్లలో ఏమి చేశారో ఇప్పుడే చెప్పాను. నాలుగేళ్లలో పూర్తి చేస్తామని తీసుకున్న మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్‌లతో చేసిన పని ఏదో చెప్పాను. బహుశా వాళ్లలాగా మనం కూడా ఉండాలని అనుకుంటున్నారు. వాళ్లు 8 ఏళ్లలో ఐదు పైసల పని చేయలేదు. మన వేగాన్ని చూసిన కాంగ్రెస్ నాయకులు - మేము పర్యావరణ అనుమతుల కోసం పబ్లిక్ హియరింగు పెడితే అక్కడికి వచ్చి అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు. పర్యావరణ అనుమతులు రాకుండా నానా బీభత్సం చేసే ప్రయత్నం చేస్తారు. 123 జీ.ఓ. తెచ్చి రైతులకు ఒక రూపాయి ఎక్కువ ఇచ్చి వేగంగా భూసేకరణ చేద్దామంటే హైకోర్టులో కేసులు వేస్తారు ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు. వేస్తే వేశారు. కానీ నిఫలమయ్యారు. కానీ కొట్టాలన్నా, తప్పు చేయాలన్నా తెలివితేటలు ఉండాలని అంటారు. వాళ్లు కేసులు ఎలా వేశారంటే, మూడేళ్ల క్రింద చనిపోయిన వాళ్ల పేర్ల మీద, మనుష్యులు కూడా లేరు, చనిపోయి స్వర్గలోకానికి పోయిన వారి పేర్ల మీద, ఫోర్జరీ సంతకాలు పెట్టి హైకోర్టులో కేసులు వేశారు. అంటే నకల్ కొడితే కూడా అకల్ లేనట్లు, చనిపోయిన వారి పేర్ల మీద సంతకాలు పెట్టి కేసులు వేసి దొరికిపోయిన పగటి దొంగలు ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ కేసులు ఎవరు వేశారంటే - మన ఐటి అండ్ ఇండస్ట్రీస్ మంత్రి కెటిఆర్ గారి మీద పోటీ చేసి

ఓడిపోయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు మహేందర్ రెడ్డి గారు కేసు వేస్తారు, శాసనసభ్యులు ఆళ్ల వెంకటేశ్వర్‌రెడ్డి గారి మీద పోటీ చేసి ఓడిపోయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు పవన్ కుమార్ గారు కేసు వేస్తారు, మంత్రి జూపల్లి కృష్ణారావు గారి మీద పోటీ చేసి ఓడిపోయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు హర్షవర్ధన్‌రెడ్డి గారు కేసు వేస్తారు. ఇంతకు ముందు మా ఫారూక్ హుస్సేన్ గారు చెప్పినట్లు, గండుపిల్లి కూడా లేని చోట పెద్ద పులి ఉన్నదని కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు కేసులు వేస్తారు. నేను నా భూమిని ఇవ్వను, బలవంతంగా నా భూమిని తీసుకుంటున్నారని చచ్చిపోయిన వారి పేర్ల మీద దొంగ సంతకాలు పెట్టి కేసులు వేస్తారు. భూసేకరణలో రైతులకు మేలు జరుగుతుంటే, రైతుల యొక్క కన్నెంటుతో స్వచ్ఛందంగా భూసేకరణ జరుగుతుంటే 123 జీ.ఓ.ను రద్దు చేయాలని, భూసేకరణ ఆపాలని కోర్టుల్లో కేసులు వేస్తారు. గ్రీన్ ట్రిబ్యునల్‌లో ఇప్పుడు కేసు వేశారు. పాపం మా చీఫ్ ఇంజనీర్ హరిరామ్ గారు నెలలో 15 రోజులు ఢిల్లీలోనే ఉంటారు. హైకోర్టు కేసు, సుప్రీంకోర్టు కేసు, గ్రీన్ ట్రిబ్యునల్ కేసు - ఇంజనీర్లు కేసుల చుట్టూ తిరగాలా, ప్రాజెక్టుల చుట్టూ తిరగాలా? కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? ఏదో సాంకేతికపరమైన చిన్న విషయాలని పట్టుకొని ఈ పనులు ఆపితే చాలు, ఈ నీళ్లు రావద్దని కేసులు వేసులు వేస్తారు. ఈ కాళేశ్వరం నీళ్లలో కాంగ్రెస్ పార్టీ కొట్టుకపోతుందేమోననే భయం వాళ్లకు పట్టుకుంది. మనం 16 జిల్లాల్లో పబ్లిక్ హియరింగు పెట్టాం, చివరికి మహారాష్ట్రలోని గడ్చిరోలి జిల్లాలో కూడా పబ్లిక్ హియరింగు పెట్టాం. ఎందుకంటే మేడిగడ్డ బ్యారేజీకి అవతల మహారాష్ట్ర ఉంటుంది, అది గడ్చిరోలి జిల్లా. వాళ్ల అనుమతి కావాలంటే మహారాష్ట్రకు పోయి అక్కడ పబ్లిక్ హియరింగు పెట్టాం. ఆ 16 జిల్లాలలో పబ్లిక్ హియరింగ్ పెట్టి, అవసరమైన సాంకేతిక సమాచారంతో ఢిల్లీలో అప్లై చేసి మనం పర్యావరణ అనుమతులు తెచ్చుకున్నాం. ఎంత దుర్మార్గం అంటే - వచ్చిన పర్యావరణ అనుమతులు కూడా తప్పని, ఇది రద్దు చేయాలని మళ్లీ పోయి కేసులు వేశారు. చివరికి వచ్చిన పర్యావరణ అనుమతులను రద్దు చేసి పనులను ఆపాలని సుప్రీంకోర్టులో కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు కేసులు వేశారు. నేను వివరాలు తెచ్చాను. ఆ కేసులు ఎవరు వేశారు, ఆ కేసులు వేయడానికి ఢిల్లీకి పోయిన కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు ఎవరు, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుల్లో ఎవరెవరు ఢిల్లీకి వెళ్లారు, ఏ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడి క్రెడిట్ కార్డునుంచి ఫ్లెట్ టికెట్లు బుక్ చేశారు, ఏ కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడి అకౌంటు నుంచి ఢిల్లీలో సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాదికి డబ్బులు ఇచ్చారో

చిన్నది దొరకకపోదా అని చూస్తూ, దీన్ని ఆపాలి, నీళ్లు రావద్దని ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఎలక్షన్ లోపల నీళ్లు వస్తే మా అడ్డన్ గల్లుతుందని భయపడుతున్నారు. అంటే మీకు ఓట్లు, సీట్లు కావాలి. ఇన్నేళ్లు మీరే కదా అధికారంలో ఉన్నది! 60 సంవత్సరాల పాటు ఉమ్మడి రాష్ట్రాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలించింది. అత్యధిక కాలం వాళ్లే పరిపాలించారు, తెలుగుదేశం పార్టీ ఒక పది, పదిహేనేళ్లు తప్ప. మరి ఏమి చేశారు? స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 60, 70 ఏళ్ల తర్వాత, 1956 నుంచి 2014 వరకు మేజర్, మీడియం ఇరిగేషన్ క్రింద ఈ తెలంగాణ ప్రాంతంలో వాళ్లు ఇచ్చామని చెప్పుకుంటున్న ఆయకట్టు 21 లక్షల ఎకరాలు. 1956లో తెలంగాణ ప్రాంతం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విలీనం అయినప్పటి నుంచి మొన్న 2014లో తెలంగాణ విడిపోయే వరకు మేజర్ మరియు మీడియం ఇరిగేషన్ క్రింద 21 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టును అభివృద్ధి చేశారు. ఆ 21 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు పారినా సంతోషపడే వాళ్లం. ఎస్ఆర్ఎస్ సీజ్-1 క్రింద 9.68 లక్షల ఎకరాలైతే అది 6 లక్షలు కూడా పారదు. రాజోలిబండ డైవర్షన్ స్కీము క్రింద 87,500 ఎకరాలుంటే, అది 20 వేల ఎకరాలు దాటదు. నాగార్జునసాగర్ లెఫ్ట్ కెనాల్ క్రింద 6.40 లక్షల ఎకరాలైతే అందులో, నాలుగైదు లక్షల ఎకరాలు దాటదు. కడెం నారాయణరెడ్డి ప్రాజెక్టు క్రింద 68వేల ఎకరాలైతే అది 30 నుండి 40 వేల ఎకరాలు దాటదు. మూసీ క్రింద 31 వేల ఎకరాలైతే అది 20 వేల నుంచి 25 వేలు దాటదు. ఏదైనా పారేది ఉందంటే అది ఒక్క జూరాల ప్రాజెక్టు, నిన్న మొన్న జూరాల పూర్తి అయింది కనుక జూరాల క్రింద లక్ష ఎకరాలు పారుతోంది. చెప్పిన 21 లక్షల ఎకరాలలో మొత్తం 14 లక్షల నుంచి 15 లక్షల ఎకరాలు మించి పారడం లేదు. 60 ఏళ్లలో, కాంగ్రెస్ మరియు తెలుగుదేశం పార్టీలు పాలించిన సమయంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో కొత్త ఆయకట్టు భారీ మరియు మధ్య తరహా ఇరిగేషన్ క్రింద ఇచ్చింది ఎంతంటే 14 లక్షల నుండి 15 లక్షల ఎకరాలే. కానీ ఈ టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో మనం ఇచ్చిన ఆయకట్టు 12 లక్షల ఎకరాలని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు 60 ఏళ్లలో 14, 15 లక్షల ఎకరాలు పారించారు, వేమము మూడున్నర సంవత్సరాలలో 12 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇచ్చాం. 2018 డిసెంబర్ నాటికి ఇంకొక 10 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తాం. మీరు 60 ఏళ్లలో చేసిన పనిని మేము నాలుగేళ్లలో చేశాం. ఇది మీకు, మాకు ఉన్న తేడా. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను

పూర్తి చేయడంలో గతంలో పాలించిన కాంగ్రెస్ మరియు టిడిపిలకు, మా ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారికి ఉన్న తేడా ఇదే అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఎమ్మెల్యే భాను ప్రసాద రావు గారు ఒక మంచి మాట చెప్పారు. ఆరోజు కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉండి కూడా ప్రాణహిత-చేష్టల ఫెయిల్ అవుతుందని చెప్పినని అన్నారు. వారికుండే అవగాహనతో చెప్పారు. కానీ మన అదృష్టానికి తెలంగాణ రావడం, కెసిఆర్ గారు ముఖ్యమంత్రి కావడం వల్ల ప్రజల కలలు ఫలించాయి, నిజమైన ఆకుపచ్చ తెలంగాణ నేడు రూపుదిద్దుకుంటోంది. లేకపోతే అలాగే ఉండి ఉంటే అదే మోసం జరిగేది, ఈ మోసాల పరంపర కొనసాగుతూ ఉండేది. ఎస్ఆర్ఎస్ పి నుంచి మా పెద్దపల్లికి నీళ్లు ఎలా అని వారు అడిగారు. ఎస్ఆర్ఎస్ పి క్రింద 9.68 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. ఇప్పుడు కాశేశ్వరం ద్వారా మిడ్ మానేరును ఎల్లంపల్లికి కనెక్ట్ చేసిన తర్వాత, ఎస్ఆర్ఎస్ పి క్రింద మిగిలే ఆయకట్టు 4 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే. 5.5 లక్షల ఎకరాలు డిస్ కనెక్ట్ అయి అది కాశేశ్వరం క్రింద పారుతుంది. మిగిలింది నాలుగు లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే. ఎస్ఆర్ఎస్ పి రిజర్వాయర్ సామర్థ్యం 90 టిఎంసిలు. అందులో ఏమాత్రం నీళ్లు వచ్చినా పక్కాగా చిట్టచివరి ఆయకట్టుకు నీళ్లు తెచ్చుకోవచ్చు. రెండు - నీళ్లు రాకపోయినా ఎస్ఆర్ఎస్ పి రివర్స్ పంపింగ్ ఉండనే ఉండే. ఎప్పుడైనా తక్కువ పడినా ఐదు, పది టిఎంసిలు తీసుకొస్తాం. ఫుల్ వాటర్ తెచ్చుకునే అవకాశం మనకుంటుంది.

2.40 | అధ్యక్షా, మూడవది. కాలువలు బాగలేకుండా. బేసిక్ గా మ. ఇన్ని రోజులు నీళ్లు రాకపోవడానికి కారణమేమంటే, ఆ కాలువల సామర్థ్యం 8000 క్యూసెక్కులకి డిజైన్ చేశామన్నారు. కానీ, ఎన్నడూ 4000-4500 క్యూసెక్కులకి మించి నీళ్లు పారలేదు. ఇప్పుడు రూ.1000.00 కోట్లతో డిజైన్ చేసి, వక్కా 7000 నుండి 7500 క్యూసెక్కుల నీటిని ఆ కాలువల గుండా తీసుకువచ్చే విధంగా రూపకల్పన చేశాం. 7500 క్యూసెక్కుల నీళ్లు ఆ కాలువల గుండా వస్తే, 9.5 లక్షల ఎకరాలకు నీరు పారుతుంది. కానీ, మన అవసరం 4 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే. కనుక తప్పకుండా సుల్తానాబాద్ గానీ, పెద్దపల్లి గానీ, మంథని గానీ, రామగుండం గానీ, చిట్టచివరి ఆయకట్టుకు నీళ్ళిచ్చేందుకు వంద శాతం ఈ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉన్నది.

మన ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారికి ఈ జిల్లా, ఆ జిల్లా అనే ఆలోచన లేదు. ఈ రాష్ట్రం కోటి ఎకరాల మాగాణి కావాలన్నదే

ముఖ్యమంత్రి గారి సంకల్పం. కోటి ఎకరాలంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాడే నాటికి ఉన్న ఆయకట్టు 21 లక్షల ఎకరాలు. అందులో పారేది పంద్రాహ్ లాక్. అయితే, రేపు నీళ్ళిచ్చే కోటి ఎకరాల లక్ష్యంలో, మైనర్ ఇరిగేషన్ ను మినహాయించి కోటి ఎకరాలను ప్లాన్ చేసుకున్నాం. తెలంగాణలో ఉండే 46,000 చెరువుల క్రింద దాదాపు 25 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంది. ఆ చెరువులను కూడా మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమం క్రింద గానీ, మేజర్ ఇరిగేషన్, లిఫ్ ఇరిగేషన్ క్రింద వాటిని సప్లిమెంట్ చేసే కార్యక్రమం మాగ్నిమమ్ చేసుకుంటూ వస్తున్నాం. ఆ 25 లక్షల ఎకరాలు కాకుండానే, భారీ, మధ్యతరహా ప్రాజెక్టుల క్రిందనే కోటి ఎకరాలు ఈ తెలంగాణలో పారే విధంగా రూపకల్పన చేసుకుంటున్నాం. On an average one lakh acres per constituency అనుకున్నాం.

ఒక నియోజకవర్గంలో 2 లక్షల ఎకరాలు వస్తుండొచ్చు. ఒక నియోజకవర్గంలో 60 వేలు, 70 వేల ఎకరాలు వస్తుండొచ్చు. సమీ అర్బన్ నియోజకవర్గాలుంటాయి. కొన్ని పూర్తి అర్బన్ లైట్ నియోజకవర్గాలుంటాయి. కొన్ని పూర్తిగా రూరల్ నియోజకవర్గాలుంటాయి. అక్కడండి భూమిని బట్టి, ప్రాంతాన్ని బట్టి యావరజేగా ఒక లక్ష ఎకరాలు ఒక నియోజకవర్గానికి వచ్చే విధంగా మనం ప్రణాళిక చేసుకున్నాం. కాబట్టి, సభ్యులు భాను గారికి నా మనవేమంటే, ఖచ్చితంగా ఎస్సార్ఎస్ పిలో మన పెద్దపల్లి గానీ, సుల్తానాబాద్ గానీ, మంథని నియోజకవర్గం గానీ, రామగుండం గానీ, ఎన్ని డబ్బులు అవసరమైనా పెట్టి, చిట్టచివరి ఆయకట్టుకు నీళ్లు వచ్చే విధంగా మీ కెనాల్ సిస్టమ్ ను పటిష్టవంతం చేసి పూర్తిస్థాయిలో తప్పకుండా మీకు నీళ్లు అందిస్తాం.

ఇప్పుడు మనం 3 టిఎంసిలకు రూపకల్పన చేసుకున్నాం. 2 టిఎంసిలను లిఫ్ట్ చేసుకుంటున్నాం. 3వ టిఎంసి ఉపయోగంలోకి వచ్చినప్పుడు, పత్తిపాక రిజర్వాయరును కట్టి, ఎస్సార్ఎస్ పి సప్లిమెంటేషన్ చేయాలనే ఆలోచనలో కూడా ప్రభుత్వం ఉన్నది. అందువల్ల, ఏ రకంగా చూసినా కూడా ఆ నియోజకవర్గాలకు కాశేశ్వరం వల్ల మేలు జరుగుతుంది. ఇమ్మీడియట్ గా వచ్చే మేలు ఏమంటే, 9.5 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళిచ్చే విధంగా డిజైన్ చేసుకుని సిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ, ప్రస్తుత ఆయకట్టు 4 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళిస్తే సరిపోతుంది. ఆటోమాటిక్ గా రిలీఫ్ వచ్చేస్తుంది.

ఇప్పుడేమైంది, నీళ్లు లేకపోవడం వల్ల ఆన్ అండ్ ఆఫ్ సిస్టమ్ లో నీళ్ళిస్తున్నాం. 6 రోజులు నీళ్ళిస్తే, 6 రోజులు బండ్

పెడ్డున్నాం. రేపు ఎందుకు బంద్ పెడ్టాం? రేపు ఈ పరిస్థితి ఉండదు. ఫుల్గా వాటర్ పెడ్టాం. ఇప్పుడు 6 రోజులిచ్చి, 6 రోజులు బంద్ పెడ్డున్నాం. ఆ ఇచ్చిన 6 రోజుల్లో కూడా 3 రోజులు ఒకవైపు ఇచ్చి, 3 రోజులు ఇంకోవైపు ఇస్తున్నాం. రేపు, నీళ్ళు ఫుల్గా ఉన్నప్పుడు మొత్తం కూడా ఇస్తాం. ఆన్ అండ్ ఆఫ్ సిస్టమ్ పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. మీరు భరోసాగా ఉండొచ్చు, విశ్వాసంగా ఉండొచ్చు, ఖచ్చితంగా మీకు అవసరమైన పూర్తి ఆయకట్టుకు నీరందిస్తామని భానుకు, భాను గారి ద్వారా పెద్దపల్లి నియోజకవర్గ ప్రజలకు, మంథని నియోజకవర్గ ప్రజలకు కూడా తెలియజేస్తున్నాను.

సభ్యులు కర్నె ప్రభాకర్ గారు జాతీయ హోదా గురించి మాట్లాడారు. వాస్తవానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చేసిన మరో అన్యాయం ప్రాణహిత ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా అంశం గురించి ప్రస్తావించక పోవడం. ఆరోజు, రాష్ట్ర విభజన జరిగినప్పుడు పోలవరం ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా అని రాష్ట్ర విభజన చట్టంలో పెట్టేసింది. మరి, ప్రాణహిత ప్రాజెక్టును కూడా ఆరోజు పెట్టి ఉండుంటే, ఆటోమాటిక్ గా మన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకి జాతీయ హోదా వచ్చేది కదా. ఇక్కడ కూడా ఒక తప్పుడు ప్రచారం చేస్తారు. ప్రాణహిత పేరును కాళేశ్వరంగా మార్చారు కాబట్టి, జాతీయ హోదా రాదు అని. ఎందుకు రాదు? పేరు మార్చింది మనం కాదు. కేంద్ర జల వనరుల సంఘం సూచన మేరకు మనం మార్చాం. సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ చెప్పింది. అయ్యా, మీరు అనుకున్న తమ్మిడిహట్టి దగ్గర, ప్రాణహిత దగ్గర నీళ్ళు లేవు, ప్రత్యామ్నాయం చూసుకోండి అని చెప్పింది. వాళ్ళు చెప్పారు కనక మనం ప్రత్యామ్నాయం చూసుకున్నాం. ఇచ్చే ఆయకట్టు గదే. నీళ్ళు పారేది గదే. తీసుకునే గోదావరి నదీ అదే. పైనుంచి జర కిందికి పోయి, నీళ్ళు ఎక్కువున్నకాడ మోటరు బెట్టి లాగబెట్టినాం, అంతే. అది కూడా ఒక తప్పుడు ప్రచారం చేస్తారు. అసలు మీరు చట్టంలో ఎందుకు పెట్టలేదు? కాంగ్రెస్ పార్టీకి నిజంగా తెలంగాణ మీద కన్సర్న్ ఉండుంటే, పోలవరం పెట్టినట్లు, మన ప్రాణహితను కూడా ఆ రోజు చట్టంలో పెట్టుంటే, ఈరోజు కాళేశ్వరానికి కూడా జాతీయ హోదా వచ్చి ఉండేది. అదొక తప్పిదం.

ఇప్పుడు మేము కూడా ప్రస్తుత బిజెపి ప్రభుత్వాన్ని అనేక మార్లు రిక్వెస్ట్ చేస్తూ వచ్చాం. పార్లమెంటులో మన ఎంపీలు కాళేశ్వరానికి జాతీయ హోదా కావాలని అడిగారు. ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా డిల్లీ వెళ్ళి, ప్రధానమంత్రి గారిని

కూడా జాతీయ హోదా కావాలని అడిగి ఉన్నారు. నేను కూడా కేంద్ర మంత్రివర్యులు ఉమా భారతి గారిని, ప్రస్తుతమున్న మంత్రివర్యులు గడ్కరీ గారిని కూడా కోరుతూ వస్తున్నాం. తప్పకుండా అశ ఉంది. కేంద్రం మీద ఇంకా ఒత్తిడి పెంచుతాం. ఇంకా ప్రయత్నం చేస్తాం. జాతీయ హోదా వస్తే, ప్రాజెక్టుని ఇంకా వేగంగా పూర్తి చేసుకోగలుగుతాం. రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద అప్పుల భారం తగ్గుతుంది. ఇవాళ మనం డబ్బులు సరిపోకపోతే బ్యాంకుల నుండి అప్పు తెచ్చుకొని మరీ పనులు పూర్తి చేస్తున్నాం.

అప్పుల విషయంలో కూడా కొంత మంది మిత్రులు మాట్లాడుతూ వస్తున్నారు. ఏమంటున్నారంటే, ప్రాజెక్టు కాస్ట్ బాగా పెరుగుతోంది. లేదా మీరు అప్పు తెచ్చి ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు అంటున్నారు. సరే, కాస్ట్ ఎందుకు పెరుగుతుందో నేను చెప్పినా. ప్రాజెక్టు వేగంగా పూర్తి చేసుకోవడం వలన ఎంత లాభముంటుందంటే, మీకు అర్థం కావడం కోసం చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నా.

ప్రాజెక్టులు ఆలస్యమైతే, పెరిగిన సిమెంటు ధర ఇవ్వాలి, పెరిగిన స్టీల్ ధర ఇవ్వాలి, పెరిగిన డీజిల్ ధర ఇవ్వాలి అనేది టెండర్ కండిషన్స్ లోనే ఉంటుంది. చరిత్ర చూసుకుంటే, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించినప్పుడు రూ.125.00 కోట్లు కాగా, ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యినప్పుడు రూ.1183.00 కోట్లు వ్యయం అయ్యింది. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు రూ.40.00 కోట్లతో 1964వ సంవత్సరం ప్రారంభమైయ్యింది, 1997లో ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యేసరికి రూ.4300.00 కోట్లు ఖర్చయింది. ఆలస్యమైతే ప్రాజెక్టుల కాస్ట్ ఏ విధంగా పెరుగుతుందో ఆలోచన చేయండి. జూరాల ప్రాజెక్టును 1980లో రూ.70.00 కోట్లతో ప్రారంభిస్తే, పూర్తయ్యే సరికి రూ.1815.00 కోట్లు ఖర్చయింది. పులిచింతల ప్రాజెక్టు రూ.565.00 కోట్లతో ప్రారంభమై రూ.1281.00 కోట్లకు పెరిగింది. వాస్తవానికి పులిచింతల ప్రాజెక్టుని ఫ్లడ్ లైట్లు పెట్టి, పోలీస్ ఫోర్సు పెట్టి కట్టించారు. తెలంగాణ వస్తే కట్టనియ్యరని, వాళ్ళకు మూడో పంటకు నీళ్ళు తీసుకుపోయే ఉద్దేశంతో వేగంగా కట్టిన పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు కూడా రూ.565.00 కోట్లు ప్రారంభ అంచనా వ్యయం అయితే, ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యేసరికి రూ.1816.00 కోట్లు ఖర్చయింది. రూ.29.00 కోట్ల ప్రారంభ వ్యయంతో మొదలైన సింగూరు ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యే సరికి రూ.169.00 కోట్లు ఖర్చయింది. ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టు రూ.900.00 కోట్లతో పూర్తి కావలసింది, రూ.2048.00 కోట్ల ఖర్చుతో పూర్తయ్యింది. గత ప్రభుత్వాల

హయాంలో ప్రాజెక్టులు అలస్యం కావడం వల్ల ఏ రకంగా ప్రాజెక్ట్ కాస్ట్ పెరిగిందనేది అర్థమవుతుంది.

కాబట్టి, ఈరోజు ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుని నాలుగు రూపాయలు అప్పు తెచ్చుకున్నానా పూర్తి చేయడం ద్వారా మొట్టమొదటి లాభం, త్వరితగతిన రైతులకు ప్రయోజనాల్ని సమకూర్చడం. రైతు ప్రయోజనాలని, కలల్ని నెరవేర్చేటటువంటి పనిని మనం చేయబోతున్నాం. దాని ద్వారా ఎంతో ఆదాయం వస్తుంది. ఎన్నో వేల కోట్ల రూపాయల పంట పండుతుంది. తద్వారా పంట పండినప్పుడు పరోక్షంగా, నడిచే రైన్ మిల్లులెన్ని, జిన్నింగ్ మిల్లులెన్ని, ఆయిల్ మిల్లులెన్ని, ఎగుమతులెంత, పన్నులెంత, ఆ డబ్బు రూపంలో రైతులకు జరిగే మేలు ఎంత ఉంటుందో ఒకసారి ఆలోచన చేయమని అడుగుతున్నాను.

అందువల్ల, ప్రాజెక్టుని ఎంత వేగంగా పూర్తి చేసుకుంటే, ప్రజలకు అంత మేలు జరుగుతుంది. ఒక్క రైతే కాదు కదా. మన గొల్ల కురుమలకు గొర్రెలకు కావలసినంత గడ్డి దొరుకుతుంది. ఆ గొర్రెల సంపద పెరిగితే వారికున్న ఆదాయం పెరుగుతుంది. మత్స్యకారులకు వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం పెరుగుతుంది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఇండస్ట్రిస్ పెట్టమంటే పెట్టరు. ఎందుకు పెట్టరు? వాళ్ళకు నీటి లభ్యత లేకపోతే పరిశ్రమలు పెట్టరు. రాష్ట్రమంతా నీళ్ళుంటే, రాష్ట్రమంతా కూడా పరిశ్రమలు వచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది. తద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపడే అవకాశముంటుంది. సాగునీరు, త్రాగునీరు, పారిశ్రామిక అవసరాలు, టూరిజం యాక్టివిటీస్, అదే విధంగా పాడి-పంట పెరుగుతుంది. సహజంగానే నీళ్ళున్నప్పుడు రైతులు రెండు బర్రెలో, రెండు ఆవులో కొనుక్కుంటే ఏమైతది. వాళ్ళకు ఖచ్చితంగా పాడి ద్వారా కూడా కొంత ఆదాయం వస్తుంది. వాళ్ళకే తాగడానికి నీళ్ళు లేకపోతే బర్రెలెక్కడుంటాయ్, ఆవులెక్కడుంటాయ్? నీళ్ళు వచ్చినప్పుడు, సమృద్ధిగా పంట పండినప్పుడు గడ్డి ఉంటది, పచ్చదనం ఉంటది కనక, ఖచ్చితంగా రెండు బర్రెలో, రెండు ఆవులో కొనుక్కుంటారు. దాని ద్వారా ఆరోగ్యం మెరుగువుతది. ఇంట్లో రెండు బర్రెలుంటే, ఇన్ని పాలు తాగుతరు, ఇంత నెయ్యి ఉంటది, పిల్లలింత పెరుగు తింటే ఏమైతది, ఖచ్చితంగా పౌష్టికాహారం తినడం ద్వారా ప్రజల ఆరోగ్యం కూడా మెరుగుపడేందుకు అవకాశముంటది.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, ప్రపంచ నాగరికత ఎక్కడుందయ్యా అనంటే, ఎక్కడైతే నదీ పరీవాహక ప్రాంతం ఉంటుందో అక్కడే నాగరికత ఉంటుంది. చరిత్ర పుటల్లో మనం

సింధూ నాగరికత గురించి చదువుకున్నాం. నీరు అనేది ఒక జీవనాధారం. నీరనేది ప్రజల జీవన స్థితిగతుల్లో మార్పు తేవడంలో, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడంలో చాలా ప్రధానమైనటువంటిది. అందుకే ముఖ్యమంత్రి గారు తెలంగాణ ప్రభుత్వం యొక్క తొలి ప్రాధాన్యతగా ఈ సాగునీటి ప్రాజెక్టులను తీసుకొని పూర్తి చేయడం జరుగుతోంది.

చర్చ కాళేశ్వరం మీద జరుగుతోంది. కనుక, నేను కాళేశ్వరం మీద మాట్లాడుతున్నాను. రేపు ఇంకోమారు చర్చ వచ్చినప్పుడు, అన్ని ప్రాజెక్టుల మీద మాట్లాడతాను. అన్ని ప్రాజెక్టుల మీద ఇదే కన్సర్న్ మది. ఒక భీమా, ఒక నెట్టెంపాడు, ఒక కోయిల్ సాగర్, ఒక కల్వకుర్తి, ఒక సీతారామ, ఒక పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం, ఒక దిండి ఎత్తిపోతల పథకం, ఒక దేవాదుల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ కావచ్చు, స్కీమ్ ఏదైనా అన్ని చోట్లా కూడా ఇదే స్పీడు. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో 'చనాకా-కొరాలా' ప్రాజెక్టును యుద్ధ ప్రాతిపదికన చేస్తున్నాం. వచ్చే జూన్-జులైకి నీళ్ళు తీసుకువస్తాం.

(గౌరవ సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షాన్ని వ్యక్తపరిచారు)

ఆర్డిఎస్ ద్వారా 87,500 ఎకరాలకు సాగునీరు రావలసిన ఆలంపూర్ నియోజకవర్గం బతికి చెడ్డ నియోజకవర్గం. ఒకనాడు గొప్పగా బతికి ఈనాడు కష్టాల్లో ఉన్నటువంటి ఆలంపూర్ రైతాంగం కోసం తుమ్మిళ్ళ ఎత్తిపోతల పథకం పెట్టి, ఆరు నెలల్లోగా వచ్చే వానాకాలానికి నీళ్ళందించేటట్లు యుద్ధ ప్రాతిపదికన తుమ్మిళ్ళ ఎత్తిపోతల పథకం కూడా చేస్తున్నాం. అన్ని ప్రాజెక్టులు కూడా రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాల ప్రజలకు అందాలనే కృత నిశ్చయంతో, ఒక దృఢ సంకల్పంతో ఈ ప్రభుత్వం పనిచేస్తోంది.

గౌరవ సభ్యులు సతీష్ గారు ఒక వ్యాలీడ్ క్వశ్చన్ వేశారు. ఎండాకాలం వస్తోంది. ఇప్పటి దాకా బాగానే స్పీడుగా పనులు చేశారు. రేపు కింద ఎండ, పైన ఎండ. క్రిందంతా ఇసుక ఉంటది, మీదికెల్లి 45-50 డిగ్రీల ఎండ కొడుతుంటే మరి మీ స్పీడ్ మైనా దెబ్బ తింటదా? రెండు, మూడు నెలల సమయమే ఉన్నది. మీరు వానాకాలంలో నీళ్ళిస్తామంటున్నరు. ముందున్న ఏప్రిల్, మే నెలల్లో మీరు ఎట్లా పని చేస్తారని అడిగారు.

నిజంగానే, ఇలాంటి బ్యారేజీల్లో అంతా సలాకలుతో డీల్ చేస్తారు. ఆ గేట్లంతా కూడా స్టీలు, కాంక్రీటులతో చాలా హాట్ గా ఉంటాయి. క్రిందంతా ఇసుక ఉంటుంది. అందులో పనిచేయడమంటే ఖచ్చితంగా లేబర్ కి కొంత ఇబ్బంది

ఉంటుంది. ఎండదెబ్బ కొట్టి, వడదెబ్బ కొట్టి పడిపోయేటువంటి ప్రమాదముంటుంది. ఈ మధ్యలోనే నేను ఉగాది నాడు వెళ్ళినప్పుడు, మీరన్న సాయింట్ మీదే నాకెందుకో సందేహం వచ్చింది. నేను ఎండలో నిల్చుంటే చాలా వేడిగా అనిపించింది. అప్పుడే, నేను ఇంజనీర్లతో, ఏజెన్సీలతో డిస్కస్ చేశాను. స్టాఫ్ని ఇంకా ఎక్కువగా పెంచి, రాత్రి వేళల్లో ఎక్కువగా పని చేయించాలని వాళ్ళకి చెప్పాం. పగలు, మధ్యాహ్నం 12.00 గంటల నుండి సాయంత్రం 4.00 గంటల వరకు లేబర్ని పని చేయనీకుండా రాత్రి పూట లేబర్ని పెంచి, ఫ్లడ్ లైట్ల వెలుగులో ఎక్కువ పని చేసే విధంగా జాగ్రత్తలు తీసుకోమని చెప్పాను.

మార్చి నెలలోనే ఎండ సమయంలో సెంట్రలింగ్ లేబర్, కాంక్రీట్ లేబర్కు రోజుకు మూడు సార్లు చల్ల ఇస్తున్నారు. వాళ్ళని జాగ్రత్తగా కాపాడుకునే ప్రయత్నం మార్చి నెలలోనే చేస్తున్నారు. రేపు ఏప్రిల్, మే నెలల్లో కూడా ఇంకా ఎక్కువ జాగ్రత్తలు తీసుకుంటాం. ఎందుకంటే, కార్మికుల ఆరోగ్యం కూడా చాలా ముఖ్యం. ఆ కార్మికులు గట్టిగా ఉంటేనే కదా, మనకి పని జరిగేది, మనకి టర్నవుల్ వచ్చేది. కనుక, తప్పకుండా ఆ విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకున్నాం. ఆ దిశగా చూస్తాం.

జైపూర్, చెన్నూర్లలో లిఫ్ట్లు పెట్టాలని అడిగారు. నేను నిన్ననే రివ్యూ చేశాను. మంథని ఎమ్మెల్యే గారు ఉన్నారు. భూసేకరణలో సహకరించింది రామగుండం, మంథని, చెన్నూరు నియోజకవర్గాలకు చెందిన ప్రజలు. అక్కడి బ్యారేజీల ఒడ్డున కొంత భూమిని మేము తీసుకున్నాం. ప్రజలు కూడా గొప్ప మనసుతో సహకరించారు. వారికి ఈ రాష్ట్ర ప్రజల తరపున, ఈ కౌన్సిల్ తరపున, ప్రభుత్వం తరపున భూసేకరణలో సహకరించిన ప్రతి ఒక్కరికీ కూడా శిరస్సు వంచి హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మన మీద ఆ బాధ్యత ఉన్నది. ఎందుకంటే, 36 టిఎంసెల నీళ్ళు ఆ నదిలో నిలిచి ఉంటున్నాయి. నది ఒడ్డున ఉండేటువంటి భూములకు నీళ్ళు లేకుంటే, దానికి అర్థముండదు. అందుకని ఏ ప్రాజెక్టు క్రింద కూడా కవర్ కాకుండా మిగిలిపోయిన ఆయకట్టుకు మంథని, రామగుండం, చెన్నూరు నియోజకవర్గాలలో చిన్నపాటి లిఫ్టులను పెట్టి, పూర్తి స్థాయిలో నీరందిస్తామని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

ఫారూక్ సాబ్ మిషన్ కాకతీయకు ఒక నెల జీతం ఇచ్చారు. వారికి హృదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు. ఫారూక్ సాబ్ కూడా సిద్ధిపేట ప్రాంతం నుంచి, దుబ్బాక ప్రాంతం నుండి ఎమ్మెల్యేగా

రెండు, మూడు సార్లు పోటీ చేశారు. దుబ్బాక, గజ్వేల్, సిద్ధిపేట కాంగ్రెస్ నాయకులు వచ్చి ఇక్కడ ఎక్కువ మంది రైతులు చనిపోతున్నారు, సీఎం నియోజకవర్గంలో ఎక్కువ మంది రైతులు చనిపోతున్నారు, సిద్ధిపేటలో ఎక్కువ మంది రైతులు చనిపోతున్నారు అని మా మీద విమర్శలు చేస్తూ ఉంటారు. దీనికి కారకులు వాళ్ళు కాదా? ఎందుకంటే, ఉమ్మడి మెదక్ జిల్లాలో, ఇందాకమనం మాట్లాడుకున్నట్లు, 1956వ సంవత్సరం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కలిసిన నాటి నుండి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుండి విడిపోయే దాకా, 60 ఏళ్ళలో ఒక్క ఎకరానికి కూడా నీళ్ళివ్వని జిల్లా ఏదంటే, అది ఉమ్మడి మెదక్ జిల్లా. ఒక్క ఎకరానికి నీళ్ళివ్వలే, ఒక్క ప్రాజెక్టు కట్టలే. ఉన్న చెరువులు ఖతమైపోయే. మరి ఒక్క ఎకరానికి నీళ్ళు ఈయక పోవడం వల్ల, భూగర్భ జలాలు పడిపోవడం వల్ల, ఆ ప్రాంతం తీవ్రమైనటువంటి కరువు బారిన పడి, బోర్లు వేసే, వేసే అప్పులైపోయి రైతులు ఎక్కువ ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు వారిలో ఆత్మవిశ్వాసం పెరిగింది. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు వస్తుంది, మనకు మేలు జరుగుతుందనే విశ్వాసంతో ప్రజలున్నారు. వారు పని చేసిన దుబ్బాక కావచ్చు, వారు కౌన్సిలర్ గా ఉన్న సిద్ధిపేట కావచ్చు, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న గజ్వేల్ కావచ్చు, నర్సాపూర్ కావచ్చు, సంగారెడ్డి కావచ్చు, నారాయణ్ ఖేడ్, ఆంధోల్ దాకా కూడా రేపు నీళ్ళివ్వబోతున్నాం.

ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, ఇప్పటికే తొలి ఫలితం ఇచ్చాం. సింగూరు ప్రాజెక్టు నుండి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసి ఆంధోల్ నియోజకవర్గంలో 40,000 ఎకరాలకు నీళ్ళిచ్చాం.

(గౌరవ సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షాన్ని వ్యక్తపరిచారు)

ఒక్క పంట కాదు. వరుసగా 3 పంటలకు 40,000 ఎకరాలకు నీళ్ళిచ్చాం. అద్భుతమైన పంటలు పండుతున్నాయి.

సభ్యులు రామచంద్ర రావు గారు, నిర్వాసితుల గురించి అడిగారు. వారడిగిన సమయం, వ్యయం, జిల్లాలు, ఎస్సారెస్సీ, వరంగల్ అంశాలన్నింటికీ సమాధానం చెప్పేశాను. నిర్వాసితుల అంశం గురించి చెప్పాలి. సోఫల్ ఇంపాక్ట్ గురించి చెప్పాలి.

మన ముఖ్యమంత్రి గారి కుటుంబం కూడా ఒకప్పుడు నిర్వాసితుల కుటుంబమే. అప్పర్ మానేర్ కట్టినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారి తండ్రి గారు ఉన్నటువంటి గ్రామం కూడా అప్పర్ మానేరు ప్రాజెక్టులో మునిగిపోయింది. నిర్వాసితుల బాధలు బాగా తెలిసినటువంటి వారు మన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్

గారు. అందుకే, వారు ఎప్పుడూ కూడా మాకు చెప్తూ ఉంటారు. అసైన్డ్ భూమి ఉన్న వారికి కూడా పట్టా భూమి ఉన్న వారితో సమానంగా డబ్బులివ్వండి. ఎవరికుంటుంది ఈ అసైన్డ్ భూమి? ఎస్సీ, ఎస్టీ వంటి పేద వాళ్ళకే కదా! కనుక, పట్టా భూమికి సరి సమానంగా వారికి డబ్బులివ్వమని చెప్పారు. మానవతా దృక్పథంతో ఉండమని చెప్తుంటారు. ఆ భూమి కోల్పోయి నందుకు వాళ్ళు కన్నీళ్ళు పెట్టుకోవద్దు, ఎప్పుడూ కూడా మనం వాళ్ళ కళ్ళలో సంతోషం ఉండే విధంగా చూడమని చెప్తుంటారు.

అందుకే, ఏ గ్రామాలైతే మునిగి పోతున్నాయో, వారికి పూర్తి స్థాయిలో చట్టం కంటే ఒక మెట్టు అధికంగానే సప్లై పరిహారం ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అంతేకాదు, ఆ రిజర్వాయర్లలో చేపల మీద పూర్తి హక్కులు కూడా మునిగిపోయినటువంటి గ్రామస్తులకే కల్పించేందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుని ముందుకు పోతోంది. ఎందుకంటే, అది వారికి నికర ఆదాయం ఇస్తుంది. వాళ్ళ పాత ఇంటికి డబ్బులిస్తాం. కొత్త ఇల్లు కట్టిస్తాం. భూములకు డబ్బులిస్తాం. ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజీ ఇస్తాం. వీటన్నింటితో పాటు చేపల మీద హక్కులు కల్పిస్తే, ఒక వారసత్వ సంపదగా శాశ్వతమైనటువంటి ఆదాయం ఆ కుటుంబాలకు దక్కుతుంది. తరతరాలకు కూడా ఆ ఆదాయం దక్కే అవకాశముంటుంది. ఆ కుటుంబాలు సంతోషంగా బతికేటువంటి అవకాశ ముంటుంది. దానిమీద తక్కువ ఆదాయం రాదు. ఎందుకంటే, ఇవి లైన్ రిజర్వాయర్లు. ఆన్ లైన్ రిజర్వాయర్లు. సంవత్సరమంతా స్వచ్ఛమైన గోదావరి నీళ్ళతో ఉంటాయి. కనుక పెద్ద ఎత్తున మత్స్య సంపద మీద ఆ కుటుంబాలకు ఆదాయం వస్తుంది. దానిమీద కూడా మేము దృష్టి పెట్టడం జరిగింది.

కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి. మేము 2018వ సంవత్సరంలోనే కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు యొక్క తొలి ఫలితాన్ని ప్రజలకు అందించాలనే లక్ష్యంతో పని చేస్తున్నాం. 2018వ సంవత్సరం వానా కాలంలోనే నీళ్ళను మిడ్ మానేరుకు తెస్తాం. మిడ్ మానేరు ప్రాజెక్టు 25 టిఎంసిలతో 99 శాతం పనులు పూర్తయ్యాయి. మరొక వారం, పది రోజుల్లో వంద శాతం పనులు పూర్తవుతాయి. 25 గేట్లకు గాను 24 గేట్లు పెట్టాం. చివరి 25వ గేటు కూడా ఇన్ స్టాలేషన్ జరుగుతోంది. ఈ వారం, పది రోజుల్లో ఆ పని పూర్తవుతుంది. మొత్తం డ్యామ్ పూర్తయింది. బండ్ పూర్తయ్యింది. లోపల కొద్దిపాటి రివిట్ మెంట్ ఒక కిలోమీటరు మేర మిగిలి ఉంది. అది కూడా వారం, పది రోజుల్లోగా పూర్తి చేస్తాం. మిడ్ మానేరుకు నీళ్ళు

వచ్చాయంటే, ఎస్సారెస్సీ ఆయకట్టు స్టేజ్-1, స్టేజ్-2లలో వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాలలోని 10 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళివ్వబోతున్నాం.

(గౌరవ సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షాన్ని వ్యక్తపరిచారు)

మిడ్ మానేరుకు దిగువన ఉన్న మానకొండూరు, హుస్సాబాద్ నియోజకవర్గాలలో ఒక లక్ష ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకు మిడ్ మానేరు వరద కాలవ క్రింద నీళ్ళిస్తాం. అదే విధంగా సిద్దిపేట జిల్లాలో ఒకటిన్నర లక్షల ఎకరాలకు, సిరిసిల్ల జిల్లాలో 40, 50 వేల ఎకరాల కొత్త ఆయకట్టుకు నీళ్ళిస్తాం. రివర్స్ పంపింగ్ ద్వారా ఎస్సారెస్సీకి తీసుకుపోగలిగితే అక్కడి నుండి సరస్వతి కెనాల్, లక్ష్మీ కెనాల్, ఎస్సారెస్సీ స్టేజ్-1, గుత్తు, అలీసాగర్, ప్యాకేజీ 27, ప్యాకేజీ 28 క్రింద మరొక 10 లక్షల ఎకరాలకు ఎస్సారెస్సీ ద్వారా మేలు జరుగుతుంది. ఎల్.ఎమ్.డి. క్రింద 10 లక్షల ఎకరాలకు మేలు కలుగుతుంది. ప్రస్తుత ఆయకట్టు స్థిరీకరణ, కొత్త ఆయకట్టు కలిపి సుమారు 20 లక్షల ఎకరాల వరకు 2018 చివరి నాటికి సాగునీరందించాలనే లక్ష్యంతో మేము పనిచేస్తున్నాం. ఎస్సారెస్సీ స్టేజ్-2 అంటే తుంగతుర్తి, సూర్యాపేట, కోదాడ దాకా తీసుకుపోతాం. వరంగల్ జిల్లా మొత్తం నీరు ఇస్తాం. కరీంనగర్ జిల్లా మొత్తం సస్యశ్యామలమవుతుంది. నిజామాబాద్ జిల్లా సస్యశ్యామలమవుతుంది. ఈ రకంగా దాదాపు స్థిరీకరణ, కొత్త ఆయకట్టు కలిపి తొలి ఫలితంగా 2018 సంవత్సరంలోనే దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళిస్తాం. ఇదే కదా, కాంగ్రెస్ వాళ్ళ బాధ. వాళ్ళకి అర్థమైంది. అర్థం కాక కాదు. ఇది ఎటో పోతున్నది. నీళ్ళు 20 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్ళు పారిస్తే, వారు ఆగమైపోతారనే బాధతోనే కేసుల మీద కేసులేస్తున్నారు. అయినా మేము పనులు చేసుకుంటూ ముందుకు పోతాం.

3.00 | అధ్యక్షా, 50 టిఎంసిల కెపాసిటీ గల మల్లన్నసాగర్
మ. | రిజర్వాయర్ కొరకు పగలు, రాత్రి పని చేసినా ఎప్పటికప్పుడు కాంపాక్షన్ జరగాల్సి ఉంటుంది. కొద్దిగా టైమ్ లైన్స్, టెక్నికల్ గా పని చేయాల్సి ఉంటుంది. అంత పెద్ద మల్లన్నసాగర్ రిజర్వాయర్ పూర్తి చేసి పూర్తి సిస్టమ్ తెచ్చుకోవాలంటే మరో మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలు పడుతుంది. కానీ, మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల వరకు మన నీళ్ళు ఆగవు. మల్లన్నసాగర్ రిజర్వాయర్ కు కూడా ప్రత్యామ్నాయం ఆలోచించాం. మల్లన్నసాగర్ నిర్మించే దాకా యాదాద్రికి నీళ్ళు రాకుంటే నడుస్తదా, మల్లన్నసాగర్ నిర్మించే

దాకా రంగారెడ్డికి నీళ్లు రాకుంటే నడుస్తదా, నడవదు. ఖచ్చితంగా నాళ్లకు కూడా నీళ్లు ఇవ్వాలన్నదే ప్రభుత్వం యొక్క పట్టుదల. అందువల్ల మల్లన్నసాగర్ రిజర్వాయర్లో ఒక ఫీడర్ ఛానెల్ను తీసుకుంటున్నాము. సిస్టర్ ఛానెల్ను కట్టి ఆ ఫీడర్ ఛానెల్ ద్వారా ఇటు యాదాద్రికి నీళ్లు తీసుకుపోతాం, ఇటు క్రిందకు నిజాంసాగర్ తీసుకుపోతాం, మీదకు హైదరాబాద్ మంచి నీళ్ల కొరకు మరియు రంగారెడ్డి జిల్లా మేడ్చల్ నియోజకవర్గానికి కూడా దాని ద్వారా నీళ్లు ఇచ్చి ఫలితాలు చూపిస్తాము. పనులు జరుగుతూనే ఉంటాయి. ఒక టెంపరరీ సిస్టాన్ని తయారు చేసుకొని దాని ద్వారా ఈ రెండు, మూడేండ్లు కూడా మార్చుతుంటే మేలు కలిగించే దిశగా పని చేస్తున్నాము.

కాకపోతే మొత్తంగా పూర్తి కావాలంటే ఖచ్చితంగా మరో మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలు పడుతుంది. కానీ, ఈ సంవత్సరమే, 2018 లోపలనే దాదాపు 15 నుండి 20 లక్షల ఆయకట్టుకు మేము నీళ్లివ్వబోతున్నాము. అంటే, అంత కమిట్మెంట్తో దీనికింద ఫలితాన్ని అందించే దిశగా ప్రభుత్వం పని చేస్తోంది. ఎందుకంటే, ఎస్ఆర్ఎస్పి స్టేజ్-2 చెప్పడానికి స్టబిలైజేషన్ అయినా అది ఎన్నడన్న పారితే గదా, నిజంగా చెప్పాలంటే ఇది కొత్త ఆయకట్టే. త్రవ్వి పెట్టి ఎన్నడో ఒకనాడు చెరువులు నింపుడు తప్ప, ఎస్ఆర్ఎస్పి స్టేజ్-2 క్రింద ఒక పూర్తి పంటకు నీళ్లిచ్చిన సందర్భం చరిత్రలో ఎన్నడూ లేదు. ఎస్ఆర్ఎస్పి స్టేజ్-2 క్రింద నాలుగు లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంటే, ఆ నాలుగు లక్షల ఎకరాలను టెక్నికల్ గా స్టబిలైజేషన్లో జమ కడుతున్నప్పటికీ, ఆ నాలుగు లక్షల ఆయకట్టుకు కొత్తగా తొలిసారిగా ఈ ప్రభుత్వం నీళ్లివ్వబోతోంది. ఇట్లా మన

తెలంగాణ రాష్ట్రం దేశానికి ఒక మార్గదర్శకంగా నిలబడబోతోంది. దేశానికి ఒక దిక్కుచి కాబోతోంది. ఇప్పటికే తెలంగాణ అనేక రంగాల్లో దేశానికి మార్గదర్శకంగా నిలిచింది. 24 గంటల నాణ్యమైన ఉచిత కరెంట్ ఇవ్వడం తెలంగాణ ప్రభుత్వం దేశానికి ఒక మార్గదర్శకంగా నిలిచింది. షీ టీమ్స్ ఏర్పాటు ద్వారా తెలంగాణ ప్రభుత్వం దేశంలో ఒక కొత్త ట్రెండ్ను తీసుకువచ్చింది. మిషన్ భగీరథ ద్వారా ఇంటింటికి మంచినీళ్లు ఇవ్వడం దేశానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఒక రోల్మోడల్. అలాగే ఈ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కూడా ఒక ప్రాజెక్టు ఇంత వేగంగా పూర్తి చేయవచ్చు, ఇంత వేగంగా ఒక ప్రాజెక్టు నిర్మించి, ఆ ప్రాజెక్టు క్రింద ఫలితాలు ప్రజలకు ఇవ్వచ్చని చూపించడంలో కూడా దేశానికి తెలంగాణ ఒక దిక్కుచి కాబోతుంది. ఒక రోల్మోడల్ కాబోతుంది మన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు. దేశంలోనే అతిపెద్ద ప్రాజెక్టు మన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు. తెలంగాణ ప్రజల గౌరవాన్ని నిలబెడుతుంది, తెలంగాణ ప్రజల బ్రతుకుల్ని మారుస్తుంది. తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచేటటువంటి అతి గొప్ప ప్రాజెక్టు మన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు. ధన్యవాదాలు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్:- 2018 మార్చి 25వ తేది ఆదివారం ఉదయం 10.00 గంటలకు తిరిగి సమావేశ మగుటకు సభను వాయిదా వేయడమైనది.

(2018 మార్చి 25వ తేది ఆదివారం ఉదయం 10.00 గంటలకు తిరిగి సమావేశమగుటకు సభ మ.3.03గం లకు వాయిదా పడింది)

* * *

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and Printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**